

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ

DERGİSİ

ÜCRETSİZDİR Temmuz 2017 Yıl 10 / Sayı 41
ISSN 1307 - 6604

Oracle Akademi & Tözok İşbirliği

Derslerimizin 'En'leri Çalıştayı

ECNAIS Roma Konferansı

VI. Sinerji Toplantısı

bu özellikler ile akıllı tahtada kalitenin sınırlarını zorlayın !

emkoledπ

Işığa göre ekran parlaklığını ayarlayan Akıllı Göz

Windows 10 kullanımı için pasif alan

Parlama yapmayan led ekran

1080p Full HD çözünürlük

Düşük enerji ile çalıştığı için enerji tasarrufu

Sağlam askılama sistemi ile montajı yapılan, ince ve hafif kasa

Android işletim sistemi

Kızılötesi teknoloji ile çoklu dokunuş imkanı

Otomatik açma kapama

Çocuk kilidi

Dahili hoparlör

Ops ile kullanım imkanı

Akıllı kumanda

Darbeye karşı dayanıklı temperli led ekran

Yukarı-aşağı hareket edebilen giyotin sistem ve daha birçok sistem ile entegre

Eğitime hareket kazandırın...

www.ee.com.tr

Çakmaklı Mahallesi Hadımköy Yolu Caddesi
Emko Center No:75
Kıraç Büyükçekmece / İstanbul, Türkiye

+90 (212) 886 86 85

emko

Değerli Dostlarım,

Yoğun geçen bir öğretim yılının ardından siz değerli dostlarımıza, Türk Milli Eğitimine sağladığınız özverili katkılar ve başarılı çalışmalarınızdan dolayı Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarım adına teşekkür ediyorum.

Bildiğiniz gibi derneğimizin içinde bulunduğu Odakule İş Merkezi, 02 Şubat 2016 tarihinde çıkan yangın sonucu kullanılamaz hale gelmişti. Temmuz 2017 itibarıyla tekrar Odakule'deki merkezimizde faaliyetlerimize devam etmeye başladığımızı sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyuyorum. Yeni merkezimizde sizlerden de aldığımız güç ve destekle çalışmalarımıza daha da ivme kazandıracığımızı, dernek merkezimizi bir öğretmen akademisi haline getireceğimizi belirtmek istiyorum.

Önümüzdeki dönemde öğretmen eğitimi üzerine var olan çalışmalarımızı daha da yoğunlaştıracamız. Bununla ilgili AR-GE merkezi kuracağımızı da belirtmek istiyorum. Yurt içi ve dışında sosyal sorumluluk projesi uygulayan, eğitime katkı sağlayan kuruluşlarla özel anlaşmalar yaparak bu çalışmayı yürüteceğiz. Öğretmenlerimize 5-6 ayrı programla öğretmen eğitimi vereceğiz. Bu amaçla ilk protokolümüzü mayıs ayında Oracle Akademi ile yapmış bulunmaktayız. Oracle, bütün materyalleri eğitim alan öğretmenlere online olarak açacak. Buradan Oracle Türkiye'ye eğitime verdikleri destek için öğretmenlerimiz adına bir kez daha teşekkür ediyorum.

Önümüzdeki öğretim yılında daha önceki dönemlerde yaptığımız ancak ara vermek durumunda kaldığımız bölge toplantıları ve seminerlerine de tekrar başlayacağımızı belirtmek istiyorum. Üyelerimizin sorunlarını yerinde dinlemek, çözüm bulmak, üyelerimiz arasındaki diyalogu artırmak amacıyla Ankara, İzmir, Bursa, Gaziantep, Kayseri ve Rize illerimizde bölge toplantıları ve öğretmenlerimize yönelik seminerler düzenleyeceğiz. 2017-2018 öğretim yılında okul öncesi eğitimi, ilkökul, ortaokul, lise ve IT komisyonu üyelerimizin desteğiyle düzenlediğimiz geleneksel eğitim sempozyumlarımıza da devam edeceğiz. 8. Temel Eğitim Sempozyumu, 20. Rehberlik Sempozyumu, 4. Eğitim Teknolojileri Platformu ve 17. Geleneksel Eğitim Sempozyumlarımızın temalarını belirlemeye başladık. Yeni öğretim yılında düzenleyeceğimiz tüm sempozyumlarda tamamımız sınavlar ve ölçme değerlendirme olacaktır.

Ailelerin unutmaması gereken noktalardan biri de her çocuğun "sınav şampiyonu" olmayacağını kabul etmesi. Çocuklarını kendi hayallerini gerçekleştirmek için kullanmak yerine onların farkında olmadıkları yeteneklerini ortaya çıkarmanın önemli olduğunu vurgulamak, velilerimizin okul arayışlarında sordukları ilk soru olan "Sınav başarısı" yerine çocuklarının yeteneklerini ön plana çıkarma anlayışını kazandırmak, öğrenci, okul, öğretmen üzerindeki sınav baskısını kaldırmak, geleceğimize daha güvenli bakan mutlu çocuklar yetiştirmek bilincini kazandırma konularını tartışmak ve ele almak istiyoruz.

Tabi tüm bu çalışmalarımızı planlarken, üyelerimizle işbirliğimizin önemli olduğunu da biliyoruz. Üyelerimizin bizlere duyduğu güvenle çalışmalarımıza devam edeceğimizi belirtir, sağlık ve esenlik içinde bir yaz tatili geçirmenizi yürekten dilerim.

Temmuz 2017 Yıl 10 Sayı 41

Türkiye Özel Okullar Derneği Dergisi
ISSN 1307- 6604

SAHİBİ

Türkiye Özel Okullar Derneği İktisadi İşletmesi Adına
F. Nurullah DAL

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Hayik NİŞAN

YAYIN KURULU

F. Nurullah DAL
İ. Erkan ÇELİK
Zafer ÖZTÜRK
Hayik NİŞAN
Özlem KARSAN
H. Mina AKCEN
Oya DÜŞMEZ
Prof. Dr. Mehmet KARACA
Binnur KARADEMİR

AKADEMİK KURUL

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN
İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Ayhan AYDIN

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Mustafa ÖZCAN

MEF Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Ebru Aktan ACAR

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Soner YILDIRIM

ODTÜ, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü

Dr. Jale ONUR

Maltepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

YAZI İŞLERİ SORUMLUSU

Nalan TUĞ

TASARIM

Nilgün TUĞ

BASKI

Akar Matbaa Sanayi
Kazım Dinçol Sanayi Sitesi No:269 Topkapı/İSTANBUL

DAĞITIM

Türkiye Özel Okullar Derneği İktisadi İşletmesi

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ DERGİ İLAN SERVİSİ

Tel. : 0212 249 00 00 (pbx)

Faks : 0212 249 00 10

E-mail : info@tozok.org.tr

Web : www.tozok.org.tr

Adres : İstiklal Cad. Odakule İş Merkezi No: 142 Kat: 5
Beyoğlu/ İSTANBUL

İ Ç İ N D E

4

DERSLERİMİZİN 'EN'LERİ ÇALIŞTAYI

Haber

7

ÖĞRETMEN EĞİTİMLERİ PROTOKOLÜ

Haber

9

ECNAIS KONFERANSI

Haber

12

YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYELERİ TANITIMI

Haber

14

YÜKSEK İSTİŞARE KONSEYİ ÜYELERİ TANITIMI

Haber

16

KOMİSYONLARIMIZIN YIL SONU RAPORLARI

Haber

22

6. SİNERJİ TOPLANTISI

Haber

24

2017-2018 AKADEMİK ÇALIŞMALARIMIZ

Duyuru

26

FARK YARATAN EĞİTİM

Prof. Dr. Mehmet KARACA

28

İSMAİL HAKKI BALTACIOĞLU

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN

22

6. SİNERJİ TOPLANTISI

K İ L E R

PISA 2015 BİZE NELER SÖYLÜYOR?

Doç. Dr. Eren CEYLAN

31

AİLE İLİŞKİLERİNDE DUYGULAR

Doç. Dr. Cebrail KISA

35

EĞİTİMDE BABA FAKTÖRÜ

Gülçin KARADENİZ

37

EĞİTİM 4.0 NEDİR?

Elgiz HELDEN

40

OYUN DEYİP GEÇMEYİN

Sibel KANCAL

43

OYUN ve EĞİTİME DAHİL OLMA

Psk. Dr. H. Billur ÇAKIRER

44

CO-PILOT ANA BABALAR DİKKAT!

Ömer ORHAN

48

EĞİTİMDE KALİTEYİ YAKALAMAK

Yrd. Doç. Dr. Jale ONUR

50

YAPAY ZEKA ARTIK BİLİM KURGU DEĞİL

Süha HAYAL

52

4

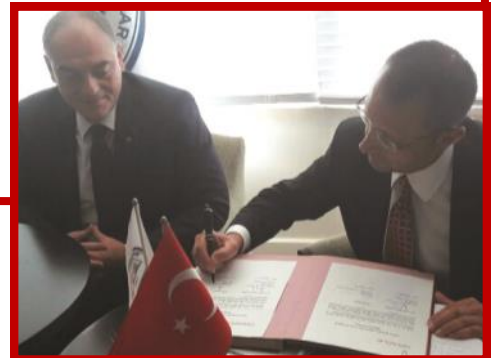
DERSLERİMİZİN ‘EN’LERİ

7

ECNAIS KONFERANSI

9

ORACLE & TÖZOK İŞBİRLİĞİ

BRANŞ ÖĞRETMENLERİ BULUŞMASI DERSLERİMİZİN 'EN'LERİ ÇALIŞTAYI

Türkiye Özel Okullar Derneği, Ortaokul ve Lise Komisyonu işbirliği ile her yıl, farklı bir temada sempozyum veya çalıştaylar düzenlemektedir. Bu çalışmalara yönetici ve öğretmenlerimiz katılmakta ve/veya konuşmacı olarak yer almaktadır. Millî Eğitim Sistemi içerisinde yer alan uygulamalar, yöntemler ve sorunların görüşüldüğü toplantılarda çözüm önerileri öncelikli olarak ele alınarak okulların kazanımları arttırılmaya çalışılmaktadır.

Türkiye Özel Okullar Derneği çatısı altında gerçekleştirilen bu etkinliklerde:

- ALEV Lisesi ev sahipliğinde gerçekleştirilen birinci sempozyumda “Değişen Lise Müfredatları”,
- Bursa’da bulunan Tunçsiper Okulları ev sahipliğinde gerçekleştirilen bir diğer sempozyumda “Araştırma, Öğrenme, Uygulama, Ölçme ve Değerlendirme”,
- İSTEK Okulları’nda gerçekleştirilen üçüncü sempozyumda okulların vazgeçilmez işlerinden biri olan “Ölçme ve Değerlendirme”,
- MEF Okulları ev sahipliğinde gerçekleştirilen dördüncü sempozyumda “21. YY. Becerileri”,
- Geçen yıl Marmara Eğitim Kurumları’nın ev sahipliğinde gerçekleştirilen sempozyumda ise “Dersler hayata hazırlar mı?” sorusunun yanıtı arandı.

Zafer ÖZTÜRK Av. Akın SÜEL

Yusuf TAVUKÇUOĞLU

Bu yıl, **13 Mayıs 2017 Cumartesi günü, FMV Özel Ayazağa Işık Lisesi** ev sahipliğinde gerçekleşen çalıştayda ise 26 branşta öğretmenler buluşarak derslerin ‘en’lerini ele aldılar. 13 Mayıs çalıştayında, Marmara Koleji’nde mart ayında yapılan ilk toplantıda saptanan derslerin olumlu ve olumsuz ‘en’leri tekrar değerlendirilerek, bunlara öneriler geliştirildi ve öğleden sonraki oturumda ise iyi örnekler paylaşıldı.

Müfredat kapsamı ve sıralaması göz önünde bulundurulduğunda, olumlu olarak değerlendirilen noktalar, mutlak kazanımların müfredat bazında uygulanabilirliği, disiplinlerarası işbirliği kapsamında derslerimizin 'en'lerinin bütünselliği ve etkin öğrenmedeki yeri, müfredat kapsamında hangi yönlerin geliştirilmesi gerektiği, geliştirilmesi gereken yönlerden hangilerinin değerlendirilerek olumluya çevrilebileceği, farklılaştırılmış eğitim yöntemleri kapsamında değerlendirme, son bölümde ise çalışmaya katılan her katılımcı "iyi örnek" olarak değerlendirdiği uygulama, yöntem, teknik ve düşüncesini diğer katılımcılarla paylaştı.

Prof. Dr. Yankı YAZGAN

BRANŞ ÖĞRETMENLERİ BULUŞMASI DERSLERİMİZİN "EN"LERİ ÇALIŞTAYI 13 MAYIS 2017

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN

Av. Akın SÜEL

Ana salonda Prof. Dr. Yankı Yazgan ve Prof. Dr. İrfan Erdoğan'ın konuşmacı olduğu "Branş Öğretmenleri Buluşması / Derslerimizin En'leri" temalı çalıştayın açılış konuşmaları FMV Işık Okulları adına Vakıf Başkanı Av. Akın SÜEL ile derneğimiz adına Başkan Yardımcımız Zafer Öztürk tarafından yapıldı.

Zafer Öztürk açılış konuşmasında; "Bildiğiniz gibi Türkiye Özel Okullar Derneği kurulduğu günden bugüne, Türk milli eğitimine hizmet etmeyi hedeflemiş, önemli bir sosyal toplum kuruluşumuzdur. Tabii ki bu işlevi yerine getirirken ancak kurumlarımızın, akademisyenlerimizin ve siz değerli öğretmenlerimizin desteğini yanına alarak çocuklarımıza ve geleceğimize hizmet edebilir. Bu bağlamda ortaokul ve lise komisyonlarımız her yıl ciddi ve gönülden emekler harcayarak çalıştaylar ve sempozyumlar düzenlerler. Burada görev alan akademisyenlerimiz hiçbir karşılık beklemeden birikimlerini yönetici ve öğretmenlerimize aktarırlar. Kurumlarımız yöneticisi ile öğretmeni ile bütün çalışanlarıyla bu yoğun organizasyonlarda gayret sarf eder, emek harcarlar ve bunun için hiçbir beklenti içerisine de girmezler. Bu minvalde bugün burada icra edeceğimiz çalıştaylar ile yönetici ve öğretmenlerimizin kazanımlarını artıracaklarına inanıyorum. Türkiye Özel Okullar Derneği'nin önümüzdeki dönem öncelikli hedeflerinden biri de öğretmenlerimizin bilgi ve becerilerini katkı sağlayacak eğitimler ve çalışmalarını arttırmak olacaktır. Hatta bu amaçla geçtiğimiz hafta Oracle Akademi ile ücretsiz öğretmen eğitimi verilmesini öngören bir protokolü imzaladık. İnanıyorum ve ifadesini sürekli belirttiğim bir cümle de, bir okul, öğretmeni kadar iyidir ve bu bir gerçektir" diye belirtti.

37 özel okulumuzdan 392 branş öğretmeninin katıldığı çalıştayın kapanış konuşması ise Yönetim Kurulu Üyemiz Mina Akçen tarafından yapıldı.

Mina AKÇEN

Mina Akçen kapanış konuşmasında: “10 Mart 2017 tarihinde başladığımız paylaşım ve düşünce platformunu bugün geliştirerek ve detaylandırarak daha etkin ve daha somut bir boyuta getirmeye çalıştık. Öncelikle görevimiz, idealimiz ve hedeflerimiz aynı olduğu için düşünsel bağlamda gerçekleştirilen bu paylaşımın mutlaka artıları, dolayısıyla kazanımları olduğu bir gerçek. Öğretmenler olarak gençleri hayata hazırlarken düşündüğümüz ölçüde düşündürebilir, yeniliklere kucak açıp, yarattığımız ölçüde yaratıcılıklarına katkıda bulunabiliriz. Gerçekleşen bu iki çalıştay, mesleki paylaşımların ilk adımları olmalı ve bundan sonra gelişerek yoğun bir biçimde devam etmeli. Çağımızda pedagojik gelişimin, çeşitliliğin ve zenginliğin yakalanabilmesi ve hep bir adım daha ileriye götürülebilmesinin ancak yenilikçi bir anlayışla yakalanabileceğine inanıyoruz.” diye belirtti.

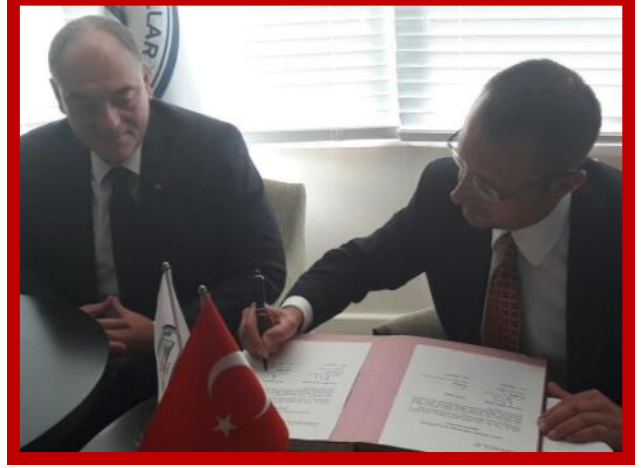
Derslerimizin 'En'leri Çalıştayı'nın düzenlenmesinde emeği geçen Ortaokul ve Lise Komisyon üyelerimize, kapılarını açıp, misafirperverliklerini sunan Feyziye Mektepleri Vakfı Başkanı ve FMV Özel Ayazağa Işık Okulları yöneticilerine, değerli görüşleriyle çalıştayımıza katkı sağlayan Prof. Dr. Yankı Yazgan ve Prof. Dr. İrfan Erdoğan'a ve katılımcı öğretmenlerimize bir kez daha teşekkür ederiz.

ORACLE AKADEMİ & TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ ÖĞRETMEN EĞİTİMLERİ PROTOKOLÜ

haber

**TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR
DERNEĞİ VE ORACLE
AKADEMİ, HAZİRAN'DA
BAŞLAYACAK ÖĞRETMEN
EĞİTİMLERİ İÇİN İŞBİRLİĞİ
PROTOKOLÜ İMZALADI.**

Oracle Akademi ve Türkiye Özel Okullar Derneği arasında imzalanan işbirliği protokolü kapsamında öğretmen eğitimlerinin ilki Haziran ayında üyemiz Özel Eyüboğlu Koleji ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

Oracle ve Türkiye'nin köklü sivil toplum kuruluşlarından biri olan Türkiye Özel Okullar Derneği arasında imzalanan işbirliği protokolü kapsamında, 3 yılda 300 öğretmenimize verilecek gönüllü öğretmen eğitimleri ile okullarda bilgisayar bilimleri eğitiminin ilerletilmesi hedefleniyor.

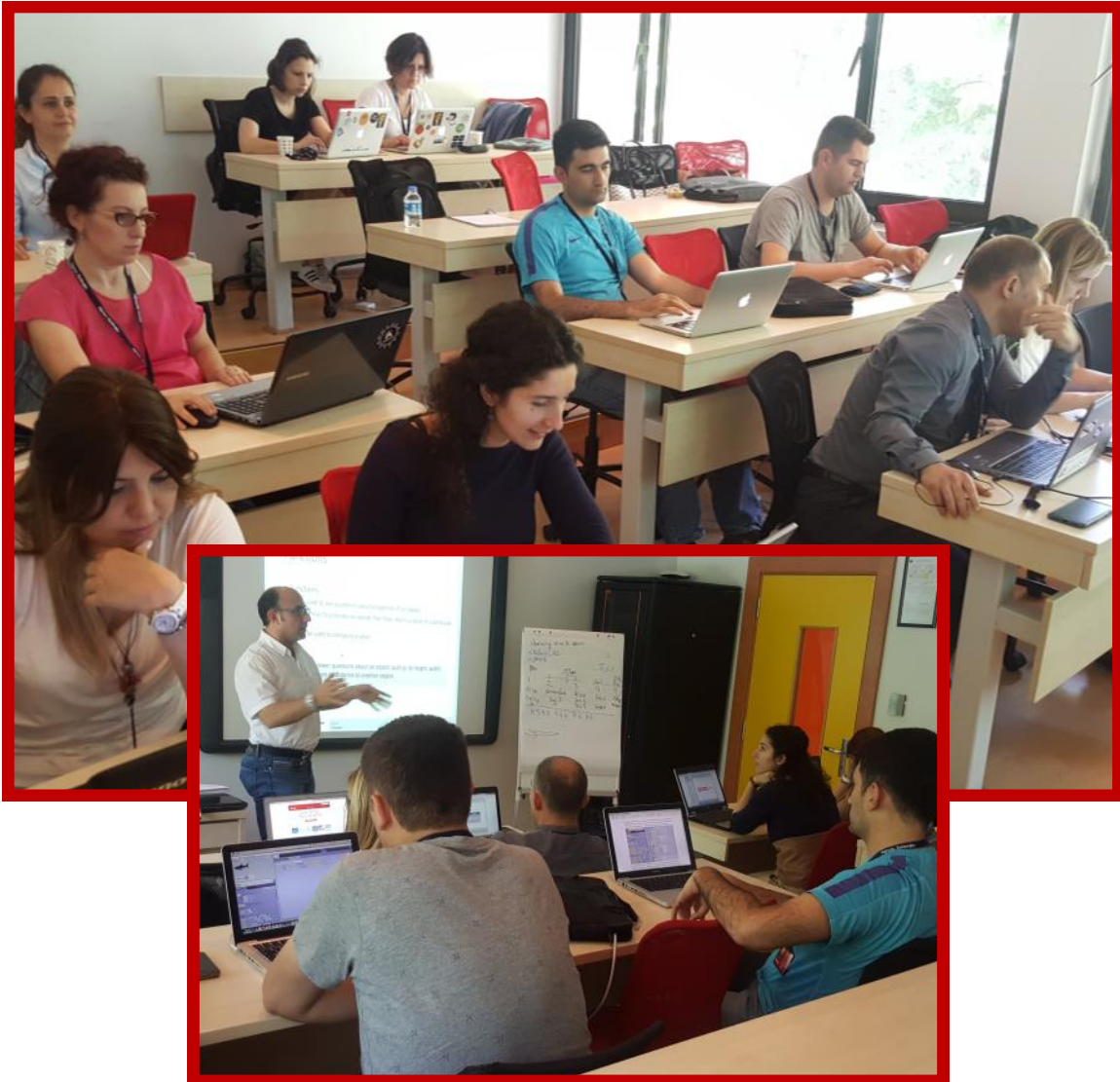
Proje kapsamında: Temel Java programlama ve veritabanı eğitimleri verilecek ve eğitilen öğretmenlerin diğer öğretmenleri eğitmesi desteklenerek eğitmen eğitimleri yaygınlaştırılacak. Öğretmenlerin aldıkları eğitimleri mevcut ders planlarına entegre ederek öğrencilerine aktarmaları için gerekli tüm materyaller, teknolojiler ve operasyonel destek okullara sağlanacak.

Oracle Türkiye Genel Müdür Yardımcısı Cem Şatana; “Oracle Akademi olarak Türk öğrencilere BT konusunda imkân ve ilham sağlamaktan büyük heyecan duyuyoruz. Türkiye Özel Okullar Derneği ile olan işbirliğimiz ülkedeki öğrencilerin veritabanı tasarımı ve Java programlama becerilerini geliştirmeleri için mükemmel bir fırsat sunuyor. Oracle son dönemde, Avrupa iş gücünün her kademesinde Bilgisayar Bilimi (CS) ve kodlama üzerine yetkinliğin güçlendirilmesi için kurulan Dijital Beceriler ve Meslekler Koalisyonu'na önemli bir taahhütte bulundu. Bugün duyurduğumuz işbirliği, Avrupa ve Türkiye’de dijital eğitimin ilerletilmesi ve teknoloji alanlarında çeşitliliğin artırılması için ivmemizi sürdürecektir adımlardan biridir.” dedi.

Türkiye Özel Okullar Derneği Yönetim Kurulu Başkanı F. Nurullah DAL “Derneğimiz, önümüzdeki dönemde ana faaliyet konularından biri olan öğretmen eğitimi üzerine yoğunlaşacaktır. Bir öğretmen akademisi gibi yıl boyu sürecek programlar başlatacağız. Bu bağlamda, yapacağımız ilk çalışmanın duyurusunu burada sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyuyorum. Bu eğitim, gerekli materyalleri de dahil olmak üzere 3 yıl boyunca 300 öğretmenimize tamamen ücretsiz olarak verilecektir. Öğretmenlerimizin mesleki gelişimlerine katkı sağlamak ve eğitimde teknoloji kullanımı konusunda farkındalık kazanmalarına yönelik birçok seminer, sempozyum ve sertifika programları düzenleyen derneğimiz, bu çalışmalarına bir yenisini daha eklemek üzere haziran ayı itibariyle **Oracle Akademi** işbirliği ile “**Eğitmen Eğitimleri**” ne başlayacaktır. Öğretmenlerimiz buradan aldıkları 3 kur üzerinden düzenlenecek eğitimle, kendi okullarında eğitmenlik yapabileceklerdir. Tamamen ücretsiz olarak verilecek bu eğitimler için Oracle Akademi’ye teşekkür ediyoruz“ dedi.

Oracle Akademi ve Türkiye Özel Okullar Derneği arasında imzalanan işbirliği protokolü kapsamında öğretmen eğitimlerinin ilki haziran ayında üyemiz Özel Eyüboğlu Koleji ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

ECNAIS KONFERANSI

"Değerler Temelli Okul Programlarında Modern Sosyal Beceriler"

Avrupa Birliği Ulusal Özel Okullar Birlikleri Derneği'nce (ECNAIS) düzenlenen bahar konferansı ve ardından İdari Komite toplantısı; 20-22 Nisan 2017 tarihlerinde İtalya'nın başkenti Roma'da, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden 20'ye yakın özel okullar derneğinin katılımıyla gerçekleşti.

Derneğimizi, Yönetim Kurulu Başkanı F. Nurullah Dal, Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Yusuf Tavukçuoğlu ve akademik danışman Dr. Jale Onur'un temsil ettiği konferansın teması "Değerler temelli okul programlarında modern yaşam becerileri" olup, açılışı İtalyan Parlamento binasında gerçekleştirilmiştir.

Bu konferansların en önemli ve ilgi gören kısımlarından olan ev sahibi ülkenin okulları ise 21 Nisan günü gezildi. Okul ziyaretlerinin ardından katılımcılar görüşlerini paylaştılar ve çeşitli ülkelerdeki uygulamalarla karşılaştırma yapma fırsatı buldular.

Günümüz dünyasında hemen her alanda, sosyal, ekonomik, teknolojik değişim çok hızlı. Gençleri bizim bile bilemediğimiz geleceğe nasıl hazırlayacağımız hepimizi meşgul eden bir konu. Özel okullar ise gençlerin sosyal ve ekonomik geleceklerinin daha güvenilir temellere oturtulması için bir çaba içindeler.

Avrupa Ekonomik Topluluğu, 21. Yüzyıl Becerilerinin önemini vurgularken Dünya Ekonomik Forumu'nda 4. Sanayi Devriminin gerekli kıldığı 10 yaşam becerisi vurgulanmakta. Eğitim alanındaki araştırmalarda da okul programlarında akademik becerilerin yanı sıra yaşam becerilerine önem verilmesi gerektiğine işaret edilmektedirler.

21. yüzyılın yaşam becerileri arasında üzerinde en fazla durulanlar: problem çözme, yaratıcılık, başkalarıyla iş birliği yapabilme ve bilgi teknolojilerini kullanabilmektir. Sorumluluk sahibi vatandaş olabilmek için ise empatinin geliştirilmesi gerektiği belirtilmektedir. Genellikle ülkelerde eğitim bakanlıklarından destek olmasa da özel okullar öğrencilerinin yaşam becerilerinin geliştirilmesinin, her öğrencinin güçlü ve değerler sahibi bireyler olabilmesi için şart olduğuna inanmakta ve bunun için gerekli çalışmaları yapmakta kararlılık sergilemektedirler.

İtalyan Parlamentosu'ndan Marco Massi ve ECNAIS Başkanı Simon Steen'in açılış konuşmalarını takiben çok değerli iki profesör, İtalya'dan Prof. Giorgio Vittadini ve İspanya'dan Prof. Caterina Calsamiglia bu konuyla ilgili araştırmalarını katılımcılarla paylaştılar ve tartışmalarda soruları cevapladılar. Bu araştırmalar, ders dışı etkinliklerle kazanılan değerlerin akademik performansı, iş performansını ve bunların süresini uzattığını, bireyleri yasal olmayan işlere karışmaktan koruduğunu göstermiş. Başarıyı ölçen testlerin, tüm becerileri ölçemediği ve eğitimde standardizasyonun kişinin gelişmesi, yetişkin hayata ve iş hayatına hazırlanmasına yetmediğini belirtmiştir. Bu nedenle okullar öğrenciye sadece bilgi sağlamakla yetinmemeli, öğrencilerini modern beceriler de denilen 21. yüzyıl becerileriyle donatmaya çalışmalı sonucu çıkmaktadır.

Konferansın devamında çeşitli üye ülke temsilcileri, ülkelerindeki uygulamalardan örnekler verdi. İkinci günün sabahında İtalyan Okullarına yapılan gözlem gezileri sonucunda karşılaştırmalı ülke uygulamaları tartışıldı.

22 Nisan 2017 Cumartesi sabahı sadece İdari Komite üyelerinin katılımıyla yapılan Olağan Genel Kurulda ECNAIS'in geçmiş etkinlikleri hakkında bilgi verildi ve gelecek etkinlikler görüşülerek gerekli kararlar alındı.

*Bir sonraki konferansın
23-25 Kasım 2017'de
Prag'da, Çek Özel Okullar
Derneği'nin ev sahipliğinde
yapılacağı ilân edildi.*

ECNAIS

Rahat hareket imkanı sunan özgün tasarımı kıyafetler ve özgün aksesuarlar üretiyoruz. Türkiye'nin önde gelen bir çok okulunun yanı sıra üniversitelere de kreasyonlar hazırlıyoruz.

İddia ediyoruz, bu tasarımı ve bu üretim kalitesini Türkiye'de bulabileceğiniz tek adres OKUL TRENDİ

Tarz mı
Tarz
Rahat mı
Rahat

Yurt Mah. 71445 Sk. Park Sitesi A Blok No:3 Çukurova, ADANA

0 (322) 456 1092 0 (544) 456 1092

f/okultrendim

@okultrendi

@okultrendi

YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYELERİNİN TANITIMI

Ebru ARPACI

İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümünden 1995 yılında mezun oldu. Eğitim Yönetimi alanında yüksek lisans yaptı. Eğitimde yaratıcı sorun çözme çalışmaları ve Proje Tabanlı öğrenme konularında özel okullarda danışmanlık yapmaya başladı.

1996 yılında İELEV Özel İlköğretim Okulu'nda AR-GE sorumlusu olarak görev aldı. Eğitimde kalite yönetim sistemlerinin geliştirilmesi konusunda çalışmalar yapmaya başladı. 2000 yılında Avrupa Koleji'nde eğitim koordinatörü olarak görev aldı. Sırasıyla okul müdürü ve genel müdür oldu.

Eğitimde uluslararası programlar ve PYP uygulaması konusunda 2 sene eğitim aldı. Eğitimde ISO 9001 2000 uygulamaları sertifika programına katıldı.

Bu arada Kent State Üniversitesi'nde uluslararası eğitim programına katıldı. Araştırma projelerinde koordinatör olarak yer aldı.

Türk eğitim sistemi ve müfredat uygulamaları ile uluslararası programların karşılaştırılması çalışmaları yaptı ve bu alanda program geliştirme çalışmaları yürüttü. İnsan kaynakları alanında uluslararası çalışma programlarına katıldı. Uluslararası eğitim danışmanlığını yaparken VEGA Okulları'nın kurucu temsilcisi ve genel müdürü olarak görev almaya başladı. Marka geliştirme ve bilinirlik, eğitimde finans konularında çalışmaları devam etmektedir.

Nigar EVGİN

Sankt Georg Avusturya Ortaokulu'nu ve Sankt Georg Avusturya Ticaret Lisesi'ni tamamladı. 1988 yılında Viyana Ekonomi Üniversitesi Turizm İşletmeciliği Fakültesi'nden mezun oldu.

İş hayatına Garanti Bankası'na bağlı Garanti Turizm'de başladı. Daha sonra otelcilik ve yiyecek içecek sektöründe çalıştı. 2003 yılında Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı'nda Vakıf Müdürü olarak göreve başladı. 2009 yılında Vakıf bünyesinde İdari İşlerden sorumlu Direktör olarak atandı.

2012 yılından beri Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı ve vakfa bağlı işletmelerden sorumlu Genel Direktör olarak görevine devam etmektedir. Aynı zamanda vakfa bağlı Aile Danışma Merkezi, Özel Eğitim Rehabilitasyon Merkezi ve Özel Metin Sabancı Özel Eğitim Okullarının Kurucu Temsilciliğini yürütmektedir.

Türkiye Spastik Çocuklar Vakfını temsilen Uluslararası Caravan 2000 Federasyonunda ve Dünya Cerebral Palsy İnisiyatifinde görev almaktadır. Engellilik konusunda çeşitli organizasyonlara gönüllü destek vermektedir. Bu bağlamda 2013 yılından beri Dünya Mobil Kongresinde Türkiye'den tek jüri üyesi olarak çalışmaktadır.

Aynı zamanda Türkiye Özel Olimpiyatlar Derneğinde Yönetim Kurulu üyesidir. 2017 yılı itibariyle Özel Okullar Derneğinde Yönetim Kurulunda yedek üye olarak yer almaktadır. İyi derecede Almanca ve İngilizce bilmekte ve bir erkek çocuk annesidir.

Nur YAŞAR

Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü'nden 1989 yılında mezun oldu. Mezun olduktan sonra 1995 yılına kadar SSK Dışkapı Hastanesi Psikiyatri Kliniği'nde çalıştı. Bu dönemde öğrenimini geliştirmek için Abdülkadir Özbek Psikodrama Derneği'nde eğitim aldı. 2009-2010 yılları arasında Prof. Dr. Hakan Türkçapar Bilişsel Davranışçı Terapi eğitimi aldıktan sonra, 2010-2014 Ankara Geştalt Terapi Derneği'nde Geştalt Terapi eğitimi tamamladı. 1996'dan beri kurucusu ve yöneticisi olduğu Doku Kültür Eğitim Merkezi'nde Psikolojik Danışman olarak çalışmakta, 20 yıldır okul öncesi çocukların aileleri ile uyku, beslenme, günlük rutinlerde karşılaşılan zorluklar ve sınır koyma problemleri ile ilgili danışmanlıklar yapmaktadır. Halen Türkiye Özel Okullar Derneği Yönetim Kurulu üyesi, Geştalt Terapi Derneği Yönetim Kurulu Üyesi ve TOBB Kadın Girişimci İcra Kurulu üyesi görevlerini sürdürmektedir. Bu zamana kadar çeşitli gruplara öfke, kaygı, stres, panik atak, iletişim konularında seminerler ve sunumlar verdi. Mezunu olduğu Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü son sınıf öğrencileri ile mesleki deneyimlerini paylaştı.

Kenan TAÇYILDIZ

9 Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi fizik öğretmenliğinden 1986 da mezun oldu. Kısa bir dönem Van Erciş Alparslan öğretmen lisesinde öğretmenlik yaptı. İstifa ederek Bolu'da dersane öğretmenliği, Sakarya'da Özel Tansel Okulları'nda öğretmenlik yaptım.

1994 kendi dersane kurarak dershaneciliğe başladım. 1999-2004 yılları arasında Adapazarı Büyükşehir meclis üyeliği yaptı. 2009'da çalıştığı Tansel Okullarını devir olarak özel okuluca başlandı. 2005-2008 ve 2009-2013 dönemleri arasında Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Meclis üyeliği ve Kültür Komisyonu Başkanlığını yaptı. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Saim MERAL

1973 'de Samsun'da doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini İstanbul'da tamamladı. 1994 yılında kültür mantarcılığı üretimi ile başladığı iş hayatına, 2002 yılından itibaren Özel Tarhan Koleji yönetim kurulu üyesi ve kurucu temsilcisi olarak devam etmektedir.

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ YÜKSEK İSTİŞARE KONSEYİ ÜYELERİ

Yusuf TAVUKÇUOĞLU (Başkan)

Rize'de doğdu. İlkokulu Rize'de bitirip İstanbul'a geldi. Ortaokul, lise ve yükseköğrenimini İstanbul'da bitirdikten sonra Matematik Öğretmeni olarak eğitim ordusuna katıldı. Üç yıl dersane öğretmenliği yapıp, askerden döndükten sonra Atacan Eğitim Kurumları'nın ilk basamağı olan anaokulu bölümünü 1989'da kurucu temsilcisi olarak açtı ve göreve başladı. Anaokulundan sonra ilköğretim okulu ve lisesini de hayata geçirerek Atacan Eğitim Kurumlarını tamamladı. Bununla beraber resmi Genel Müdürlük görevini üstlendi. Birlikte çalıştığı arkadaşlarını ve kurumumu daha iyi hedeflere taşıyabilmek için en iyi bildiğim şey; hiçbir şeyi bilmediğimden hareket ederek, Avrupa'nın değişik ülkelerinde ve Türkiye'de birçok seminer ve sempozyumlarda kendini yetiştirmenin uğraşını verdi.

1999 yılında Türkiye Özel Okullar Derneği'ne girdi. 2001-2003 yılları arasında Genel Sekreterlik, 2004-2005 yılları arasında da Sınav Yürütme Kurulu Başkanlığı görevlerinde bulundu. 2006-2013 tarihlerinde Derneğin Başkan Yardımcılığı'na getirildi. 2013-2017 yılları arasında Yönetim Kurulu Eş Başkanlığı görevinde bulundu. Ayrıca 2004-2005 yıllarında Türkiye Bilim Vakfı Yönetim Kurulu'nda görev yaptı. Halen TOBB Türkiye Eğitim Meclisi'nde Başkan Yardımcısı ve Türkiye Özel Okullar Derneği'nde Yüksek İstişare Kurulu Başkanı olarak görevlerine devam etmektedir.

Cem GÜLAN (Başkan Yardımcısı)

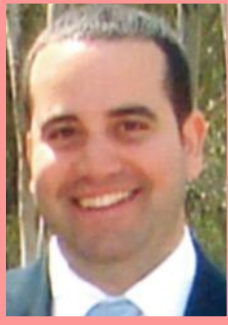
1960 yılında İstanbul'da doğdu. 1984 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. 1995 yılından bu yana Türkiye Özel Okullar Derneği Yönetiminde Genel Sekreterlik ve Başkan Yardımcılığı, 2001-2002-2003 yıllarında Sınav Yürütme Kurulu Başkanlığı görevlerinde bulundu. 2009-2013 tarihleri arasında Yönetim Kurulu Başkanlığı, 2013-2017 yılları arasında Yönetim Kurulu Eş Başkanlığı yaptı. 1985 yılından 2017 yılına kadar Özel Doğan Lisesi ve İlköğretim Okulu'nda kurucu temsilcisi olarak görev yaptı. Evli ve bir çocuk babasıdır.

FuI AKINGÜÇ ÖVER (Başkan Yardımcısı)

İstanbul'da doğdu. İlk ve Orta öğrenimimi Kültür Koleji'nde tamamladı. Daha sonra İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'ni bitirdi. 1979'da İşletme-İstatistik lisansı aldı. Londra'ya giderek Control Data Institute'de Bilgisayar ve Programlama konusunda lisansüstü eğitimi gördü. NCR Bilişim Sistemleri A.Ş firmasında üç yıl süreyle Sistem Destek ve Programcılık Bölümü'nde çalıştı. Kültür Koleji'nin Eğitim ve Yönetim Bilgisayar Sistemi'ni kurdu ve Bilgi İşlem Merkezi'ni oluşturdu. 1998 yılında öğretime açılan Kültür 2000 İlköğretim ve Anaokulunun kuruluş çalışmalarını yürüttü. İstanbul Kültür Eğitim Kurumları İcra Kurulu Başkanı ve İstanbul Kültür Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkan Yardımcısı olarak görev yapmaktadır. 1999-2011 yılları arasında Türkiye Özel Okullar Derneği'nin Yönetim Kurulu'nda yer aldı. 2011 yılından itibaren Yüksek İstişare Konseyi Başkan Yardımcısı olarak görev yapmaktadır.

Gökhan BAYBOĞAN (Başkan Yardımcısı)

1977 yılında Adana'da doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini Çağ Koleji'nde tamamladı. Yükseköğrenimini ise İngiltere'de, Essex Üniversitesi'nde Ekonomi eğitimi olarak bitirdi. 1997'de Bayboğan Eğitim Vakfı Mütevelli Heyet Üyeliği, 1998'de Çağ Koleji Yönetim Kurulu Üyeliği ve 2001'de Çağ Üniversitesi Mütevelli Heyet Üyeliği görevlerini yürüttü.

2008 yılında Çağ Üniversitesi'nde İşletme Yönetimi (MBA) alanında yüksek lisansını tamamladı ve aynı yıl "Global Ekonomi ve Türkiye 2008" konulu bilimsel yayını yaptı. 2011 yılından beri sürdürdüğü Çağ Koleji Yönetim Kurulu Başkanlığı, Çağ Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkan Vekilliği ve Bayboğan Eğitim Vakfı Mütevelli Heyet

Başkan Vekilliği görevlerinin yanı sıra Çukurova Bölgesi'nde Narenciye Ürünleri Üretimi yapmaktadır.

2013-2017 yılları arasında Türkiye Özel Okullar Derneği'nde Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yaptı.

Dr. Rüstem EYÜBOĞLU (Onursal Başkan)

11.11.1940 tarihinde Rize de doğdu. 1961 yılında Vefa Lisesi'nden ve 1968 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Elektrik Fakültesi'nden yüksek mühendis olarak mezun oldu. 1969 Mart'ına kadar Türkiye Elektrik Kurumu'nda, 1970-1973 yılları arasında İstinye Tersanesi'nde çalıştı. 1974 yılından itibaren Yıldız Teknik Üniversitesi'nde akademik çalışmalara başladı. 1976 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi tarafından doktora çalışması yapmak için İngiltere'ye Sheffield Üniversitesi'ne gönderildi.

1980 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi'nden doktora ünvanını aldı. 1985 yılına kadar Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Öğretim Görevlisi olarak çalıştı. 1970 yılında Eyüboğlu Eğitim Kurumlarını kurdu ve 1999 yılına kadar kurumların Genel Müdürlüğünü

sürdü. 1999-2009 yılları arasında 10 yıl süreyle Türkiye Özel Okullar Derneği'nin Yönetim Kurulu Başkanlığını yaptı.

Halen Türkiye Özel Okullar Derneği'nin Onursal Başkanı olarak devam etmektedir. 1973 yılında meslektaşı Burçak Eyüboğlu ile evlendi. 2 oğlu bulunmaktadır. (Mert Önder Eyüboğlu, Cenk Eyüboğlu)

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN (Üye)

1985 yılında Gazi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü'nden mezun oldu. Milli Eğitim Bakanlığı yurt dışı eğitim sınavlarını kazanarak 1986-1992 yılları arasında ABD'de Columbia Üniversitesi'nde Eğitim Ekonomisi alanında yüksek lisans, Uluslararası Eğitim ve Kalkınma alanında da doktora yaptı. 1993 yılında İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümünde Yardımcı Doçent olarak göreve başlayan, Prof. Dr. İrfan Erdoğan, yine aynı üniversitede, 1998 Yılında Doçent ve 2006 yılında da Profesörlük unvanlarını kazandı.

1995 yılında "2000'li Yıllarda Türk Eğitim Sistemi: Sorunlar ve Çözümler" adlı araştırmasıyla Milliyet Gazetesinin Örsan Öymen adına düzenlenen yarışmasında ödüllendirildi. 2006-2008 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye

Kurulu Başkanı olarak görev yaptı. Başkanlığı sırasında, Ortaöğretime Geçiş Sistemi, Sosyal Bilimler Liselerinin programlarının hazırlanması, ortaöğretim fizik, kimya, biyoloji, yabancı dil ve tarih programlarının yenilenmesi, müzelerin ve gazetelerin eğitim ve öğretimde kullanılması, öğretmen-alan derslikleri, 100'lük puan sistemine geçiş gibi konularda öncülük yaptı.

Eğitim politikaları, Türk Eğitim Sistemi ile ilgili birçok eseri olan Prof. Erdoğan, İstanbul Üniversitesi, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi'nde çalışmaktadır.

2016-2017 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KOMİSYONU 2. YARIYIL DEĞERLENDİRME RAPORU

2016-2017 Eğitim-Öğretim yılında Okul Öncesi Komisyonu çalışmaları, değerli eğitim yöneticileri Ayşe İlknur Şengül, Selma Yıldırım, Ayten Yılmaz, Burçin Kızak, Emir Boru, Ayça Cenk, Pırıl Naz, Meral Güner, Özlem Karsan'ın katılımı ve katkıları ile yürütülmüştür. Gündemdeki konuların ele alındığı toplantılarda, yapılan değerlendirmeler doğrultusunda yaşanan sorunlar görüşülmüş olup, oluşturulan çözüm önerilerinin ilgililere iletilmesi için adımlar atılmıştır.

21 Şubat 2017'de Türkiye Özel Okullar Derneği merkezinde toplanılmış ve VII. Temel Eğitim Sempozyumu'nun değerlendirilmesi yapılmıştır. Komisyon üyelerimizin önerileri Dernek Başkanımıza iletilmiştir.

Okul Öncesi Komisyon Koordinatörü Mehtap Kasapbaşoğlu, Dernek yönetim kurulunun Fransa'ya yaptığı ziyarette "Fransız Eğitim Sistemi" hakkında izlenim ve gözlemlerini komisyon üyeleri ile paylaşmıştır.

Mutlu öğretmenler, mutlu çocuklar ve mutlu gelecek için doğru meslek seçimi projesi olan "izotomi" hakkında okul öncesi komisyon üyelerini, komisyon üyesi Sevinç Yılmaz bilgilendirmiştir.

VIII. Temel Eğitim Sempozyumu için konu önerileri belirlenmiştir. Bir sonraki Okul Öncesi Komisyon toplantısında değerlendirme sürecinde kullanılan "Portage" için paylaşımında bulunmak üzere karar verilmiştir.

13 Nisan 2017'de Dernek merkezimizde İlkokul Komisyonu üyeleri ve Akademik Danışman Sn. Jale Onur'un katılımı ile ortak toplantı yapılmıştır. Ortak komisyon toplantısında, VII. Temel Eğitim Sempozyumu'nun değerlendirilmesi yapılmıştır. VIII. Temel Eğitim Sempozyumu hazırlıkları değerlendirilmiştir. VIII. Temel Eğitim Sempozyumu Düzenleme Kurulu oluşturulmuştur. VIII. Temel Eğitim Düzenleme Kurulu Üyeleri Jale Onur, Zafer Öztürk, Özlem Karsan, Cenker Polat, Sevinç Yılmaz, Meral Güler, Ayten Yılmaz, Emir Boru, Tuncay Şamdan, Bahar Birkal, Nazan Fettahoğlu, Gürkan Deniz'den oluşturulmuştur.

11 Mayıs 2017'de Dernek merkezimizde İlkokul Komisyonu ile ortak komisyon toplantımız yapılmıştır. Ortak komisyon toplantımızda, VIII. Eğitim Sempozyumu'nun 2-3 Aralık 2017 tarihinde yapılmasına karar verilmiştir. Sempozyumun teması "Değerlendirmeye Dayalı Farklılaştırma" olarak belirlenmiştir. Sempozyumun formatı ile ilgili yeni öneriler alınmıştır. 12 Haziran 2017 tarihinde yapılacak ortak toplantımızda, konuşmacı önerileri ve program detaylarını belirlemek üzere karar alınmıştır.

Özverili ve her gün yeni bir şey öğrenme arzusu ile geçen bir eğitim-öğretim yılının ardından Okul Öncesi Eğitim Komisyonumuzun çalışmalarına sağladıkları katkılar için değerli komisyon üyelerimize ve çalışmalarımıza her türlü desteği sağlayan Türkiye Özel Okullar Derneği Yönetim Kuruluna teşekkürlerimi sunarım.

Sevinç YILMAZ

Komisyon Başkanı

2016-2017 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI İLKOKUL EĞİTİM KOMİSYONU 2. YARIYIL DEĞERLENDİRME RAPORU

Türkiye Özel Okullar Derneği İlkokul Komisyonu üyeleri düzenledikleri toplantılarla ilkokullardaki eğitim ve öğretime ait çalışmalarını değerlendirdi. Yapılan paylaşım toplantılarında eğitime ait sorunlar ve çözüm önerileri tartışılmış, ortak ve örnek uygulamalarla tutum birliği sağlanmıştır. İlkokullarda uygulanan eğitim programları ve haftalık ders çizelgelerinde yapılan değişiklikler incelenerek gelecek öğretim yılından itibaren okullarımızda bu konularla ilgili çalışmalar yapılmış ve öğretmen arkadaşlarımızın bilgilendirilmesi için açıklamalarda bulunulmuştur.

Özellikle ilkokula başlayan öğrencilerin anaokulu eğitimi alması ve bu doğrultuda ilkokula başlamasının önemi hepimizce bilinmektedir. Bakanlığımızın bu yönde atmış olduğu olumlu adımlar ülkemizde ilkokula başlayan her öğrencinin ailesinde ilkokula hazırlık eğitimi alması, eğitim kalitemizin artması konusunda olumlu bir çalışma olarak değerlendirilmektedir.

Öğretmen ve yöneticilerin eğitimine önem veren ve bu amaçla çeşitli hizmet içi eğitim ve sempozyumlar düzenleyen Derneğimizin öğretmen eğitimlerine katkısı büyük olmaktadır. Genel olarak katılım yoğunluğu ve çalışma sonrası değerlendirmelerden anladığımız göre bu çalışmalar öğretmenlerimiz tarafından ilgi ve dikkatle takip edilmektedir. İlkokul komisyonumuzda, bu amaçla Temel Eğitim Sempozyumu hazırlıklarına okul öncesi komisyonumuzla birlikte, bir öncekini değerlendirip gelecek yıl yapılacak olan Temel Eğitim Sempozyumu hazırlıklarına zaman geçirmeden başlamıştır.

Komisyon olarak üzerinde çalıştığımız bir diğer nokta da öğretmen kaynağının yetiştirilmesi ve geliştirilmesinde üniversitelerle işbirliği içinde öğretmen adaylarının daha öğrenci iken özel öğretim kurumları açısından beklenti ve yeterlilikleri ile ilgili çalışmalarda bulunmaktır.

Komisyonumuz, 'eğitim sistemimize daha iyi nasıl katkı sağlayabiliriz' düşüncesi ile gelişmiş ülkelerin eğitim sistemlerini, iş günü açısından öğretim süresini ve haftalık ders programlarını da inceleyerek ülkemizdeki sistem ile karşılaştırmaktadır.

Bakanlığımızın yapmış olduğu 'yazma eğitiminde dik temel harflerin kullanımıyla ilgili değişiklik' genel olarak ilkokul öğretmen ve yöneticileri tarafından olumlu karşılanmıştır. Ayrıca veli geribildirimleri de bu konuda bir hayli sıkıntı yaşadığı yönündedir.

Birlikte çalışarak eğitime olumlu katkılar sağlayan ilkokul komisyonumuza dernek yönetim kurumumuzun desteği her zaman eksiksiz olmuş ve bize güç vermiştir. Bize sağladıkları katkılardan dolayı Dernek eş başkanlarımız Sayın Cem Gülan'a ve Sayın Yusuf Tavukçuoğlu'na teşekkür ederiz. Onlardan bayrağı devralan ve özel okulları nitelik ve nicelik açısından önceki dönemlerde olduğu gibi bu dönemde de ileriye taşıyacağına emin olduğumuz Başkanımız Sayın Nurullah Dal'a başarılar dileriz.

Gürkan DENİZ

Komisyon Başkanı

2016-2017 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI ORTAOKUL EĞİTİM KOMİSYONU 2. YARIYIL DEĞERLENDİRME RAPORU

Türkiye Özel Okullar Derneği bünyesinde kurulan Ortaokul Komisyonu üyelerinin II. dönemde yürüttüğü ilk çalışma “Müfredat Programları” üzerinde yapılacak değişikliklerin değerlendirmesi olmuştur. Ortaokul Komisyon üyesi okul yöneticileri kendi okullarında tüm branş öğretmenleri ile zümreler oluşturarak taslağı incelemiş ve değerlendirmesini yapmıştır.

Daha sonra okullardan gelen bu değerlendirmeler birleştirilmiş, tek bir rapor haline getirebilmek için tekrar edilen maddeler elenmiş, okulların rapora ekledikleri maddelere de yer verilerek son haline getirilmiş ve Derneğimize sunulmuştur.

Bir diğer çalışma da “Özel Öğretim Kurumlarına İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri” konusu olmuştur. Aynı şekilde, bu çalışmada da Ortaokul Komisyon üyeleri kendi yönetici ve öğretmenleri ile bir rapor hazırlamış, sonrasında da bu raporlar birleştirilmiş ve ortak rapor hazırlanmıştır. Hazırlanan nihai rapor Derneğimize sunulmuştur.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Ortaokul ve Lise Komisyonlarının birlikte hazırladığı çalıştay, “**Branş Öğretmenleri Buluşuyor; Derslerimizin En'leri**” başlığı ile düzenlenmiştir. İki ayrı çalıştaydan oluşan sürecin ilkinde Marmara Eğitim Kurumları ev sahipliğinde branş öğretmenleri buluşmuş ve branşları ile ilgili olumlu-olumsuz yönleri tartışarak bir sonuç raporu sunmuşlardır. İkinci bölüm ise FMV Özel Ayazağa Işık Lisesi ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. Mevcut programlar bağlamında derslerin, eğitim-öğretime katkı sağlaması anlamında güçlü ve zayıf yönlerinin görüşülmesi, süreçte yaşanan sorunların tespit edilmesi ve çözüm önerilerinin üretilmesi amacıyla düzenlenen çalıştayın, çalışmaya katılan öğretmenler tarafından çok olumlu karşılanmış olması çok önemlidir. Benzer sorunların dile getirilmesi, üretilen farklı çözüm önerilerinin paylaşılması, kurumlar arası iletişimin güçlenmesi, birlik beraberliğin artması, Lise ve Ortaokul Komisyonları tarafından, elde edilen sonuçların ayrı ayrı değerlendirilerek sonuç bildirgesinin yayınlanıp paylaşılması ve belki de en önemlisi öğretmenlerin seslerinin duyulması ve duyurulacak olması açısından çok değerli bir çalışma olmuştur.

Bu çalıştay ile kurumların yaptığı ve alana kazandırdığı ‘en’leri geniş platforma taşıma ve öğretmenlerin üretme ve yaratıcılık arzusunu motive etmeye katkı sağlanmıştır. Yeni çağın öğrenme ve öğretme yollarına odaklanarak kişisel gelişimin ve ömür boyu öğrenmenin gerekliliğine koşut etkinlikler planlanmış ve hayata geçirilmiştir. Yine müfredat çalışmalarının pedagojik ve öğrenciye uygunluğu esası üzerinde durularak öneri paketleri oluşturulmuştur. Geniş öğretmen kitlelerine referans teşkil edecek şekilde yetkinlik bazlı içerik çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Bütün bu süreçte emeği geçen, özveri ile çalışan Ortaokul Komisyonu’nun değerli yöneticileri; Sayın Arife KOMAN, Sayın Ayşe GÖREY, Sayın Ayşenur YAVUZ, Sayın İpek AK, Sayın Lale KARA, Sayın Sibel SAGNER, Sayın Sibel DEMİRER, Sayın Betül ÇOBAN ve Sayın Metin YOLERİ’ye çok teşekkür ediyorum.

Komisyonların ve üyelerinin iletişimi için yaratılan ortam ve her konuda gereken desteği veren Türkiye Özel Okullar Derneği’ne kendim ve grubum adına teşekkür ediyorum.

M. Banu KESKİN

Komisyon Başkanı

2016-2017 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI LİSE EĞİTİM KOMİSYONU 2. YARIYIL DEĞERLENDİRME RAPORU

Lise komisyonu olarak iki ana temada çalışmalarımızı planlanmaktadır. İlk temasımız; eğitim öğretimin sıcak gündemini belirleyip, çözüm önerilerini yapılandırıp Bakanlığımıza iletmek üzere yönetim kurulumuza sunmaktır. İkinci temasımız; bu gündeme uygun yapılabilecek bir organizasyon temasını belirleyip, ortaokul komisyonu ile eşgüdümlü olarak çalıştay yapılandırılmaktadır. Bu amaçlarla yıl boyunca düzenli aralıklarla bir üyenin ev sahipliğinde sıcak dostluk ve sohbet ortamında bir araya gelmekteyiz.

Eğitim öğretimin sıcak gündemi kapsamında bu yıl neler yaptık? Ders müfredatlarının değişimine ilişkin Milli Eğitim Bakanlığımızın bizlerden istediği görüş raporlarını hazırladık. Bu süreci yönetmelik değişikliklerine ilişkin öneriler izledi. Mevzuatın ve uygulamaların günün şartlarına ve değişime uygun hale getirilmesi amacıyla çözüm önerilerimizi bakanlığımıza iletmek üzere yönetim kurulumuza sunduk.

Ortaokul Komisyonu ile eş güdümlü sağlayıp eğitim liderlerini iki çalıştayda buluşturduk. Ortaokul komisyonu ile eşgüdümlü olarak “**Branş Öğretmenleri Buluşuyor, Derslerimizin En’leri**” temasında iki çalıştay gerçekleştirdik.

İlkinde; Marmara Okulları’nın ev sahipliğinde 11 Mart Cumartesi günü komisyon üyelerinin okullarından katılımıyla 250 eğitim lideri buluştu. Komisyon üyelerinin moderatörlüğünde; her branşın temsilcisi olan eğitim liderleri ayrı bir salonda çalıştılar. Okullarında yapmakta oldukları, en olumlu beş uygulama ile en olumlulaştırılacak beş uygulamayı belirlediler. Günün sonunda bir araya gelip, hem ortaokuldan liseye, hem de branştan branşa farklılıklar ve aynılıkları, moderatör Ömer ORHAN’ın canlı performansı ile paylaşım ortamında sundular. Bu çalıştaya katılan eğitim liderlerinin değerlendirmeleri, ikinci çalıştayın temelini oluşturdu.

İkincisinde; FMV Ayazağa Işık Okulları’nın ev sahipliğinde 13 Mayıs Cumartesi, 500 eğitim lideri buluştu. “Olumlu EN’ler, Olumlulaştırılacak EN’ler ve İyi Örnekler” başlığında sınıf uygulamalarını paylaştılar ve değerlendirme raporu hazırladılar.

Prof. Dr. Yankı YAZGAN açılış konferansında; “Okulların gelişimi sosyal ve duygusal gelişim ile sağlanır,” teması çalıştayımızın gündemine ilgi çekti. Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN kapanış konferansında “Sınıf, okul, ders ve kurs organizasyon değil, bir enstitü olmalıdır,” teması ile gündemimize noktayı koydu.

2016-2017 yılını hoş bir sadâ ile geride bırakmanın mutluluğu ile önümüzdeki yıla odaklanmaya başladık. Değerli katkıları için ekibimize ve değerli eğitim lideri dostlarımıza teşekkür ediyor, Yönetim Kurulumuza bizleri her zaman destekledikleri için şükranlarımı sunuyorum.

Fikret MULHAN
Komisyon Başkanı

2016-2017 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI IT KOMİSYONU 2. YARIYIL DEĞERLENDİRME RAPORU

Türkiye Özel Okullar Derneği IT Komisyonu, 25 Mart 2017 tarihinde Kavram Meslek Yüksek Okulu Çengelköy Kampüsü'nde 4. ETP (Eğitim Teknolojileri Platformu) Konferansını düzenlemiştir. Konferansta iki binden fazla izleyici, 449 öğretmenimizin farklı branş ve yaş gruplarına yönelik sunduğu 308 sunumu izleme fırsatı bulmuştur. Türkiye geneli resmi ve özel okullardan eğitimde teknoloji kullanımına yönelik iyi örneklerin paylaşıldığı konferans, öğretmenlerimizin yoğun ilgi ve katılımıyla gerçekleşti.

2018 Mart ayında gerçekleşecek olan 5. ETP Konferansı çalışmalarına eylül ayı itibariyle başlanacaktır. Konferansın kapsamı ve şekli konusunda farklı alternatifler değerlendirilmektedir.

2 Mayıs 2007 yılında Oracle Türkiye ile derneğimiz arasında bir eğitim işbirliği protokolü imzalanmıştır. Bu protokol ile Türkiye genelinde binlerce öğrenciye ve öğretmene veri tabanı ve kodlama eğitimi ücretsiz olarak verilecektir. Anlaşmanın ilk aşamasında 25 kadar öğretmenimiz Haziran ayı içerisinde 3 hafta boyunca başlangıç seviyesinde Java, SQL veri tabanı ve ileri seviye Java eğitimleri olarak eğitimci eğitimci olacaklardır. 7 Haziran 2017 tarihinde Eyüboğlu Eğitim Kurumlarının ev sahipliğinde başlayacak olan eğitimler yüz yüze yapılacaktır. Daha sonra yapılacak olan daha geniş katılımlı eğitimler ise uzun süreli ve online olarak gerçekleşecektir.

IT Komisyonu çalışmalarına katkıları ve emekleri için değerli komisyon üyelerimize ve çalışmalarımıza her türlü desteği sağlayan Türkiye Özel Okullar Derneği Yönetim Kuruluna en içten teşekkürlerimi sunarım.

Özcan GÜÇTEKİN
Komisyon Başkanı

2016-2017 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI REHBERLİK KOMİSYONU 2. YARIYIL DEĞERLENDİRME RAPORU

Türkiye Özel Okullar Derneği Rehberlik Komisyonu üyeleri 2016-2017 öğretim yılında dernek merkezinde yaptıkları toplantılarda aşağıdaki hususlarda karar alarak, çalışmalarını gerçekleştirmişlerdir.

- Rehberlik Komisyonumuzun katkılarıyla, okul psikolojik danışmanlarına yönelik düzenlenen sinerji toplantılarının beşincisi; Gestalt psikoterapisti Nur Yaşar'ın konuşmacı olduğu "**Kaçarsan Varoluşun Stresinden, Bulursun Yaşamının Stresini!**" konusuyla 29 Eylül'de Dernek merkezimizde gerçekleştirildi.
- Türkiye Özel Okullar Derneği'nin her yıl geleneksel olarak eğitimcilere ve psikolojik danışmanlara yönelik düzenlediği Rehberlik Sempozyumu'na Özel SEV Lisesi (SAC) ev sahipliği yaptı. 19. Rehberlik Sempozyumu'nda bu yıl, akran zorbalığından yola çıkarak '**Daha barışçıl bir okul ortamı**' yaratmanın yolları tartışıldı. Sempozyuma ev sahipliği yapan üyemiz Özel SEV Lisesi'ne, Rehberlik Komisyonu üyelerimize, konuşmacılara ve tüm katılımcılara teşekkür ederiz.
- Okul psikolojik danışmanlarına yönelik düzenlenen sinerji toplantılarının altıncısı Doç. Dr. Cebraail Kısa'nın konuşmacı olduğu "**Aile İlişkilerinde Duygular**" konusuyla 4 Mayıs 2017 tarihinde Derneğimizin Taksim'deki merkezinde 25 öğretmenimizin katılımıyla gerçekleştirildi.

Gelecek yıla dair planlamalar: Yeni dönemde e-bülten çalışmalarına başlanılmasına, Sinerji toplantılarının devam etmesine, 2017-2018 yılında Nisan ayında üyemiz Ste. Pulcherie Fransız Lisesi ev sahipliğinde yapılacak 20. Rehberlik Sempozyumu için ev sahibi okulumuzla birlikte çalışmalara başlanılmasına komisyonumuzca karar verildi.

Rehberlik Komisyonu çalışmalarına katkıları ve emekleri için değerli komisyon üyelerimize ve çalışmalarımıza her türlü desteği sağlayan Türkiye Özel Okullar Derneği Yönetim Kurulu'na en içten teşekkürlerimi sunarım.

Nur YAŞAR
Komisyon Başkanı

PDR ÖĞRETMENLERİNE YÖNELİK DÜZENLENEN 6. SİNERJİ TOPLANTISI

Okullarımızdaki rehberlik çalışmalarına yön vermek amacıyla Derneğimiz bünyesinde oluşturulan “Rehberlik Komisyonu”muzun katkılarıyla, belli aralıklarla okul psikolojik danışmanlarına yönelik olarak alanda çalışanların bilgilerine ve deneyimlerine katkıda bulunmak amacıyla Dernek merkezimizde “**Sinerji Toplantıları**” yapılmasına başlanılmıştır.

Okul psikolojik danışmanlarına yönelik düzenlenen sinerji toplantılarının altıncısı Doç. Dr. CebraİL Kısa'nın konuşmacı olduğu **Aile İlişkilerinde Duygular konusuyla** 4 Mayıs 2017 tarihinde Derneğimiz Taksim'deki merkezinde 25 öğretmenimizin katılımıyla gerçekleştirildi.

SİNERJİ TOPLANTISINA KATILAN OKULLAR

Adana Koleji	İhlas Eğitim Kurumları
Ahmet Şimşek Anadolu Lisesi	İstanbul Kültür Üniversitesi
Aramyan Uncuyan Ermeni İlk ve Ortaokulu	İTÜ Geliştirme Vakfı Okulları
Ay Okulları	Kültür Koleji
Bilkent Erzurum Laboratuvar Lisesi	Maltepe Uğur Anadolu Lisesi
Çevre Koleji	MEF Lisesi
Doğan İlkokulu	Yeni Nesil 2000 Okulları
Esayan Ermeni Lisesi	Pangaltı Ermeni İlkokulu
Eyüboğlu Eğitim Kurumları	Tuzla Fen Koleji
Fen Bilimleri Okulları	Uğur Okulları
Fenerbahçe Spor Kulübü Anadolu Lisesi	Vatan Okulları

DOÇ. DR. CEBRAİL KISA, PSİKİYATR & PSİKOTERAPİST

Psikiyatri uzmanlık eğitimini 2001 yılında tamamladı ve 2009 yılında “Psikiyatri Doçenti” oldu. Halen, Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Kliniği'nde Eğitim Görevlisi olarak çalışmaktadır. Kişilerarası ilişkilerde duygu odaklı çift terapisi eğitimi, ruhsal bozukluklarda özellikle de anksiyete ve depresif bozukluklarda bilişsel ve davranışçı terapileri eğitimi, cinsel terapi eğitimi ile aile, evlilik ve çift terapisi eğitimleri aldı. Ruhsal bozukluklar ve tedavisi, Cinsel gelişim, cinsel işlev bozuklukları ve tedavi teknikleri, duygu odaklı aile, evlilik ve çift terapisi ile aile danışmanlığı konularında tedavi hizmeti vermekte ve eğitim çalışmaları yapmaktadır.

Eğlenceli Bilim
hightouch hightech

EĞLENCELİ BİLİM™ TÜRKİYE'NİN HER YERİNDE

20 İL 27 OKUL

Okul Öncesi, İlkokul ve Ortaokul'da Bilim eğitimi desteklemek için tüm Türkiye'deki Eğitim Kurumlarına içerik ve materyal sağlanması

Seviye bazında program listeleri ve detaylar için bize ulaşın.

Uluslararası geçerliliği
bulundan Sertifikalı
Eğitmen Eğitimi

Müfredatla uyumlu
deney programları

Birebir uygulama
aktif katılım

Her hafta konu-kazanım
odaklı deneyler, öğrencilere
ev hediyeleri, veli
bilgilendirme notları

%100 öğrenci ve
öğretmen memnuniyeti*
* 27 okulda yapılan değerlendirme
anketleri sonuçlarına göre

+90 216 325 5789 • eglencelibilim.com • info@eglencelibilim.com

[facebook/eglencelibilim](https://www.facebook.com/eglencelibilim) • [instagram/eglencelibilim_HTHT](https://www.instagram.com/eglencelibilim_HTHT) • [linkedin/eglencelibilim](https://www.linkedin.com/company/eglencelibilim) • [youtube.com/eglencelibilim](https://www.youtube.com/eglencelibilim)

DERNEĞİMİZİN 2017-2018 ÖĞRETİM YILI AKADEMİK ÇALIŞMALARI

VIII. TEMEL EĞİTİM SEMPOZYUMU

Türkiye Özel Okullar Derneği Okul Öncesi Eğitimi ve İlkokul Komisyonu üyelerinin işbirliği ile düzenlenen ve gelenekselleşen VIII. Temel Eğitim Sempozyumu (TES), **2-3 Aralık 2017 tarihlerinde "Değerlendirmeye Dayalı Farklılaştırma"** temasıyla **üyemiz Özel Küçük Prens Okulları'nın** ev sahipliğinde gerçekleştirilecektir.

XVII. GELENEKSEL EĞİTİM SEMPOZYUMU

Geleneksel olarak her yıl sömestr tatilinde düzenlediğimiz ve eğitim-öğretim çalışmalarına önemli katkılar sağlayan Geleneksel Antalya Eğitim Sempozyumu (GAES); **25-27 Ocak 2018 tarihlerinde Antalya'da** gerçekleştirilecektir.

XX. REHBERLİK SEMPOZYUMU

Her yıl bir özel okulumuzun ev sahipliğinde düzenlenen ve gelenekselleşen Rehberlik Sempozyumu, bu alandaki deneyimlerin, mesleki yeniliklerin ve uygulamaların paylaşılmasına imkân sağlamakta, öğretmenlerin kişisel gelişimine ve eğitimimize hizmet eden bir etkinlik olarak devam etmektedir. Bu amaçla Nisan 2018'de düzenlenecek olan XX. Rehberlik Sempozyumu **üyemiz Özel Sainte Pulchérie Fransız Lisesi** ev sahipliğinde gerçekleştirilecektir.

V. EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ PLATFORMU

Türkiye Özel Okullar Derneği IT Komisyonumuzun katkılarıyla 2017-2018 öğretim yılında beşincisi düzenlenecek olan **Eğitim Teknolojileri Konferansı (ETP2018)**, **Mart 2018'de** gerçekleştirilecektir.

2017-2018 ÖĞRETİM YILI ETKİNLİKLERİMİZ

TARİHİ	ETKİNLİĞİN ADI	YERİ
2-3 Aralık 2017	VIII. TEMEL EĞİTİM SEMPOZYUMU	KÜÇÜK PRENS OKULLARI
25-27 Ocak 2018	XVII. ANTALYA SEMPOZYUMU	
Nisan 2018	XX. REHBERLİK SEMPOZYUMU	STE. PULCHERIE FRANSIZ LİSESİ
Mart 2018	V. EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ PLATFORMU	

2017 NİSAN TEOG'DA TÜM DERSLERDEN

TAM HEDEF

Koray Varol Akademi Yayınları ile

“Başarıya Kanat Aç”

Öğrencilerine daima en doğru öğretim teknikleri ile başarıya giden yolu gösteren KVA Yayınları, 2017 Nisan TEOG sınavlarında eşleşen sorularıyla öğrencilerine başarıya giden yolu gösterdi.

NİSAN
2017

KORAY VAROL
AKADEMİ
yayınları

Başarıya
Kanat Aç

www.korayvarolakademi.com

Prof. Dr. Mehmet KARACA

İTÜ Rektörü

İTÜ Geliştirme Vakfı Okulları Kurucu Temsilcisi

BİREYSEL FARKLILIKLARLA FARK YARATAN EĞİTİM

Türkiye Özel Okullar Derneği, 66 yıldır ülkemizde önemli bir misyon üstleniyor. Eğitimde fırsat eşitliğinin nitelikli koşullar dahilinde sağlanması ve iyi eğitimin her çocuk için erişilebilir olması ile özel okulların gelişimini birbirinden ayrı düşünmek, içinde bulunduğumuz çağın gerçekleri itibarıyla mümkün değil. Bunun devlet desteği ve artan burs oranları ile herkesin yararlanabildiği bir sisteme dönüşmesi yani hem özel sektörün hem de kamunun daha fazla sorumluluk yüklenmeye hazır olması, Türkiye’de önemli bir dönüşümün de kapısını açar. İşte hem bu noktada hem de eğitimde kaliteyi artırmaya yönelik çalışmalarına kritik öneme sahip olduğuna inandığım derneğin yeni yönetim kurulunda görev üstlenmenin heyecanıydım.

Yükseköğretim odaklı sivil oluşumlarda görev almış bir akademisyen ve İTÜ Rektörü olarak, anaokulundan liseye uzanan kademelere ilişkin eğitim çalışmalarının içinde bulunmak benim için önemli bir görev ve sorumluluk alanı. İTÜ’nün 244 yıllık birikimi ve onun köklü geçmişinden güç alarak verdiği eğitimin ayrıcalığıyla kısa zamanda markalaşma sürecini tamamlayan İTÜ Geliştirme Vakfı Okulları’nın (İTÜ GVO), zengin birikimi ile derneğin çalışmalarına ufuk açıcı katkı sunacağı heyecanı ile bu görevi üstlendim. Nitelikli katkı ve fark yaratacak çalışmalar ekseninde ilerleyecek bir işbirliği yürüteceğimize inanıyor; yeni Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Nurullah Dal ile Yönetim Kurulu’nun ve diğer karar alıcı mekanizmaların tüm değerli üyelerine başarılar diliyorum.

İdeal Olan ile Ütopik Olan Ayrımı

Türkiye’de özel okulların tarihi 19. yüzyıl sonlarına uzanıyor. Önce azınlık okulları, ardından yabancı okulların açılmasıyla başlayan süreç, Türk okullarının açılmasıyla devam ederek, günümüzde anaokulundan liseye uzanan üniversite öncesi

eğitimin en önemli parçası haline geldi. Geçmişte yenilikçi adımların neticesi olarak açılan ilk özel okullar; günümüz dünyasında oyun dışı kalmama gayretiyle kendini ve hedeflerini sürekli yenileyen bir Türkiye’nin geleceğini yetiştiren büyük gücü. Eğitim hakkının yüzde yüz devlet güvencesinde olması ideal model olarak görülse de Türkiye gibi hem gelişmekte olan hem de genç nüfus oranı yüksek bir ülkenin bu ideali başarmasının ütopik yanları da kabullenilmesi gereken gerçekler olarak karşımızda. Nitelikli ve kesintisiz eğitim alabilmenin, istisnasız her çocuğun hakkı oluşu tartışma götürmez bir konu. Özel okulların gelişimi de bu ideale ulaşmada umut var bir yol açıyor.

Burada odaklanılması gereken esas nokta ise özel okullar sayesinde kitle eğitiminden ziyade bireysel eğitime odaklanma potansiyeli ve bu anlayışın geliştirilmesi.

Bireyin yeteneklerini keşfeden ve hayallerini destekleyen bir okul yaşamının beraberinde başarıyı getirmemesi kaçınılmaz olur. Bunun ülkeye yayılan bir eğitim politikasına dönüşümü ise ülkenin bilimle, teknolojiyle kalkınması anlamına gelir. Ve sadece daha başarılı değil daha mutlu insanların yaşadığı bir ülke olmayı sağlar.

Her Çocuk Farklıdır

Bu noktada İTÜ GVO'nun model kabul edilebilecek bir anlayışı kurgulayan ve istikrarla sürdüren bir kurum olduğunu belirtmeden geçmem haksızlık olur. Kuruluşunun üzerinden henüz 15 yıl geçmiş olmasına karşın, iyi yönetim ve doğru eğitim politikalarının birleşimi ile markalaşma sürecini tamamlamış kurumun çatısı altındaki okullarımızın en büyük ayrıcalığı, İTÜ gibi köklü bir akademik çatinin gücüyle ve güveniyle yol almak. Merkezi sınav sistemi derecelerini başarının göstergesi olarak kabul etmekten uzak duran ve reklam kaygısına odaklanmayan bir eğitim anlayışını sürdüren İTÜ GVO'da ilk günden itibaren bireysel eğitim öncelik alındı.

İki şeye inandık:

*Her bireyin farklı yetenekleri,
hayalleri ve kapasitesi olduğuna...*

*Sanatsal, sportif ve kültürel gelişim
olmadan en nitelikli akademik
eğitimin dahi eksik kalacağına...*

Kişisel Gelişim ve Birikim Temelli Eğitim

Dijital çağ artık bilgiye de teknolojiye de ulaşmayı kolaylaştırdı. İhtiyacımız olan şey, bilgiyi nasıl kullanacağına vakıf ve o bilgiyi analiz ederek faydaya dönüştürebilecek donanıma sahip bireyleri yetiştirebilmek. İşte bu noktada sadece matematik, fizik, yabancı dil, coğrafya ve dahasını bilmek ya da sanat-spor dersleri almak, içinde bulunduğumuz çağa adapte gençler yetiştirebilmek için yeterli değil. Kişisel gelişimi ve birikimi yaşam boyu bitmeyecek bir yolculuk olarak gören, en az bir sanat dalıyla yakından ilgilenen, amatör bir uğraşa dönüştürebilen, spor yapan ya da yapamasa da iyi bir spor izleyicisi olan bireyler yetiştirme gayretindeyiz. Bu gayretin fark yaratan sonuçlarını görmek ise yeni adımlar için en anlamlı motivasyon kaynağımız.

Bu satırları okuyanlar için birçok örnek sıralayabilirim esasen... Fakat amacım yazımı İTÜ GVO başarı karnesine dönüştürmek değil. Bakış açımızın altını çizmek ve ülkemiz eğitimi için pozitif çıktılar sağlayacak fikirlerin daha sık dillendirilmesine bir katkı koymak. O yüzden çok önemseydiğim bir başarı öyküsünü örneklemek isterim. Tutya Yılmaz ismini birçokunuzun duydu-

ğuna inanıyorum. Tutya, şu anda 11. Sınıfta ve 4 yaşından bu yana İTÜ GVO öğrencisi. Onu bu yazının konusu yapan ise ülkemizin jimnastikte en genç olimpiyat sporcusu olmaya uzanan başarı öyküsü. Daha 8 yaşında ilk Türkiye Şampiyonluğunu kazanan, o günden sonra da bu unvana adeta el koyan Tutya, birçok uluslararası yarışmada da altın madalya aldı. Şimdilerde Tokyo 2020 Olimpiyatları'na hazırlanıyor. Tutya'nın bireysel yetenekleri, bir sporcu olarak gösterdiği çalışkanlık ve disiplin, ailesinin bilinci ve yol arkadaşlığı bu sürecin kahramanları. Okul yaşamının rolü ise kendisinin de ailesinin de her zaman teşekkürle bahsettiği en önemli desteği. Tutya'yı dersler ile antrenmanlar, sınavlarla yarışmalar arasında seçim yapmak zorunda bırakmayan; müsabakalar ya da antrenmanlar nedeniyle aksayan derslerinin telafisinin dijital ortamda ve yüz yüze yapılabildiği özel program uygulayan bir eğitim kurumu olarak, onun başarıları bizim haklı gurur kaynağımız.

Yeni Dünyanın Kuralları

Karmaşık problem çözebilme, eleştirel düşünebilme, yaratıcılık, hızlı karar alabilme ve aldığı kararları doğru zamanlamayı yaparak uygulayabilme... Tüm bunlar değişimin değişmez gerçek olduğu bu çağda fark ortaya koyabilmek için bireylerden beklenen en belirgin özellikler. Hepsinin ortak noktası ise küçük yaşlardan itibaren sanat ve sporla uğraşmanın bu yetileri kazandırmada büyük rol üstlenmesi... Sanat ve spor beyni çok yönlü kullanabilmeyi, çok yönlü düşünebilmeyi, estetik beğeniye yükseltmeyi, koordinasyonu, doğru zamanda doğru kararlar verebilme becerisine haiz bireylerin yetişmesini sağlar. Bu da bireyin eğitimi ile özel olarak ilgilenilmesi, yeteneklerinin keşfedileceği ve destekleneceği bir ortamda eğitilmesi ile mümkün kılınabilir.

Cümlelerimi sonlandırırken başladığım noktaya dönerek; çocuklarımızı, gençlerimizi geç kalmadan fark ettiğimiz, farklılıklarına göre yetiştirebildiğimiz bir eğitim sistemi için özel okulculuğun -fırsat eşitliğini sağlama temelinde- gelişiminin aydınlık yollar açacağına inanıyorum.

“İSMAİL HAKKI BALTACIOĞLU”

EĞİTİME ADANMIŞ BİR ÖMÜR

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN

İstanbul Üniversitesi

Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi

Bu dergide daha önce İkinci Meşrutiyet Döneminin meşhur Eğitim Bakanı Emrullah Efendi ve Atatürk'ün ilkokul hocası Şemsi Efendi'nin kısa hayat hikayelerini anlatmıştık. Bu sayıda da Meşrutiyet ve Cumhuriyet Döneminin en üretken ve en reformcu eğitim teorisyenlerinin başında gelen İsmail Hakkı Baltacıoğlu hakkında bilgi vereceğim.

İsmail Hakkı Baltacıoğlu, Türk eğitim tarihinin en önemli eğitimcilerinden biridir. Mutlakiyet Dönemine denk gelen bir tarihte 1886 yılında İstanbul'da doğan Baltacıoğlu reformcu ve çok yönlü özelliği ile tanınır.

Baltacıoğlu, 1899'da İstanbul'da Fevziye Rüştüyesi'nden, 1903'te Vefa İdadisi'nden mezun oldu. Vefa İdadisinde iken J.J Rousseau'yu, "*Emil*" adlı kitabından okuyabilecek kadar Fransızca öğrendi. 1908'de İstanbul Darülfünun'un Tabiat Bilimleri bölümünden mezun oldu. Mezuniyeti takiben 1908'de *İstanbul Öğretmen Okuluna* (o zamanki adıyla *Darülmuallimine*) "*Yazı*" adlı dersin öğretmeni olarak atandı. Baltacıoğlu'nun öğretmen olduğu bu okulun idareciliğini dönemin efsane eğitimcisi Mustafa Satı Bey yapmaktaydı.

Baltacıoğlu bu okulda görev yaparken Satı Bey'in de teşviki ile Bakanlık tarafından Avrupa'ya gönderildi. Bu şekilde 1910-1912 yılları arasında

Paris, Brüksel, Cenevre, Züriç, Cern, Lyon ve Berlin'de incelemeler yaparak eğitim reformu hareketlerini inceledi. Yurda döndükten sonra 1913 yılında İstanbul'un Üsküdar ilçesinde "*Şemsül-mekâtip*" adlı bir özel okulda da çalışan Baltacıoğlu 1916'da Darülfünun'da *terbiye müderrisliğine* atandı. Darülfünun'dayken dekanlık ve rektörlük görevlerinde de bulundu. Baltacıoğlu, ikinci meşrutiyet sonrası dönemde bakanlık merkez teşkilatında da genel müdürlük ve teftiş kurulu başkanlığı gibi görevler aldı.

Ayrıca 1930 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü Müdürlüğüne atandı. Bu görevi köklü bir okul reformu yapabileceğine dair kendisine verilen söz üzerine kabul etmişti. Ancak arzu ettiği reformları yapmasına müsaade edilmediği için kısa süre sonra görevinden ayrıldı ve Darülfünundaki pro-esörlük görevine tekrar döndü. İlginçtir ki Baltacıoğlu'na daha sonra 1933 yılında yapılan üniversite reformu ile üniversitede görev verilmedi. Sıkı bir cumhuriyetçi olan Baltacıoğlu'nun bu durumla karşılaşmasının nedeni tam olarak bilinmez.

Tabi ki Baltacıoğlu için işsiz kalma gibi bir durum mevzu bahis değildi. Nitekim kısa süre sonra Yeni Adam dergisini yayınlamaya başladı. Bu dergi Baltacıoğlu'nun çabası ve kararlılığı ile 45 yıl yayınlandı ve 920 sayıya ulaştı.

Daha sonra 1942 yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya fakültesinde çalışmaya başladı. Baltacıoğlu 1942 ve 1946 yıllarında iki dönem milletvekilliği de yaptı.

Eğitim için hayat boyu çalışan ve sayısız eserler üreten Baltacıoğlu, 1 Nisan 1978 tarihinde, 92 yaşındayken hayata veda etti. Hayatı boyunca 35'i doğrudan eğitimle ilgili olmak üzere 133 kitap kaleme aldı. Cumhuriyet öncesi ve sonrası dönemde 1911 adet makale yazdığı belirtilmektedir.

Baltacıoğlu'nun başlıca eserleri şunlardır: *Talim ve Terbiyede İnkılâp, İçtimâî Mektep, Rüyamdaki Okullar, Türk'e Doğru, Pedagojide İhtilâl, Terbiye İlimi, Usulü Terbiye ve Tedris, İçtimaiyat Nokta-i Nazarından Terbiye, Umumî Pedagoji, Toplu Tedris, Öğretmen, Çocukların Terbiyesi, Adam Nasıl Yetişir, Nasıl Yetiştirilir?*

Jan J. Rousseau hayranı olan Baltacıoğlu, Türkiye'de ise Ziya Gökalp'ten etkilenmiştir. Baltacıoğlu, düşüncelerini biçimlendirmiş olan düşünörlere hayran olduğunu her fırsatta belirtmesi ile bilinir. Nitekim en önemli eserlerinden biri olan *Terbiye Felsefesi* adlı kitabını Rousseau'nun düşüncelerini temel alarak yazmıştır. Eser, bu yönüyle çok farklı bir örnek teşkil etmektedir. Rousseau'ya olan hayranlığını 'Emil' adlı eseri elli kez okuduğunu ifade ederek belirtmiş ve Rousseau'yu bir göle Pestelozzi, Frobel ve Tolstoy gibi takipçilerini de gölden akan birer sızıntıya benzetmiştir.

Baltacıoğlu, büyük bir eğitimci olmanın dışında çok yönlü bir filozoftur. Birçok alanla ilgilenmiş bir kişidir. Örneğin sanatla ilgilenmiştir. Bu anlamda tiyatro yazarı olmuş ve yazdığı oyunları yönetmiştir. Aynı zamanda romancıdır, hikâyecidir, hat sanatçısıdır. Hayatın akışı içinde de duvar ustasıdır, marangozdur, bahçivandır. Tabiatıyla çok iyi bir hatiptir de. Halide Edip Adıvar'ın meşhur Sultanahmet mitinginde halka O'nun da coşkulu bir şekilde hitap ettiği söylenir.

Baltacıoğlu, din bilimi ile de ilgilenmiş ve Kur'an'ı tefsir etmiştir. Okullarda gerçekleştirdiği el işi ve tiyatro çalışmalarıyla Türkiye'de eğitimin güzel sanatlar yoluyla bütünleştirilmesi konusunda öncü olmuştur. Eğitim, öğretimin açık havada ve doğada gerçekleşmesi gerektiğine de dikkat çekmekle birlikte Türk eğitim sisteminin ilk reformcu düşünörlülerinden birisi olmuştur. Eğitimde millileşme

düşüncesinin daha cumhuriyet kurulmadan önce öncülerinden birisi olmuştur. Nitekim Birinci Dünya Savaşı'nın başladığı yıllarda "Milli Talim ve Terbiye Cemiyeti" adlı bir derneğin kurucuları arasında yer almıştır. Eserlerinden eğitim sisteminin taklitçiliğinin ötesinde çağdaş ve milli olması gerektiğini vurgulamıştır.

Baltacıoğlu, eğitime dair ufkunu

Pedagojide İhtilâl (1964) adlı eserinde şu ifadelerle belirtmiştir.

"Benim aradığım pedagoji ne Tanzimat pedagojisi, ne Meşrutiyet pedagojisi ne de Cumhuriyet pedagojisidir. Benim aradığım pedagoji, atom devrine yakışan yaratıcı insanı, yaratıcı Türk'ü yetiştiren yaratıcı pedagojidir"

Baltacıoğlu, anlattığı her konuyu güncel yaşamla ilişkilendirir. Ezbere dayalı bir eğitim anlayışının yerine uygulamaya dönük bir anlayışı benimsemiştir. Uygulanmayan bilgiyi değerli bulmaz. Bilginin ancak uygulama yapılarak ve gerçeğe uygun ortamlarda öğrenebileceğini savunur.

Nitekim 'köpek suya düşmedikçe yüzme öğrenmez' der.

Baltacıoğlu; 'havada yürünmez, karada yüzülmez...' diyerek öğretimde her eylemin yerinde ve zamanında yapılması gerektiğine işaret eder.

Baltacıoğlu, eğitimde çocuğun kendisinden hareket edilmesini ilk ileri süren otoritelerin başında gelir. Çocuk merkezli bir eğitim anlayışını tasavvur eder.

Nitekim "Çocukların Terbiyesi" adlı eserinde bu anlamda şunları söyler:

"Çocuklar da ağaç gibidir. Çocuk terbiye edilmez, o terbiyesini kendisi yapar. Mürebbi çocuğu terbiye edemez, belki çocuğun kendi kendini terbiye etmesi, yetiştirmesi, güç, kudret ve son bir huy ve karakter sahibi olması için elinden gelen yardımı yapar."

Baltacıoğlu eğitimde inkılapçıdır. Eğitim inkılabının temeli olarak da aileyi sayar.

Bu anlamda "Terbiye ve İman" adlı eserinde de şunu ifade eder: "Hülasa, terbiyede inkılap, ailede inkılapla birdir. Terbiye inkılabını ailede yapmayan, maarif ıslahatına beşikten anadan başlamayan bir memleket asırlarca mekteplerine en büyük ve en meşru emellerini gömmeye mahkumdur."

Baltacıoğlu, eserlerinde Muhafazakar-Geleneksellik, Toplumcu-Sosyalizm, Türkçü-Milliyetçilik, Kemalist-Çağdaşlık gibi birçok ana akım eğilimleri destekleyici düşünceler ileri sürmüştür. Ancak ne sağcılar-milliyetçiler, ne solcular-devrimciler, ne sağcılar-muhafazakarlar ne de Kemalistler-laikler Baltacıoğlu'nu kendilerine yakın görmemişlerdir.

Baltacıoğlu, her şeyden Türkiye'deki eğitim biliminin öncü otoritelerindedir. Terbiye İlmî, Usulü Terbiye ve Tedris, Umumi Pedagoji, Toplu Tedris gibi ana eserleriyle ilk eğitim bilimi çalışmalarını kaleme almıştır.

Baltacıoğlu, eğitim için başkasını izleyip başkasından aktaran bir eğitimci değildir. O, kendi modelini geliştiren bir eğitimcidir. İçtimai Mektep adlı eseri tam da bunu ifade eder. O, sadece belirli sınırlar içinde kalan bir kişi olmayıp aynı zamanda toplumla da ilgilenen bir aydındır. Çok yönlü bir kişidir.

Akademik çevrelerde sıkça görülen belli tarz çalışmaları yapmanın ötesinde farklı türden eserler de ortaya koymuş bir kişidir. Bu minvalde örneğin Ziya Gökalp hakkında bir kitap yazmıştır. Eğitimle en somut düzeyde ilgilenmekle birlikte ulusal düzeyde bir eğitim sisteminin nasıl olması gerektiği konusunda da ufku ve arayışı olmuştur.

Yüzlerce kitabı ve binlerce makalesi olan, ömrünü pedagojiye adayan İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nu bu yazıda sunulan bilgilerin ötesinde tanımak gerekir. Bugün eğitim bilimi diye bir alan varsa bilinmelidir ki; Baltacıoğlu bu alanın Türkiye'deki öncü otoritelerinin başında gelir. Dolayısıyla O'nu hem kadirşinaslık gereği olarak hem de eğitimdeki gelişmeleri daha doğru anlamlandırmak için tanımak ve bilmek gerekir.

Yararlanılan Kaynaklar

- Akyüz, Y. Türk Eğitim Tarihi. Ankara: Pegem Yayınları, 2012*
- Aytaç, K. 'İsmail Hakkı Baltacıoğlu. 'Cumhuriyet Dönemi Eğitimcileri, Ankara: MEB Basımevi, 1987*
- Ergün, M. II.Meşrutiyet Döneminde Eğitim Hareketleri. Ankara: Ocağ Yayınları, 1996*
- Tozlu, N. İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun Eğitim Sistemi Üzerine Bir Araştırma. İstanbul: MEB Yayınevi, 1989.*

PISA 2015 BİZE NELER SÖYLÜYOR?

Doç. Dr. Eren CEYLAN

Ankara Üniversitesi, EBF

PISA 2015 sonuçlarının açıklanmasıyla, ülkemizdeki öğrencilerin performansları kamuoyunda oldukça fazla yer aldı ve tartışıldı. Öğrencilerimizin performansları bağlamında yapılan bu tartışmalar önemli. Ancak, bu tartışmalar sürerken PISA çalışmasının bize sağlamış olduğu çok değerli başka bulguların da gözden kaçırılmaması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü PISA sadece öğrencilerin performansları hakkında bilgi sağlamakla kalmıyor, ötesine geçiyor. Örneğin, “başarılı okullar için politikalar ve uygulamalar¹” başlığı altında, etkili okullar ve okul sistemlerinin öğrenme adına ne tür fırsatlar sağladığını da ortaya koyuyor. Başka deyişle PISA, öğrenci performanslarının yüksek olduğu okullarda ve ülkelerde, bu performans ile ilişkili görülen okul idarecilerinin ve öğretmenlerinin pratiklerinin neler olduğunu ortaya koyabilecek veri üretiyor.

Yazının ilerleyen kısımlarında PISA’ da anketlere verilen cevaplara göre ülkemizdeki okul idarecilerinin ve öğretmenlerin uygulamalarının nasıl olduğunu ortaya koymaya çalışacağım. Öncesinde, PISA 2015’de başlıca alan olarak değerlendirilen “fen (bilim) okuryazarlığının” ne olduğunu, nasıl tanımlandığını ve değerlendirme çerçevesinin yapısından bahsetmenin oldukça önemli olduğunu düşünüyorum. Başlıca alan dememin sebebi bilindiği gibi PISA’ nın fen (bilim), okuma ve matematik okuryazarlığı olmak üzere üç alanda değerlendirme yapması ve her üç yıllık döngüde bir alanı ağırlıklı olarak değerlendirerek başlıca hale getirmesi. PISA 2015, fen (bilim) okuryazarlığının başlıca olduğu bir çalışma (bunun yanında okuma ve matematik okuryazarlıkları da ikincil alanlar olarak değerlendiriliyor elbette)².

PISA’ da fen (bilim) okuryazarlığı kısaca şu şekilde tanımlanıyor: “sorumlu bir birey olarak, bilimsel meselelerin ve bilimsel fikirlerin içerisinde yer alabilme”. Bu tanım bağlamında, fen (bilim) okuryazarı olan birey, bilim ve teknoloji hakkında mantıklı söylemlerin içerisinde yer almaya oldukça hevesli. Ancak bunu yapabilmek kolay değil, bazı özelliklere sahip olmayı gerektiriyor ki bunlardan ilkinde, PISA 2015 bilim okuryazarlığı değerlendirme çerçevesinin ilk boyutunu oluşturan “yeterlikler” deniyor. Bu yeterlikler; olguları bilimsel olarak açıklamayı, bilimsel araştırmayı değerlendirmeyi ve tasarlamayı, veriyi ve delilleri bilimsel olarak yorumlamayı gerektiriyor. Bu yeterlikler ile beraber fen (bilim) okuryazarı olan bir bireyin üç tip bilgiye de sahip olması da bekleniyor ki, bu da bilim okuryazarlığı değerlendirme çerçevesinin ikinci boyutu

oluşturuyor. Bunlar; bilimsel bilginin temelini oluşturan olguları, kavramları ve açıklayıcı teorileri kapsayan içerik bilgisi, bilimde kullanılan standart yöntemleri, başka bir ifade ile bilimsel bilginin nasıl üretildiğini içeren yöntem bilgisi, bu yöntemlerin ve bu yöntemleri kullanma gerekçesinin altında yatan mantık anlayışını içeren epistemik bilgi olarak belirleniyor. Fen (bilim) okuryazarı olan bireyin yeterlikler ve bilgi ile beraber sahip olması gereken duyuşsal özellikler (öğrenci tutumu ve bilime yatkın olma) PISA 2015 değerlendirme çerçevesinin son boyutunu oluşturuyor².

15 yaşındaki bir öğrencinin ne düzeyde bir fen (bilim) okuryazarı olduğuna yukarıdaki değerlendirme çerçevesi bağlamında karar veriliyor. Peki bir ülke için bilim okuryazarı olan bireylere sahip olmak neden önemli? Bunu daha iyi anlatabilmek için PISA’ da belirlenmiş olan yeterlik seviyelerinden bahsetmek iyi olacaktır. PISA’ da öğrenciler almış oldukları puanlara göre belirlenmiş olan yeterlik seviyelerinde bulunuyor. Toplam altı yeterlik seviyesi tanımlanıyor PISA’ da ve en üstte, yani beşinci ve altıncı yeterlik dilimlerinde bulunan öğrenciler üzerinde önemle duruluyor. Çünkü bu öğrencilere, gelecekte ülkelerin ekonomik kalkınmaları sağlayacak beşeri sermaye olarak bakılıyor³. Bu yeterlik düzeyinde bulunan öğrenciler soyut bilimsel fikirleri ve kavramları alışık olmadıkları ve karmaşık durumlara, olaylara ve süreçlere uygulayabiliyor, üst düzeyde olan epistemik bilgilerini alternatif deneysel tasarımlar için kullanabiliyor, tercihlerini yargılayabiliyor ve tahminler yapabilmek için teorik bilgilerini kullanabiliyor. Bununla beraber bu öğrenciler, tahmin yapmayı gerektiren yeni bir bilimsel durum, olay ve süreç için yöntem ve epistemik bilgilerini kullanarak açıklayıcıyı hipotezler önerebiliyor, veriyi ve delilleri yorumlarken alakalı ve alakasız bilgileri birbirinden ayırabiliyor ve okul programı dışındaki bilgiyi kullanabiliyorlar^{1,4}.

Kısaca belirtmek gerekirse aslında OECD’nin, PISA ile “ekonomik kıymeti olan bilgiyi” üretebilme potansiyeline sahip bireylerin ülkelerde ne oranda bulunduğunu belirlemeye çalıştığını söyleyebiliriz⁵. Son olarak “ekonomik kıymeti olan bilginin” ne olduğunu bir örnekle açıklamaya çalışalım. Örneğin; “WhatsApp” ı üretebilmek için gerekli olan bilgi diyebiliriz. WhatsApp’ın onu geliştiren Acton ve Koum tarafından 2014 yılında Facebook’a 19,3 milyar dolara satıldığını ve bu rakamın Türk Telekom, TÜPRAŞ, THY ve Petrol Ofisi gibi markalarımızın toplam değeri kadar olduğunu

söylersek sanırım bu kavram daha anlamlı hale gelmiş olur⁶.

Buraya kadar yazının fazlaca kuramsal kavramlar içerdiğini ve sıkıcı bir hal almaya başladığını düşünüyor olabilirsiniz. Ancak PISA'nın neyi ölçtüğünün ve amacının ne olduğunun anlaşılmasının, ülke sıralamaları üzerine konuşmaktan ve bunu da yaparken PISA'yı herhangi bir sıralama sınavı olarak ele almaktan çok daha fazla fayda getireceğini düşünüyorum. Tam da bu noktadan yazının başından dönecek olursak aslında PISA bizlere, öğrencilere uyguladığı testlerin yanında öğrencilere, öğretmenlere, okul idarecilerine ve velilere uyguladığı anketler ile (Türkiye'de sadece öğrenci ve okul idarecisi anketleri yanıtladı) eğitim istemi, okul, öğretim (sınıf) ve öğrenci boyutlarında birçok bilgi sağlamakta. Yazının bundan sonraki kısmında, bu boyutlarda bulunan değişkenler özelinde Türkiye'nin durumunu ortaya koymaya çalışacağım.

Gerek PISA'nın uluslararası raporlarından, gerek de kendi analizlerimden elde ettiğim sonuçları paylaşacağım. Ülkemizdeki durumu, fen (bilim) okuryazarlığı alanından yüksek performans gösteren Singapur, Japonya, Finlandiya ve Kanada gibi ülkelerdeki durumlarla birlikte ele alacağım. Bunun yanında bazı yerlerde, Türkiye sonuçlarını devlet okulları, özel okullar ve PISA 2015 fen okuryazarlığı ortalaması bakımında Türkiye'de üst %10'luk dilimde bulunan okullar bağlamında sunmaya çalışacağım. Okulun özel veya devlet okulu olup olmadığına, okul idarecilerine sorulan "okulunuz devlet okulu mu özel okul mu?" sorusundan ulaşıyoruz. Üst %10'daki okullara ise, okulların fen (bilim) okuryazarlığı ortalamalarını hesaplayıp, bu ortalamalar bakımından en üstte bulunan 19 okulu (toplam okul sayısı 187) alarak ulaşıyoruz. Yazının devamında bu okullardan "üst düzey" okullar olarak bahsedeceğim. Bu arada, veri setinde bulunan okulların hiçbirinin adı bilinmiyor. Her bir okula atanmış olan numaralar var. Ancak devlet okulu veya özel okul bilgisi olduğundan, bu 19 okul içinden kaç tanesinin devlet veya özel okul olduğunu biliyoruz. Hemen söyleyeyim, bir tanesi özel okul, geri kalan 18 okul ise devlet okulu.

Türkiye sonuçlarını hem genel olarak, hem de yukarıda bahsettiğim anlamda üç kısımda incelemenin önemli olduğunu düşünüyorum. İlk olarak, Türkiye'nin genel olarak sonuçlarını belli ülkelerle karşılaştırarak incelemenin ve performansı yüksek olan ülkelerdeki eğilimleri görmenin önemli olduğunu düşünüyorum. Bununla beraber, Türkiye'de ilk defa, PISA'ya katılan özel okullarda bulunan öğrenci oranının %4,7 ulaşması ile, özel okulların durumunu görebiliyoruz. Örneklemedeki oranın düşük olduğundan dolayı hata payının büyüklüğü bağlamında bir sınırlılığımız olsa da, yine de özel okulların PISA'daki durumu hakkında bir fikirimiz oluşabiliyor. Üst düzey okulların ortak bir özellikleri var; hepsinin OECD ortalaması olan 500 puanın üzerinde bir ortalamaya sahip olması.

İlk olarak, eğitim sistemi bağlamında PISA 2015'in bize söylediklerini inceleyelim. PISA 2015'deki Türkiye örnekleminin %95,2'sini devlet okullarında, %4,7'ünü ise özel okullarda bulunan öğrenciler oluşturuyor. Üst düzey okullardaki öğrenci oranı ise

örneklemin %15'i kadar. Özel okullarda bulunan %4,7 oranındaki öğrenci 242 öğrenciye karşılık geliyor. Özel okullardaki öğrenci sayısının oldukça düşük olması daha önce belirttiğimiz gibi analizlerimizdeki hata payını artırıyor. PISA 2015'de fen (bilim) okuryazarlığı alanında devlet okulların ortalaması 425, özel okulların ortalaması 430 ve üst düzey okullarda bulunan öğrencilerin ortalaması ise 521 olarak karşımıza çıkıyor.

Verilen ortalamalar ışığında bir önceki sayfada bahsettiğim yeterli düzeylerinin kesme puanlarından bahsedelim. Altı yeterli düzeyinin kesme puanları sırasıyla 410, 484, 559, 633, 708 olarak belirlenmiş. Bu durumda devlet okullarında ve özel okullarda bulunan öğrencilerin ortalama olarak ikinci yeterli, üst düzey okullarımızda bulunan öğrencilerimizin ortalama olarak üçüncü yeterli düzeyinde oldukları gözüküyor. Özel okullarda bulunan öğrencilerin ortalamasının devlet okullarında bulunan öğrencilerden farklı olmadığı önemli bir sonuç olarak karşımıza çıkıyor².

Eğitim sistemi boyutunu sosyoekonomik anlamda inceleyecek olursak, PISA'nın sağladığı ESCS (PISA ekonomi, sosyal ve kültürel statü indeksi) indeksini irdelemek gerekiyor. Her öğrenci için hesaplanan bu indeks değer öğrencilerin ekonomik, sosyal ve kültürel yaşantılarıyla ilgili bilgilerden yola çıkarak onların sosyoekonomik düzeyini gösteriyor. -4 ile 4 arasında değerler alan bu indeks puana, -1'in altında sahip olan öğrencilerin ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan çeşitli yoksunluklara sahip olduğu belirtiliyor³. PISA 2015'de, Türkiye'de bulunan öğrencilerin %64,4'nün ESCS indeks değerinin -1 altında olduğu görülüyor. PISA 2012'de bu değer yaklaşık %69 olarak karşımıza çıkmaktaydı, dolayısı ile bir iyileşmeden bahsetmek mümkün. Ancak bu oranın Singapur'da %15, Japonya'da %13,8, Finlandiya'da %4,1 ve Kanada'da %3,9 olduğu düşünüldüğünde, bu oranın yüksek olduğu görülüyor. Vietnam'da bu oranın %80'in üzerinde olması, PISA 2015'de göstermiş olduğu performans (Kanada ile neredeyse aynı) ile beraber incelendiğinde sıra dışı bir durum olarak karşımıza çıkıyor. Türkiye'deki devlet okullarında ESCS indeks değeri -1 in altında olan öğrencilerin oranının %66,5, özel okullarda %28 ve üst düzey okullarda %38,6 olduğu görülüyor. Özel okullarda da bu oranın daha düşük olmaması sürpriz bir sonuç olarak değerlendirilebilir. Bununla beraber üst düzey okullarda, devlet okullarındaki öğrencilere göre sosyoekonomik düzeyi daha yüksek olan öğrencilerin bulunması önemli bir bulgu olarak karşımıza çıkıyor.

PISA 2015'de okul idarecilerine sorulan bir grup soru ile öğretim programlarını geliştirme sorumluluğunun kimde olduğunu ortaya koyan bir indeks üretilmiş. İlgili anket sorularında verilen işlerde sorumluluğun kimde olduğu soruluyor ve cevaplar okul idarecisi, öğretmenler, okul kurulu, yerel yetkililer ve ulusal yetkililer şeklinde. Ankette bulunan maddeler ise şu şekilde: öğrencileri değerlendirme kurallarının belirlenmesi, kullanılan ders kitabının seçimi, ders içeriklerinin belirlenmesi ve hangi derslerin önerileceğinin belirlenmesi. Türkiye'de bulunan okul idarecilerinin %77'si sorumluluğun ulusal yetkililerde olduğunu söylemiş. Okul idarecilerinin, Singapur'da

%18,6'sı, Finlandiya'da %8,7'si ve Kanada'da %27,3 belirtilen işlerdeki sorumluluğun ulusal yetkililerde olduğunu belirtmiştir. Kanada'da ve Finlandiya'da okul idarecilerinin büyük bir çoğunluğu (%33 ve %54) bu sorumluluğun öğretmenlerde olduğunu belirtmiştir. Japonya'da ise okul idarecilerinin büyük bir çoğunluğunun (%62,4) bu işlerdeki sorumluluğun kendilerinde olduğunu belirtmiştir. Belirtilen işlerde sorumluluğun daha fazla öğretmen ve idarecilere verilmesinin performansı yüksek olan ülkelerin ortak özelliği olması dikkat çekiyor. Ancak öğretmenlerin ve okul idarecilerinin belirtilen işlerdeki yetkinliklerinin de üzerinde önemle durulması gereken bir unsur olduğu unutulmamalı.

Bir bulgudan daha bahsederek eğitim sistemi üzerine söylediklerimizi bitirelim. Konumuz öğretmen maaşları...PISA 2015'de öğretmenlerin buldukları ülkedeki kişi başına düşen milli gelire göre maaşları hesaplanmış ve ülke ortalamaları ile karşılaştırılmış¹. Kişi başına düşen milli gelire göre öğretmenlerin almış oldukları maaşlar incelendiğinde, Türkiye'de bulunan öğretmenlerin maaşlarının Kanada, Japonya ve Finlandiya'da bulunan öğretmenlerden daha iyi olduğu görülüyor. Almanya'da bulunan öğretmenlerin maaşlarının ise Türkiye'den daha iyi olduğu belirlenmiş.

İkinci olarak, okul açısından PISA 2015'in bize söylediklerinden birkaç önemli noktayı inceleyelim. PISA' da oldukça önemsen ancak farklı kültürlerde farklı anlaşılan bir konu karşımıza çıkıyor; disiplin. Hepimizin kabul edeceği gibi sınıflarda öğrenmeyi sürdürülebilirlik adına düzeni ve sessizliği sağlayarak, öğrencilerin öğretmenlerini dinlemeleri ve yapılan etkinliklere odaklanmaları çok önemli. PISA' da öğrencilere ilgili anket sorularıyla, sınıfta belli durumlarla ne sıklıkla karşılaştıkları sorulmuş. Bu durumlar şunlar: Öğrenciler öğretmenlerin ne söylediklerini dinlemezler, sınıfta gürültü ve düzensizlik vardır, öğretmen uzunca bir süre öğrencilerin sessiz olmasını bekler, öğrenciler iyi çalışmazlar, öğrenciler ders başladıktan sonra uzunca bir süre çalışmaya başlamazlar. Öğrencilerin bu durumlara vermiş oldukları yanıtlar bir araya getirilerek bir indeks puan oluşturulmuş. Bu indeks değer bağlamında, Japonya ve Singapur'un OECD ortalamasının üzerinde bir "disiplin iklimi" indeks değerine sahip olduğu, Türkiye ve Finlandiya'nın ortalamaya yakın ama ortalamadan altında, aynı zamanda birbirine çok yakın indeks değerlere sahip olduğu görülmektedir¹. Türkiye özelinde bu indeks puan incelendiğinde, bu indeks değerinin özel okullarda, devlet okullarına göre daha düşük olduğu, yani devlet okullarının daha disiplinli olduğu görülmekte. Üst düzey okullarda ise bu indeks değerinin hem devlet hem de özel okullardan yüksek olduğu görülmektedir. Bu değer üst düzey okullarda OECD ortalamasının da üzerinde. Türkiye'de başarılı okulların daha disiplinli okullar olması, üzerinde önemle durulması gereken bir durum olarak karşımıza çıkıyor.

PISA' da üzerinde önemle durulan kavramlardan biri de okul liderliği . Etkili okullarda, okul liderinin (okul idarecisi) sadece idari işler değil, okulun eğitimsel (akademik) amaçları bağlamında iletişimi ve uyumu sağlayan, eğitim programlarının ve

öğretim pratiklerinin okulun amaçları bağlamında işlemlerini kolaylaştıran, okul içerisindeki sağlıklı sosyal ilişkileri destekleyen işler yapan kişi olduğu belirlenmiş. İşte bu bağlamda, PISA okul idarecilerine vermiş olduğu anketteki 13 soru ile bu durumları idarecilerin ne sıklıkla okullarında uyguladıklarını soruluyor. Bu maddelere verilen cevaplar bir araya getirilerek "eğitimsel liderlik" isimli bir indeks puan oluşturuluyor. Bu indeks puanı oluşturan sorular okul liderinin dört farklı boyuttaki liderliği bağlamında oluşturulmuş sorular. Bunlar, okul idarecisinin öğretim programı bağlamındaki liderliği, sınıf-ıçi uygulamalar bağlamındaki liderliği, öğretmenlerin mesleki gelişimlerine sağladığı katkı açısından liderliği ve öğretmenlerin alınan kararlara katılımları bağlamındaki liderliği. Ülkeler özelinde bu indeks incelendiğinde, ABD ve İngiltere gibi ülkelerde bu indeksin yüksek olduğu, yani idarecilerin eğitimsel liderlik durumlarını daha fazla yerine getirdikleri, Kanada ve Türkiye'nin OECD ortalamasının üzerinde ve birbirine yakın indeks değerlere sahip oldukları görülüyor¹. Türkiye özelinde bu indeks puana göre sonuçlar incelendiğinde, özel okulların ve üst düzey okulların indeks puanlarının birbirlerine çok yakın ve oldukça yüksek olduğu görülüyor. Devlet okullarında bu indeks puan daha düşük. Yani, özel okullar ve üst düzey okullarda bulunan idarecilerin, eğitimsel liderlik altında tanımlanan durumları devlet okullarındaki idarecilere göre daha fazla uyguladıkları görülüyor.

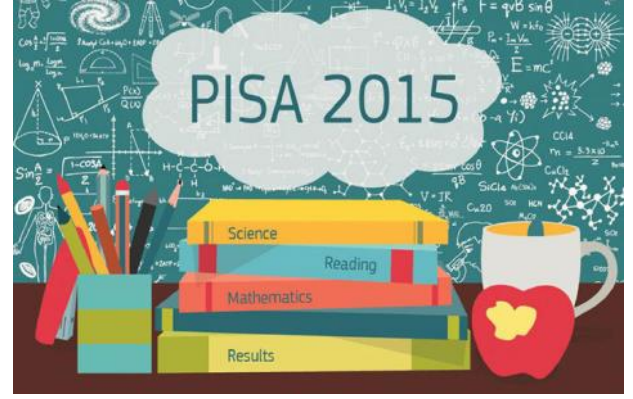
Üçüncü olarak, PISA 2015' in sınıfta yapılan uygulamalar açısından bize söylediklerini inceleyelim. Sınıf içi uygulamalarda iki boyut ön plana çıkıyor: "Öğretmen merkezli fen öğretimi" ve "araştırma temelli fen öğretimi". Öğrencilere, verilen durumların fen derslerinde ne sıklıkta gerçekleştiği soruluyor. Cevaplar "hiç veya neredeyse hiç" ve "her ders veya neredeyse her ders" aralığında değişiyor. "öğretmen merkezli fen öğretimi" boyutu şu maddeler oluşturuyor: Öğretmen bilimsel fikirleri açıklar, sınıfın tümünün katıldığı tartışmalar öğretmen ile beraber yürütülür, öğretmen sorularımızı tartışır, öğretmen bir fikri kanıtlar. Görüldüğü üzere öğretmen sınıfta bu durumların tümünde merkezde yer alan kişi olarak karşımıza çıkıyor. Ülkeler arasında bir karşılaştırma yapacak olursak Singapur, Kanada ve Finlandiya'da bu uygulamaların fen derslerinde, OECD ülkeleri ortalamasının üzerinde bir sıklıkla yapıldığı karşımıza çıkıyor¹. Türkiye'de ise OECD ortalaması sıklığında yapılmakta bu uygulamalar. Türkiye'de devlet okulları, özel okullar ve üst düzey okullarda bu uygulamaların sınıfta yapılma sıklıkları birbirinden bir farklılık göstermiyor.

Sınıf içi uygulamalarda diğer boyut "araştırma temelli fen öğretimi". Bu boyutu oluşturan maddeler şu şekilde çıkıyor öğrencilerin karşısına: Öğrencilere fikirlerini açıklamaları için fırsatlar verilir, öğrenciler deneyler yapmak için laboratuvarında zaman harcarlar, öğrencilerden fen (bilim) ile ilgili sorular hakkında tartışmaları beklenir, öğrencilerden yapmış oldukları deneylerden sonuçlar çıkarmaları beklenir, öğretmen bilimsel bir fikrin farklı durumlara nasıl uygulanacağını açıklar, öğrencilerin kendi deneylerini yapmalarına izin

verilir, sınıfta araştırmalar hakkında tartışmalar yapılır, öğretmen bilimsel kavramların yaşamımızla olan ilişkisini net bir şekilde açıklar, öğrencilerden fikirlerini test etmeleri için araştırma yapmaları istenir. Verilen uygulamalar incelendiğinde fen derslerinde araştırmanın ön planda olduğu ve genellikle öğretmenin merkezde olduğu uygulamaların bu boyutu oluşturduğu görülüyor. Ülkeler arasında bir karşılaştırma yapıldığında, Japonya ve Finlandiya'da bu uygulamaların fen derslerinde OECD ülkelerinin ortalamasının altından bir sıklıkta yapıldığı, Türkiye ve Kanada'da ise OECD ortalamasının üzerinde bir sıklıkta yapıldığı görülmektedir¹. Türkiye'de bulunan devlet okullarında, özel okullarda ve üst düzey okullarda bu uygulamaların fen derslerinde yapılma sıklıkları bakımından bir farklılığının olmadığı görülüyor. Araştırma temelli uygulamaların fen derslerinde öğrencilerin bilim anlayışlarını, eleştirel düşünme becerilerini ve fene (bilime) yönelik tutumlarını geliştirdiğine yönelik birçok çalışma bulunuyor. Birçok fen öğretmenin araştırma temelli uygulamalar yapmasa da, böyle yaptığını düşünmelerinin ve fen derslerinde yapılan uygulamaların niteliklerinin değerlendirilmesi son derece önemli.

PISA 2015' in öğrenci özelinde bize söylediklerine bakalım. PISA' da öğrenci anketinde sorulan bir grup soru ile öğrencilerin "bilimsel bilginin doğası" ve "bilgi kaynağı olarak bilimsel yöntemlerinin geçerliliği" hakkındaki düşünceleri inceleniyor. Öğrencilerin "epistemik düşünceleri" olarak isimlendirilen bu boyut PISA' da önemli bir boyut. Öğrencilere, verilen yargılara ne düzeyde katıldıkları soruluyor. Bu boyutu oluşturan maddelerin bazıları şu şekilde: bilimsel fikirler bazen değişir, iyi cevaplar farklı deneylerden elde edilen kanıtlara dayanır, bulgularımızdan emin olmak için deneyleri birden fazla yapmak iyidir, bilim insanları bazen bilimde doğru olan şeyler hakkında fikirlerini değiştirirler, bilimsel kitaplardaki fikirler bazen değişir. Ülkeler arasında bir karşılaştırma yapıldığında, Kanada ve Singapur'da öğrencilerin epistemik düşüncelerinin Türkiye'de bulunan öğrencilere göre daha iyi düzeyde olduğu görülüyor¹. Türkiye'de üst düzey okullarda bulunan öğrencilerin epistemik düşüncelerinin devlet okullarında ve özel okullarda bulunan öğrencilere göre daha iyi bir düzeyde olduğu görülmekte. Hatta bu öğrencilerin epistemik düşünceleri hemen hemen Kanada'da bulunan öğrencilerin epistemik düşünceleri kadar iyi düzeyde.

Son olarak, öğrencilerin fene (bilime) yönelik özgüvenlerinden bahsetmek istiyorum. PISA' da öğrencilere fen (bilim) ile ilgili bazı işleri yapıp yapamadıkları soruluyor. Öğrencilerin cevapları "kolaylıkla yaparım" ve yapmam" aralığında değişiyor. Bu boyutu oluşturan maddelerden bazıları şu şekilde: Sağlık hakkında yazılmış bir gazete yazısındaki bilimsel soruları belirlerim, depremin bazı bölgelerde daha sık olmasının nedenlerini açıklarım, hastalıkların tedavisinde antibiyotik rolünü belirtirim. Türkiye'de ve Kanada'da bulunan öğrencilerin fene yönelik öz güvenlerinin Finlandiya, Japonya ve Singapur'da bulunan öğrencilerden daha yüksek olduğunu görülmüyor¹. Japonya'da bulunan öğrencilerin fene yönelik özgüvenlerinin

oldukça düşük olmasında kültürün etkili olduğu söylenebilir. Kanada'daki öğrenciler ile aynı özgüven indeks değerine sahip Türkiye'de, bu indeks puanının öğrenci başarısına etkisi Kanada'ya göre beş kat daha az. Türkiye'de üst düzey okullarda bulunan öğrencilerin fene yönelik özgüvenlerinin, devlet ve özel okullarda bulunan öğrencilerden daha yüksek olduğu sonucu karşımıza çıkıyor.

Görüldüğü gibi PISA bizlere sadece öğrenci performansları hakkında bilgiler sağlamakla kalmıyor, bunun yanında bu performanslar ile ilişkili olabilecek birçok değişken hakkında da veri sunuyor. Yukarıda anlattıklarım PISA' nın bize sunduğunun küçük bir parçası. Dolayısıyla, PISA gibi çalışmalardan ülkemiz için elde edilebilecek bulguların etkili bir şekilde değerlendirilmesinin önemli olduğunu düşünüyorum. Bunun için elbette başarılı olan ülkelerde nelerin farklı yapıldığını öğrenmeye çalışacağız. Ancak, bunları incelerken ülkemizin gerçeklerini de unutmamak çok önemli. Bunun yanında, ülkemizde bulunan, görece olarak performansları daha iyi olan okullardaki uygulamaların neler olduğunun belirlenmesinin de önemli olduğunu düşünüyorum.

Yazının başında bahsettiğim gibi OECD'nin PISA 2015 sonuçlarını açıkladığı yayınlarından birine "başarılı okullar için politikalar ve uygulamalar" ismini vermesi boşuna değil...

KAYNAKÇA

1. OECD (2016), PISA 2015 Results (Volume II): Policies and Practices for Successful Schools, PISA, OECD Publishing, Paris.
2. OECD (2016), PISA 2015 Results (Volume I): Excellence and Equity in Education, PISA, OECD Publishing, Paris.
3. Yıldırım, H.H., Yıldırım S., Yetişir, M.I., Ceylan, E. (2013). PISA 2012 Ulusal Ön Raporu, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Ankara.
4. Taş, U.E, Arıcı, Ö., Ozarkan H.B., Özgürlük, B. (2016). PISA 2015 Ulusal Raporu, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Ankara.
5. Yıldırım H.H. (2016). Geniş Ölçekli bir Ölçme Uygulaması: PISA, Panel: PISA.tr/Sonuçlar ve Yansımalar, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
6. Şirin, S. (2016). Yol Ayrımındaki Türkiye Ya Özgürlük Ya Sefalet. Doğan Kitap, İstanbul.

AİLE İLİŞKİLERİNDE DUYGULAR

Doç. Dr. Cebrail KISA
Psikiyatr & Psikoterapist

İnsanoğlu yaradılıştan ya da evrimsel gelişim sürecinden dolayı neşe ve heyecan gibi olumlu duyguların yanı sıra korku, öfke, üzüntü ve utanç gibi olumsuz duygularla hayata başlıyor. Bütün yaşamı boyunca doğumundan ölümüne kadar da süregelen bir şekilde kendisi, öteki ve dünya ile etkileşimsel konumunun belirsizliğinin yarattığı olumsuz bir duygu dalgalanması içinde yaşamaktadır. Olumsuz duyguların daha yoğun ve ön planda olması hayatta kalabilme becerisini tetikleme gerçekliğinden geliyor.

İnsan yaşadığı bu duygu dalgalanmasını düzenleyebilmek için aynı şekilde bütün yaşamı boyunca yakın ilişkilere, nesnelere, kişilere ve kurumlarla etkileşimsel konumlara ihtiyaç duyar. Olumsuz duygular özellikle de korku ve üzüntü insan olarak bizleri bir ötekine; bir öteki kişiye ya da bir öteki nesneye ihtiyaç duyan bir canlı haline getirmektedir. İnsan yalnız başına kendi ayakları üzerinde durabilen ve yalnız başına yaşayabilen bir canlı değildir. Ancak bir ötekiyle tamamlanabilmekte ve yaşayabilmektedir.

Aile İlişkileri ve Duygular

Hayatta kalabilmenin neredeyse birincil gerekliliği olan yakın ilişkiler bağlamının en spesifik örnekleri; aile, evlilik, çift ve arkadaşlık ilişkileriyle hayatımızda önemli bir yere sahip olan okul ve çalıştığımız kurumlarla olan ilişkilerimizdir. Yakın ilişkilerin ilk temel örneği içinde doğup büyüdüğümüz aile ilişkileridir. Aile ilişkilerini devam ettiren temel faktör ise çok boyutlu duygusal bir bağlıdır. Bu çok boyutlu duygusal bağ; güvenli bağlanma, kimlik kabulü ve çekim gibi önemli parçaları vardır. Çok boyutlu duygusal bağı yapılandıran bu temel ihtiyaçlar aile ilişkilerinde duygu düzenlemesinin, kendinin ve ötekinin yatırılmasının anahtarıdır.

1. Bağlanma ihtiyacı; insanın bir ötekine güven duymak ve güvenli bağlanmaya ihtiyacı vardır.

Güvenli bağlanmanın temel cümlesi “Sana ihtiyacım olduğunda yanımda olabilir misin?”

Oldukça da kişinin kendisi ve öteki için yatıştırıcıdır. Bir varlık olarak insanın toplumsal olarak yaşamına devam etmesi, kişilerle ve nesnelere etkileşim içinde olması güven duygusu olmadan devam edemez. Güven duygusu bu etkileşim modeli içinde kişinin kendisine ve ötekine iyi niyet, empati ve birbirlerinin hayatlarında yaşanılacak geniş mekanlar sunar. Güven olmadan ilişkilerde kişilerin kendilerini, mutluluklarını ve mutsuzlukların dile getirmeleri zordur. Güven karşılıklı bir bilişsel ya da davranışsal kontrat olmaktan öte ilişkilerde duygusal bağın devam etmesinin temel ihtiyaçlarındandır.

Aile ilişkileri insanların güvenli sığınakları, güvenli limanlardır. Ancak bu güvenli limanlarda korku, öfke, utanç ve üzüntü gibi olumsuz duygularımız düzenlenebilir. Duygu düzenleme hayatta kalabilmenin en önemli yollarından biridir. Güven ve de güvenmek ilişkilerde beraberinde çok boyutlu duygusal bağın diğer parçalarının da empatinin, kimlik olarak ötekini kabul etmenin, kendini ve ötekini sevmenin gelişmesini getirir. Güvendiğimiz kişiye ve de nesnelere hayatımızda geniş bir yer açarız. Oldukça korunaklı bir limanda gibiyizdir. Bu durum ruhsal ve bedensel olarak iyi hissetmemizi sağlar. Uyku ihtiyacını ve iştahı dengeler. Kendini, ötekini ve dünyayı keşfetmeye yönlendirir.

Aile ilişkilerinde ebeveynler ve çocuklar güvenli bağlandıklarında aile üyelerinin bağlanma özelemleri ve ihtiyaçları karşılandığı için birbirlerine karşı ilgili ve duyarlı olurlar. Aynı şey zamanımızın çoğunu geçirdiğimiz okul ve iş yeri gibi kurumların kurumsal ilişki yapılması için de geçerlidir. Güvenmek, güvenli bir şekilde bağlanmak nasıl ki hayatta kalmanın, duyguların ve ötekinin duygularının ve ötekinin duygularının düzenlenmesinin temel enstrümanı ise bunu kaybetmek de o derecede dehşet verici ve ilişki için yıkıcı sonuçları olmaktadır. Güvenin daha doğrusu güvenli bağlanmanın kaybı yakın ilişkilerdeki çok boyutlu duygusal bağın sadece bir parçasının kaybı anlamına gelmez. Aile ve kurumsal ortamlardaki ilişkilerde güvenli bağlanma sağlanmadığında aile üyeleri ve kurumsal ortamlardaki kişiler birbirinden habersiz, ilgisiz, endişe ve üzüntü içinde olurlar. Birine, bir şeye güven kayb olduğunda yani güvenli bağlanma nesnesi kaybedildiğinde sığınılacak güvenli limanlarımızı kaybettiğimize eşdeğerde bir tepki geliştiririz. Yani bir bakıma “Sana ihtiyacım olduğunda yanımda olamadın” cümlesinin, duygusal ihtiyacın karşılanmamasının bir tepkisidir.

2. Kimlik kabulü; insanın bir öteki tarafından onaylanmaya, değer vermeye ve bir kimliğe sahip olma ihtiyacı vardır. Doğumdan ölüme kadar neredeyse yaşamımızın temel gayesidir.

Kimlik kabulünün temel cümlesi

“Beni olduğum gibi görür, her şeyimle, etnisite, inanç ve fiziksel özelliklerimle kabul eder, onaylar ve değer verir misin?”

Aile ilişkilerinde her bireyin kimlik kabulü sağlandığında, yani herkes ailede değerli ve söz sahibi olduğunda doğrulama ve empati gelişir. Aile üyeleri ancak bu şekilde birbirini dinleyebilir, anlayabilirler. Kimlik kabulünün eksikliği aile üyelerinin birbirini yok saymalarına neden olur. Bu durum aile üyelerinde utanç ve geçerli olamama korkusu gibi olumsuz duygularla kendini gösterir. Empati gelişmediği için de aile üyeleri birbirlerini dinleyip anlama çabasında olmazlar.

3. Çekim; insanın bir ötekinin ilgisini çekme ve sevilme ihtiyacı vardır.

Çekim, arzu ve sevilme ihtiyacının temel cümlesi “Beni çekici bulur musun?, Beni arzular ve sever misin?”

Yaşam etkinliklerinin önemli bir kısmında bir başkası tarafından çekim nesnesi olmak, arzulanan ve sevilme ihtiyacı vardır. Bunu entelektüel birikim, giyim, nezaket, yaratıcı davranışlar ya da tamamen şiddet ve korku yaratarak bir ötekinden elde etmeye çalışırız. Aile ilişkilerinde bireylerin çekim, arzu ve şefkat gibi ihtiyaçları karşılanmadığında hem ebeveynlerinde hem de çocuklarda öfke gibi olumsuz duygular gelişir. Bu ihtiyaçları karşılanan aile üyeleri daha sakin ve keyifli olurlar. Birbirlerini seven aile üyeleri bu sakinlik ve mutluluklarını aile ortamlarında ve diğer ortamlarda da birbirlerine de gösterirler.

Aile ilişkilerinin en temel özelliği çok boyutlu duygusal bağ içermesinin yanı sıra bu ilişkilerin “güven çekirdeğinin” olması ve “güvenli bağlanma” üzerine gelişip serpilmesidir. Bir ailede ya da zamanın çoğunu geçirdikleri bir okul ortamında ancak güven gelişmesi durumunda ebeveynler ve çocuklar/öğretmenler ve öğrenciler arasında gerçekçi bir etkileşim ve iletişim kurulabilir. Kimlik ve sevgi bağı da ancak bu oluşan güven ve güvenli bağlanma zemini üzerinde yeşerebilir. Güvenli bağlanma, tehdit altında olduğunda aynı zamanda ilişkiye ait kimlik ve sevgi bağının da tehdit altında olduğunu ve kaybedebileceği anlamını da taşır. Bu nedenle ilişkilerde güvenin ve güvenli bağlanmanın kaybı bütün canlıların beyininde var olmama gerçekliğinin yarattığı korku, öfke, üzüntü ve utanç gibi olumsuz duyguların neden olduğu bir panik durumunun gelişmesine neden olur.

EĞİTİMDE BABA FAKTÖRÜ

Gülçin KARADENİZ
Maltepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü
Öğretim Görevlisi

Sosyalleşmenin ilk başladığı yer olarak aile ve ilk rol modelleri olarak da anne-baba, devamında ise formal bir eğitim sürecinin başladığı okullar çocuğun yaşamında önemli bir yere sahiptir (Adeyemo, 2005). Ebeveynler, belki de büyük çoğunluğu, çocuklarını sadece “*mutlu olsun yeter*” düşüncesi ile kreşe yazdırırlar, sonra çocuk büyür daha büyük bir okula gider, orada daha büyük beklentiler vardır. Mutlu olsun yeter cümlesine “*başarılı da olsun*” cümlesi eklenir, çünkü artık ailenin hayatına yaptırımı olan bir takım ölçme değerlendirme araçları girmiştir.

Peki, yetenek, çaba, iyi veya kötü şans ve görevin zorluğu da etkili olmakla birlikte (Selçuk, 2010) bu “*başarı*” kelimesinin içeriğini doldurursak neler durumu etkilemektedir? Alanyazına bakıldığında sürecin; öğrenme hızı, hatırlama,.. vb zihinsel etmenler, benlik saygısı, kişilik yapısı, öz-yeterlik, motivasyon ve ders çalışma alışkanlıkları gibi duyuşsal etmenler, anne-baba tutumu, ailenin sosyo-ekonomik durumu, okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin yeterliliği ve tutumu gibi çevresel etmenlerle ilişkili olduğu belirtilmektedir (Howie ve Pieteron, 2001, Şevik, 2014, Wang, 2004). Özellikle ülkemizde yürütülen araştırmalarda, akademik başarıyı; öğrenciden, okuldan ve aileden kaynaklı faktörlerin etkilediği belirlenmiştir. Bu faktörlerin de %42 gibi büyük bir kısmı ise aileden kaynaklanan nedenleri kapsamaktadır. Anne-babaların ‘yeterince iyi olmak’ adına helikopter ebeveynlik sergilemeleri, çocuğu gereğinden fazla koruyup, güvensiz bir birey haline getirmeleri ya da aşırı otoriter tutum sergileyerek disipline etme çabaları çocuktaki yetersizlikleri tetiklemektedir. Bunun yanı sıra anne babanın geçimsizliği gibi nedenler de aileden kaynaklanan başarısızlık faktörlerindedir (Anıl, 2009, Aslan-Akan, 1994, Bilge, 2001, Dadlı, 2015, Dağdelen, 2013,

Elmacioğlu, 1998, Erden, 2001, Kasatura, 1991, Polat, 2009, Sarı, 2012, Özer ve Anıl, 2011, Şevik, 2014, Tezcan, 1985). Yine yapılan araştırmaların büyük çoğunluğu akademik başarı da özellikle babanın önemli bir temel teşkil ettiğine vurgu yapmaktadır (Day ve Lamb, 2004, Evans, 1997, Güngörmüş, 1992, Russell, 1978, 1982, Russell ve Russell, 1996).

Ebeveynlerin öğrenim gördükleri yıl sayısı arttıkça, çocuklarının başarı durumlarının da olumlu olarak arttığı görülmüştür (Howie ve Pieteron, 2001, Levpuşcek, Zupancic ve Socan, 2012, Wang, 2004, Yıldırım ve Yıldırım, 2008). Özellikle babanın eğitim düzeyinin çocuğun başarısında daha etkili olduğu saptanmıştır (Özer ve Anıl, 2011, Keskin ve Sezgin, 2009). Ancak bu durum zannedilenin aksine çocuğu ile oturup ders çalışan baba modelini kapsamamaktadır. Bu babalar, çocuklarının hayatlarına katılan *duyarlı babalardır* (Cabrera, Fitzgerald, Bradley ve Roggman, 2007, Carreira ve Carneiro, 2008, Koutsoulis ve Campbell, 2001, Lamb, Pleck ve Levine, 1987, Pleck, 1997, 2010, Wagner ve Phillips, 1992).

Baba katılımı; olumlu doğrudan temas aktiviteleri, sıcaklık ve duyarlılık ile kontrol olmak üzere üç temel boyuttan oluşmaktadır.

Olumlu doğrudan temas aktiviteleri, gelişimi destekleyen, çocukla olan etkileşimi kapsamaktadır. Yani, bakım verme, oyun ya da serbest zaman etkinliklerini içermektedir. Sıcaklık ve duyarlılık olma boyutu, babanın çocuk için ulaşılabilir durumda olmasını ifade ederken, Kontrol (özellikle denetim ve karar verme) boyutunun çocukların aktivitelerini denetleme ve çocukla ilgili karar verme anlamında değerlendirildiği görülmektedir (Cabrera ve ark., 2007, Lamb, Pleck ve Levine, 1987, Pleck, 2010). Denilebilir ki babanın çocukla paylaştığı zaman arttıkça çocuğun her anlamda başarısı da artmaktadır. Başarısız olarak adlandırılan çocukların büyük çoğunluğunun babalarının kendilerine zaman ayıramayacak kadar meşgul oldukları bilinmektedir.

Babaların yüksek katılım gösterdiği, çocuklarıyla doğrudan temas ederek oyun oynadığı durumlarda çocuklarında görülen problem davranışların sıklığının azalmaktadır. Baba veya baba figürüyle kurulan ilişkinin azalması sonucu, okul öncesi dönem çocuklarında düşük düzeyde saldırganlık ve depresyon gözlenmektedir. Boşanma sonrası babanın çocukla ilişkisini kesmesi ise çocukta davranış problemlerini arttırmaktadır. Ayrıca şiddet kullanan, otoriter babaların erkek çocukları sosyal sapma göstermekte ve problem davranışları artarak suç işleme oranları yükselmektedir. Otoriter bir tutum ve fiziksel şiddet uygulayan babayla büyüyen kız çocukları ise, ileride olumsuz duygusal ilişkiler ve eş seçiminde de sorunlar yaşayabilmektedirler.

Babadan algılanan sıcaklığın özellikle ergen kızlardaki benlik saygısı üzerinde etkili olduğu bilinmekle birlikte, kız olsun erkek olsun tüm çocuklarda baba benlik saygısını yücelten bir varlıktır. Boşanma sonrası babanın çocuğu ile ilişkisini kesmesinin düşük kendilik saygısına yol açtığı görülmektedir.

Erkek çocuğun bilişsel kapasitesi ile babasının ilgisi arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir (Howard, Lefever, Borkowski ve Whitman, 2006, McBride ve Schoppe-Sullivan, 2005, Rowe, Cocker ve Pan, 2004, Wentzel ve Feldman, 1993). Bunun yanı sıra baba katılımının, çocuğunun analitik becerisini, sözel zekâsını, akademik başarısını olumlu etkileyerek problem çözme becerilerini artırdığı ve zihinsel gelişimine katkıda bulunduğu saptanmıştır. Çocukların okuma ve aritmetik başarısının hem annenin hem de babanın okulu ziyaret edip, çocuklarının öğretmenleri ile görüştüğü, onun arkadaşlarını tanıdığı isimlerini bilip ilgilendiği durumlarda, sadece annenin ziyaret ettiği çocuklara göre yedi ay ileride olduğunu bulmuştur. Aynı zamanda babaların, düzenli çalışma, planlı olma, kitap ve gazete okuma alışkanlıklarıyla olumlu rol modellerini temsil ettikleri saptanmıştır (Şeker, 2009).

Duyarlı babaların çocuklarının ahlak ve etik kavramlarını özümstedikleri ve de uygun davranışlar sergilediği muhakkaktır, çünkü babanın çocuğun yetiştirilme sürecine aktif katılımı, çocuğun eşitlik ve adalet değerlerini içselleştirebileceği demokratik bir ortam yaratmaktadır.

Baba katılımı yüksek olan çocuklar sosyal ve duygusal güçlüklerle daha rahat başa çıkarlar. Bu çocukların kendilerine güvenleri ve psiko-sosyal uyumları yüksektir. Baba diğer yanı sıra da disiplini temsil ettiği için onun yüksek katılımı sıkı ve disiplinli çocukların yetişmesine fırsat tanır. Çocuklar büyüdükçe baba, anneye oranla daha çok disipline edici ve eğitici rol almaktadır. Eşinden ayrı yaşasa da babanın çocuğun hayatına katılmasının, tutarlı disiplin sergilemesinin ergenlikteki davranış problemlerini azalttığı belirlenmiştir.

Baba, çocuğu kız olsun erkek olsun cinsel kimlik gelişiminde ve geleneksel cinsiyet rol mesajlarının aktarılmasında ve güçlendirilmesinde anneye oranla daha etkindir.

Yine duyarlı babalar, çocuğun sosyalleşmesinde ve arkadaşlık becerilerini geliştirmede önemli bir rol oynarlar. Özellikle kız çocukların sosyal becerilerinin (yardımlaşma, iletişim becerileri, paylaşma, soru sorma, kendini tanıtma, iltifat etme, bir gruba katılma, yönergelere uyma, özür dileme, ikna etme vb.) yüksek olması babalarının birer eseridir. Çocuğun ders çalışmaktan başka sorumluluğu yokmuş gibi davranarak aslında gelişimi için gerekli olan arkadaşlarıyla oyun oynama, sportif faaliyetlere katılma, resim yapma, müzik dinleme, yetişkinlerle vakit geçirme gibi etkinliklerin özellikle baba tarafından gereksiz görülmesi çocukta kaygı düzeyini tetikleyerek başarıya giden yolu tıkayacaktır.

Tüm bu sebeplerle babaların çocuğun hayatına katılımı çok önemlidir ve alanyazında da vurgulanan 15 farklı baba katılım türüne (iletişim, öğretme, denetleme, düşünce süreçleriyle meşgul olma, maddi destek sağlama, duygu gösterme, koruma, duygusal destek, getir götür işleri, bakım verme, çocukla ilişkili bakım konusuyla meşgul olma, paylaşılan ilgiler, ulaşılabilir olma, planlama, paylaşılan aktiviteler) farkındalık yaratılarak babalara psikoeğitimler yolu ile rehberlik edilmelidir.

*O zaman o babalar
o okula gelecek!*

KAYNAKLAR:

Adeyemo, D. A. (2005). Parental involvement interest in schooling and school environment as predictors of academic self-efficacy among fresh secondary school student in Oyo State, Nigeria. *Electronic Journal of Research in Educational Psychology*, 5 – 3, 163-180.

Anıl, D. (2009). Uluslararası Öğrenci Başarılarını Değerlendirme Programı (PISA)'nda Türkiye'deki öğrencilerin fen bilimleri başarılarını etkileyen faktörler. *Eğitim ve Bilim*, 34, 152, 15-34.

Aslan-Akan, F. G. (1994). *İlkokul öğrencilerinin başarı ve başarısızlıklarında aile faktörü. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Balaban-Salı, J. (2006). *Öğrenmede Güdülenme*. Yıldız Kuzgun ve Deniz Deryakulu (Edt.) Eğitimde Bireysel Farklılıklar içinde. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Bilge, Y. (2001). *Okulda ve sınavlarda başarının yolu*. İstanbul: Güvender Yayınları.

Cabrera, N., Fitzgerald, H. E., Bradley, R. H. ve Roggman, L. (2007). Modeling the dynamics of paternal influences on children over the life course. *Applied Development Science*, 11 (4), 185-189.

Dadlı, G. (2015). *Ortaokul 8. Sınıf öğrencilerinin fen ve teknoloji dersine yönelik öz düzenleme becerileri ve öz yeterlikleri ile akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi)*. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.

Dağdelen, S. (2013). *Biyoloji derslerinde öğretmenlerin kişilerarası davranışı, sınıf öğrenme ortamı ve öğrenci başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi)*. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Day, R. D. ve Lamb, M. E. (2004). Conceptualizing and measuring father involvement: pathways, problems, and progress. R. D. Day., ve M. E. Lamb, (Edt.), *Conceptualizing and Measuring Father Involvement* içinde (1-15), New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Elmacioğlu, T. (1998). *Başarıda aile faktörü*. İstanbul: Hayat Yayınları.

Erden, M. (2001). *Sınıf yönetimi*. İstanbul: Akim Yayınları.

Evans, C. (1997). *Turkish fathers' attitudes to and involvement in their fathering role: a low socio-economic sample (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi)*. Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Güngörmüş, O. (1992). *Babanın Çocuğun Zekası, Akademik Başarıları ve Benlik Kavramı Üzerine Etkisinin Araştırılması (Yayınlanmamış Doktora Tezi)*. İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Howard, K. S., Lefever, J. E., Borkowski, J. G. ve Whitman, T. L. (2006). Fathers' influence in the lives of children with adolescent mothers. *Journal of Family Psychology*, 20 (3), 468-476.

Howie, S. J. ve Pietersen, J. J. (2001). Mathematics literacy of final year students: South African realities. *Studies in Educational Evaluation*, 27, 7-25.

Kasatura, İ. (1991). *Okul başarısından hayat başarısına*. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.

Lamb, M. E., Pleck, J. H. ve Levine, J. A. (1987) Effects of increased paternal involvement on fathers and mothers. In C. Lewis & M. O'Brien (Edt.), *Reassessing fatherhood: New observations on fathers and the modern family* (içinde: 109-125). London: Sage.

Levpuscek, M. P., Zupancic, M. ve Socan, G. (2012). Predicting achievement in mathematics in adolescent students: The role of individual and social factors. *The Journal of Early Adolescence*, 20 (10), 1-29.

McBride, B. A., Schoppe-Sullivan, S. J. ve Ho, M. (2005). The mediating role of fathers' school involvement on student achievement. *Journal of Applied Development Psychology*, 26 (2), 201-216.

Şevik, Y. (2014). *İlköğretim müdür ve müdür yardımcılarının öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri ile akademik başarılarına katkıları. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi)*. Mehmet Akif Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur.

Wang, D. B. (2004). Family background factors and mathematics success: A comparison of Chinese and US students. *International Journal of Educational Research*, 41, 40-54.

Özer, Y., ve Anıl, D. (2011). Öğrencilerin fen ve matematik başarılarını etkileyen faktörlerin yapısal eşitlik modeli ile incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41, 313-324.

Pişkin, M. (2006). İçedönük ve dışa dönük kişilik yapısı. Yıldız Kuzgun ve Deniz Deryakulu (Edt.) Eğitimde Bireysel Farklılıklar içinde. Ankara: Nobel Yayınları.

Pleck, J. H. (1997). Paternal involvement: Levels, sources, and consequences. In M.E. Lamb (Edt.), *The role of the father in child development* (içinde: 66-103). New York: John Wiley & Sons.

Pleck, J. H. (2010). Paternal involvement: revised conceptualization and theoretical linkages with child outcomes. M. E. Lamb, (Edt.), *The Role Of The Father In Child Development* (içinde: 58-93), Kanada: John Wiley & Sons

Polat, S. (2009). Akademik başarısızlığın toplumsal eşitsizlik temelinde çözülmesi. *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*, 7 (25), 46-61.

Rowe, M. L., Cocker, D. ve Pan, B. A. (2004). A comparison of fathers' and mothers' talk to toddlers in low-income families. *Social Development*, 13, 278-291.

Russell, G. (1978). The father role and its relation to masculinity, femininity and androgyny. *Child Development*, 49, 1174-1181.

Russell, G. (1982). Shared care giving families. N.E. Lamb (Edt.), *A parenting Australian study nontraditional families parenting and child development*. Hillsdale New Jersey: Erlbaum.

Russell, A. ve Russell, G. (1996). Positive parenting and boys' and girl's misbehavior during a home observation. *International Journal of Behavioral Development*, 19, 291-308

Selçuk, Z. (2010). *Eğitim Psikolojisi*. (19. Baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık.

Şeker, M. (2009). *İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin performans görevlerindeki başarıları ile ailelerinin eğitimöğretim çalışmalarına katılım düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

Tezcan, M. (1985). Okulda başarısızlık ve önlenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 17 (1), 385-388.

Yıldırım, S. ve Yıldırım, H. H. (2008). *PISA 2006 matematik başarıları ile ilişkili olan değişkenler*. VIII. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresinde sunulan yayınlanmamış bildiri, 27-29 Ağustos, Bolu.

Yılmazçetin, C. (2003). *Babanın katılımı ve ergen öncesi çocukların davranış problemleri arasındaki ilişki (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Elgiz HENDEN
Eğitim Danışmanı

EĞİTİM 4.0 NEDİR?

Son 30-40 yıldır dünya hızlı ve büyük bir değişim içinde. Her şey ve herkes, değişimin bu hızına ve yeniliklere uyum sağlamak zorunda. Bu hızlı değişim, yaşama ve topluma uyum sağlama sürecinde herkese, özellikle de biz eğitimcilerle büyük bir sorumluluk yüklüyor. Sağlıktan eğitime, üretimden ekonomiye kadar yepyeni bir çağ içerisindeyiz. Artık Endüstri 4.0'ın yani dördüncü endüstri devriminin konuşulduğu bugünlerde eğitimin bu değişime ayak uydurması ve hatta yön vermesi gerekiyor. 4. endüstri devrimi, sanayinin dijitalleşmesi, otomasyonunun sağlanması, yüksek teknolojiyle donatılması anlamına geliyor. Bu yeni dönemde büyük veri kullanımı önem kazanıyor, "Nesnelerin İnterneti" aracılığı ile tüm cihazlar birbirine bağlanabiliyor. Cep telefonunuz bir kredi kartına, bilekliğiniz kimliğe dönüşebiliyor, siz eve doğru yola çıktığınızda fırınına "yemeği pişir" emrini gönderebiliyorsunuz. Tabii tüm bunlar, siyasi ve ekonomik politikaların yanı sıra eğitim politikasının da değişmesini de gerektiriyor.

Z kuşağı diye adlandırdığımız teknoloji ile sıkı fıkı olan yeni nesil, okullarda artık tabletler üzerinden

eğitim alıyor, online sınavlara giriyor, uygulamalar üzerinden öğreniyor, akıllı ve interaktif beyaz tahtalarda ders görüyorlar. Artık anaokulundan üniversiteye kadar Endüstri 4.0'ün eğitim üzerine etkilerine görüyoruz, yaşıyoruz. Evet akıllı cihazlar hatta makineler, yeni medya araçları günlük yaşamımızı etkilerken eğitimi ve gelecekte var olabilmek için edinmemiz gereken becerileri de şekillendiriyor. Yani Endüstri 4.0'ın ardından Eğitim 4.0'ın da ayak sesleri duyulurken, artık eğitimde oyunun kuralları değişiyor, tabular yıkılıyor.

Eğitim 4.0 nedir?

Endüstri 4.0'ın ihtiyaçlarına cevap verecek yeni eğitim sistemi Eğitim 4.0 olarak adlandırılıyor. Dijital teknolojiden yararlanan, kişiselleştirilmiş veri, açık kaynak içeriği kullanan küresel anlamda bağlantılı olan teknolojik dünyanın ihtiyaçlarına cevap veren nitelikte yepyeni bir sistem. Çocukluktan, okul dönemine, oradan iş hayatına sürekli öğrenmeyi sağlayan, toplumda güçlü bir rol edinip fark yaratmamıza yardımcı bir sistem.

Eğitim 4.0 Nedir?

Her yerden, her zaman erişim

Kişiyeye özel

Esnek

Rehberlik eden öğretmen modeli

Ne yerine neden

Uygulamaya önem veren

Modüler ve proje bazlı

Sınav değil değerlendirilmeyi esas alan

Uygulamaya önem veren

Eğitim 4.0'ü özetleyen özellikleri

sıralarsak :

- İstediyin yerde, istediğin zamanda
- Kişiselleştirilmiş, bireyin özelliklerini ön plana alan
- Esnek
- Öğrenciler ve öğretmenleri değil, öğrenciler ve öğrenme rehberleri ya da öğrenme koçları
- “Ne” değil “neden”?
- “Teori” değil “uygulama”
- Modüler ve proje bazlı
- Öğrenci sahipliği
- “Sınav” değil “değerlendirme”

Endüstri 4.0 eğitimi nasıl değiştirecek?

Aslında okul sıralarından şirket yönetim masasına kadar birçok şey değişecek.

1. İstediyin zaman istediğin yerde

Şu an için hayal gibi gelse de öğrenciler farklı zamanlarda farklı yerlerde öğrenme fırsatına sahip olacaklar. Uzaktan eğitim araçları öğrencilerin kendi hızlarına göre öğrenmelerine imkan sağlayacak.

Yakında “ters yüz edilmiş sınıf” tanımı hayatımızın daha çok parçası olacak.

Öğrenciler teoriyi sınıf dışı öğrenecekler ama uygulama kısmı yüz yüze sınıf içinde yapılacak. Buna harmanlanmış öğrenme ya da karma öğrenme de deniyor.

2. Kişiselleştirilmiş öğrenme

Öğrenciler kendi kapasiteleri doğrultusunda farklı çalışma araçları ile öğrenecekler. Yani artık her şey ortalama öğrenciye göre ayarlanmayacak. Ortalamanın üstündeki öğrencileri performanslarını ortaya koyabilmeleri için zorlarken, ortalamanın altındaki öğrenciler ortalama seviyeye gelene kadar öğrenmek için ihtiyaç duydukları süreye

sahip olacaklar. Öğretmenler hangi öğrencinin hangi alanda eksiği ve desteğe ihtiyacı var daha iyi değerlendirebilecek. Bunun öğrenciler üzerindeki olumlu etkileri tartışılmaz: gençlerin kendine daha çok güvenen, daha başarılı bireyler olmalarını kuşkusuz ki destekleyecek bir yapı bu.

3. Seçim özgürlüğü

Mevcut sınıf düzeni ve öğrenme sistemi öğrencileri aynı araç içinde aynı noktaya ulaştırmaya çalışıyor. Oysa öğrenciler ihtiyaç duydukları öğrenme araçları, programları ve teknikleri ile kendi öğrenme süreçlerini değiştirebilecekler. Artık harmanlanmış öğrenme, ters yüz edilmiş sınıf eğitim terminolojisindeki değişimin birer sembolü.

4. Proje bazlı öğrenme

İş dünyası değişip, hayal bile edemeyeceğimiz yepyeni meslekler ortaya çıkarken, sabit ofislerin yerini evden çalışma, bordrolu çalışanların yerini serbest çalışanlar alırken proje temelli öğrenme de önem kazanıyor. Yani öğrenme sürecinde bilgi yerine kullanılabilir beceriler öne çıkıyor.

İş hayatında kullanacağı organizasyon becerisi, takım çalışması, zaman yönetimi gibi beceriler öğrencilere daha okul sıralarındayken kazandırılıyor.

5. Saha Tecrübesi

Yeni sürece öğrenciye kazandırılan becerilerin hayata geçirilmesi, ete kemiğe büründürülmesi de önemli. Bu yüzden bu becerileri kullanabileceği, pekiştirebileceği ortamlar yaratılıyor, staj, simülasyon, mentörlük programı gibi imkanlar sunuluyor.

6. Veri yorumlama

Matematiği kuvvetli öğrencilerin dahi olarak nitelendirildiği günler geride kaldı, çünkü her türlü işlem bilgisayar vasıtasıyla kolaylıkla yapılabiliyor.

“Büyük Veri”nin hayatımızın merkezine oturduğu günümüzde, önemli olan bu büyük verinin nasıl kullanılabileceğini yorumlayabilen insanlar.

Öğrenebilen yapay zeka teknolojisiyle bunu da bilgisayar yoluyla yapmak bir yere kadar mümkün ama yine de eldeki veri yığınının bir çıkarım yapabilmek insani bir mantık gerektiriyor.

7. Sınavlara, testlere son

Belki de sınavların öğrencilerin belli bir bilgiyi öğrenip öğrenmediklerini anlamak için gerekli olduğunu düşünüyorsunuz. Ama araştırmalar, çoğu öğrencinin sınav öncesi bilgileri ezberlediğini ve sınavdan hemen sonra çoğunu unuttuğunu gösteriyor. İş dünyası okulda sınıfın en çalışkanı olup, kariyerinde aynı başarıyı gösteremeyen yetişkinler insanlarla dolu. **Çünkü gerçek hayat ne bildiğinizle değil, bu bilgiyi nasıl kullandığınızla ilgileniyor.**

Bu yüzden de Eğitim 4.0 öğrencilerin sahada, projelerde gösterdikleri performans ile değerlendirilmeleri gerektiğini savunuyor.

8. Öğrenci sahipliği

Öğrenciler artık kendi ders programlarını oluşturmada daha etkin rol oynayacaklar. Çağdaş, güncel ve faydalı bir müfredat oluşturmak profesyonellerin yanı sıra öğrencilerin de katılımı ile mümkün olur. Öğrencilerin müfredat hakkın-

daki görüşlerinin dikkate alınması daha kapsayıcı bir eğitim programının vazgeçilmezlerinden biri aslında.

9. Rehber öğretmen olmak daha da önem kazanacak.

Bundan 20 yıl sonra öğrenme süreçlerinde öğrenciler öyle bir bağımsız noktaya gelecekler ki artık öğretmenlik değil koçluk becerilerinizi öne çıkarmanız gerekecek. Öğretmenler birçok bilgiye ulaşabilecekleri eğitim yolculuğunda öğrenciler için daha önemli bir görev üstlenecek. Bilgiyi aktaran değil bilgiye ulaşmanın yollarına rehberlik eden koçluk becerilerini öne çıkaran öğretmenler öne çıkacak.

Eğitimin geleceği uzaktan kumandalı ve kişiye özel olacak gibi. Akademik başarı içinse eğitimde değişim kaçınılmaz. Bir bilgiye, bir beceriye öğretmen olarak neden ihtiyacımız olduğunu anlamakla bu değişimi başlatabilirsiniz. Her bir öğrencinin kendi tercihleri, ilgi alanları, öğrenme hızları, öğrenme yöntemleri var. Bunları anlamak ve öğrencileri ona göre değerlendirmek gerekiyor. **Artık birlikte ve birbirinden öğrenme eğitime yön verecek.**

Öğrenci öğrenciden öğrenirken biz öğretmen olarak buna aracı olacağız.

*Bütün bu baş döndürücü gelişmeler
aslında İrlandalı Şair William Butler*

Yeats'in şu sözlerini akla getiriyor:

*“Eğitim kovayı doldurmak değil,
ateşi tutuşturmadır.”*

Eğitim 4.0'ın gençlerimizin içindeki kıvılcımları ateşleyebilmesi dileğiyle...

OYUN DEYİP GEÇMEYİN, ÇOCUK OYUNLA ÖĞRENİR.

Sibel KANCAL
Uzman Gelişim Psikoloğu

Günümüz çocuğunun hayatı akademik bir yarış. TEOG'a hazırlık derdiyle ilkokul yıllarının önemli bir kısmını özel dersler, test çözmelerle geçiren çocuğa bunun getirdiği baskı şimdilerde neredeyse anaokul yaşına kadar taşındı. 2012 yılında 4+4+4 sistemi kapsamında okula başlama yaşının 66 aya indirilmesi küçüklere yüklenen baskıyı ne yazık ki daha da arttırdı. Liseye giriş sınav sistemiyle, okula başlama yaşıyla, müfredatıyla her yıl değişen istikrarsız bir eğitim sisteminin çocuklarımızın gelişimindeki olumsuz etkileri tartışmakla bitmez. Okula başlama yaşının 60 aya kadar çekilmesinin çocuğun yalnız bilişsel gelişimi değil, sosyal ve duygusal gelişimi açısından da yaratabileceği olumsuzlukları ülkemizde pek çok uzman senelerdir dile getiriyorlar.

Son beş yıldır eğitim sistemimizin bir gerçeği olan erken okula başlama yaşının çocuklarımızın gelişimine olumsuz etkilerini Edward Miller ve Joan Almon 2009 yılında yazdıkları "Anaokulunda Kriz" başlıklı yazılarında dile getirmişler. Miller ve Almon, 6 yaş öncesinde oyun ağırlıklı programlara devam eden çocukların akademik ağırlıklı programlara devam eden çocuklara göre öğrenimin ilerleyen yıllarında hem akademik hem de sosyal açıdan daha başarılı olduklarını belirtiyorlar. Miller ve Almon'a göre çocuğun hayal gücünü kullanarak yarattığı "yap-inan" (pretend play) tarzı sosyodrama oyunları 6 yaş öncesi dönemdeki gelişimin en önemli parçalarından biri.

Çocuğun gerçek yaşam deneyimlerini hayal gücü ve yaratıcılıkla harmanlayarak yarattığı bu oyunlar

dil becerilerini, mantık yürütme, kendinin ve başkalarının duygularını anlama ve duygu kontrolü becerilerini geliştirir. Çocuğun sosyal yaşamda gözlemlediği rolleri kendi dünyasında bu oyunlarla canlandırması empatiyle yaklaşımı, kendini kontrol becerisini güçlendirerek gerçek hayata hazırlar. Bir yandan sosyal ve duygusal olgunluğu desteklerken diğer yandan çocuğu kompleks düşünmeye yönlendirir. Çocuk bu oyunları içten gelen yüksek bir motivasyonla oynadığı için bu oyunlar süresince öğrendiklerini de içselleştirir.

Günümüzde pek çok çocuk, okula başlama yaşının 6 yaş altına çekilmesinden veya anaokullarının ilkokula hazırlık adı altında akademik içerikli programlara oyun saatinden daha uzun süre ayırmasından dolayı gelişimlerinde son derece önemli rol oynayan hayali canlandırma oyunları için yeterli zamanı bulamıyor.

Hayal gücünün beslediği bu yaratıcı oyunlara ayrılan zaman, pek çok anne baba tarafından çocuğun boşa geçirdiği verimsiz zaman olarak değerlendiriliyor. Oysa çocuklar oyunla öğrenirler. Oyun onlar için ciddi bir iştir ve gelişim süreçlerinin önemli bir parçasıdır. Onları henüz bırakmaya hazır olmadıkları bir dönemde bu oyunlardan mahrum ederek zihinsel, sosyal ve duygusal olarak zorlanacakları sistemlerin içine sokmak sonraki yıllarda akademik konulardan arkadaş ilişkilerine kadar pek çok alanda zorlanmalarına neden olabilir.

ERKEN ÇOCUKLUKTA KÜLTÜREL FARKLILIKLAR, OYUN VE EĞİTİME DAHİL OLMA

Psk. Dr. H. Billur ÇAKIRER

Eğitim Psikoloğu, Bağımsız Araştırmacı

Oyun, şüphesiz çocukların en doğal öğrenme aracıdır. Çocuklar her şeyi bir oyuna dönüştürme eğilimi ile dünyaya gelirler. Oyun oynayarak dünyayı anlamlandırmaya ve kendilerini ifade etmeye çalışırlar. Ellerini, kollarını, bacaklarını ve hatta gözlerini hareket ettirmeye başlar başlamaz ebeveynleriyle, çevreleriyle ve etraftaki nesnelere yani duyu eşiklerine giren her şeyle etkileşime girmeye başlarlar. Her ne kadar bütün çocuklar oyun oynasa da, kendi oyun deneyimleri aracılığıyla kendi dünyalarını inşa etseler de oyun oynama şekilleri, oyun temaları ve oyunlarında kullandıkları materyaller yaşadıkları kültüre göre farklılık gösterir. O halde diyebiliriz ki çocuk olmak çocukların oyunlarındaki ortak noktasıdır, ancak çocukların oyun oynama şekilleri çocuktan çocuğa ve kültürden kültüre farklılık gösterebilir (Göncü ve Gaskins, 2011).

Dünyada son on yılda yaşanan göç dalgasının doğal bir sonucu olarak, daha çok çocuk aynı anda birden fazla kültürün var olduğu ortamlarda yaşamaya başladılar. Yetişkinler, daha iyi yaşam koşulları arayışıyla bir ülkeden diğerine taşınmaya başladılar; çoğunlukla da çocuklarının fikirlerini almadan. Evlerinin kültürü ile yeni kültür arasında köprü işlevi üstlenmek zorunda kalan küçük yaşlardaki çocuklar iki kültürün birbirleriyle uyumlu olmadıkları durumda yetişkinlere oranla daha çok zorlanma riskiyle karşı karşıya kalırlar. Aynı anda iki farklı kültürel dünyayı anlamlandırmaya çalışmak, küçük yaştaki çocukların psikolojik iyi oluş hallerinde sıkıntılara neden olmakla kalmaz, ileriki yıllarda yaşayacakları kimlik kazanımı dönemi ve akademik başarı beklentisinin yüksek olduğu dönemler üzerinde de olumsuz etkiler yaratabilir (Lalueza, 2012).

Kültürel farklılıklardan bahsettiğimizde, genellikle dış görünüş, davranış örüntüleri, dini inançlar ve dil gibi örtük ya da görünen farklılıkları ele alırız. Bu farklılıklardan en çok görünenler ırk ve dilden kaynaklı olanlar olarak karşımıza çıkar. Bu görünen

farklılıkların yanında bazı kültürel farklılıklar günlük yaşamın detayları arasında saklıdır. Ne kadar saklı olurlarsa olsunlar kültürel farklılıklar, insanların dünyayı anlamlandırma şekillerini ve atfetkilere anlamlar doğrultusunda yaşamaları üzerinde güçlü etkilere sahiptirler (Devarakonda, 2013).

Çocuklar üç yaşlarından itibaren kültürel farklılıkları algılamaya başlarlar. Bireysel ayrılıkların ve cinsiyet farklılıklarının algılanmasıyla başlayan süreci ırksal farklılıkların algılanması takip eder. Farklılıkların algılanmaya başlanmasıyla çocukların olumsuz kalıpyargı ifadelerini kullanabildikleri görülmüştür (Brown, 1998). Kültürel farklılıklar oyun arkadaşı tercihleri üzerinde de etkilidir. Araştırmalar (Finkelstein ve Haskins, 1983; Howes ve Wu, 1990; Coie ve Cillessen, 1993; Kistner ve ark., 1993) erken yaşlardaki çocukların arkadaş seçimi yaparken dış görünüş özelliklerinden, ortak ilgi alanlarından ve okul dışında beraber geçirilen zamandan etkilendiklerini saptamıştır. Farklı kültürlerden gelen çocuklar yalnızca dış görünüşleri yüzünden dışlanma riskiyle karşı karşıya kalmazlar. Dil becerilerinin zayıf olması, sosyal ipuçlarını anlamakta yaşadıkları güçlükler ve sosyal mesajlara uygun tepkiler vermekte zorlanmaları nedeniyle oyun etkinliklerine aktif olarak katılmaları da tehlikeye girer. Yaşıtlarının oynadıkları oyunlara dahil olamamak, küçük yaştaki çocukların öğrenmeleri üzerinde olumsuz etkiler yaratabilir (Wohlwend, 2004; Casey, 2005).

1980'li yıllarda, Özel Eğitim alanının önde gelen akademisyenlerinden biri olan Ainscow her bir çocuğun sınıf yaşamıyla bütünleştirilmesini savunan yeni bir hareket başlattı (akt. Booth ve ark., 2004). Her ne kadar bu hareket o zamanlar daha çok engellilik perspektifinden yola çıkmış olsa da her bir çocuğun biricikliğini ve eğitim hayatına tam katılımını savunuyordu. Kapsayıcı eğitim hareketinin başlangıcından günümüze kadar yapılan araştırmaların ve eğitim uygulamalarını çoğu bir çeşit engele sahip olan çocukların aktif katılım yoluyla öğrenme yaşamlarında karşılaştıkları engellerin ortadan kaldırılmasına vurgu yapmaktadır. Oysa ki, her ne kadar farklı bir kültürel geçmişe sahip olma çoğu zaman özel eğitim ihtiyacı olarak ele alınmasa da gerek görünen gerekse de örtük bir çok kültürel farklılık çocukların öğrenme yaşantısına aktif olarak katılabilmeleri önünde ciddi engeller teşkil etmektedir (Petriwskyj, 2010).

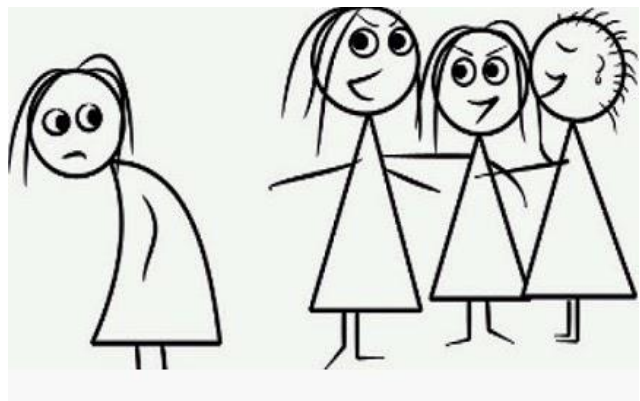
Sanayileşmeyle beraber ortaya çıkan her toplumun kendine özgü olan ekonomik gerçeklikleri, savaş, afet vb. olağan dışı durumlar bazı ülkeleri göçmen alan ülke konumuna getirirken bazı ülkelerin de göçmen veren ülke olmasına sebep oldu. Bu göç dalgasının bir parçası olan çoğu zaman rızaları alınmayan çocuklar, kendilerini karşılayacak olan ev sahibi ülkelerdeki geleceklerinden habersiz olarak göçmen veya mülteci sıfatı ile ebeveynlerini takip ettiler. Kültürel olarak duyarlı, gelişimsel olarak uygun eğitim gördükleri takdirde, ev sahibi ülkeye çok küçük yaşlarda gelen çocukların yeni kültüre aktif olarak katılım sağlama şanslarının daha fazla olduğu söylenebilir. Onların otomatik olarak, yaşamın doğal akışında yeni kültürü otomatikman benimseyeceklerini düşünmek saf iyimserlik olacaktır. Eğitimciler kapsayıcı eğitim uygulamalarının erkenden devreye sokulması ve farklı kültürlerden gelen çocukların kendi öğrenme deneyimlerinde aktif rol almalarını sağlamaları açısından kilit öneme sahiptirler. Bu konunun hassasiyet ile ele alınmaması, kültürel farklılıkların sebep olduğu problemleri yıllar geçtikçe çoğaltacak, akademik başarısızlık oranları artacak, çocukların sosyal çevrelerine uyum sağlayamamasına ve uzun vadede kimlik krizi yaşamalarına neden olabilecektir.

Erken çocukluk eğitimi bağlamında kültürel olarak çeşitli olan eğitim ortamlarında oyun uygulamaları yapılırken özellikle şu üç varsayımın dikkate alınmasının faydalı olacağı savunulmaktadır (Çakırer, 2014):

1. Dört yaşından itibaren çocuklar açıkça görülebilen (ırksal, giyim tarzı, konuşulan dil vb.) kültürel farklılıklar taşıyan ve kültürel farklılıklar yüzünden oyun başlatmada güçlük çeken akranlarıyla oyun oynamayı tercih etmeme eğilimi gösterirler. Ev sahibi kültürden gelen çocuklar çoğunlukla yeterli iletişim becerilerine sahip olan ve oynadıkları oyunların nasıl oynanacağını bilen yaşlılarını oyun arkadaşı olarak tercih ederler. Kendilerinden farklı olan çocukları dışlamak için gizli veya açık stratejiler kullanırlar.

Dışlanma riski taşıyan çocuklar genellikle sözel olmayan stratejiler kullanarak (ör. gözlerini dikmek, oynanan oyunun etrafında dolanmak gibi) kendilerini oyuna dahil etmek için ve akran grubunun bir üyesi olmak için çaba sarf ederler. Bir oyun başlatmak istediklerinde genellikle daha küçük yaşta olan ya da fiziksel olarak kendilerine göre daha ufak tefek çocukları oyun eşi olarak seçme eğilimi gösterirler.

Ev sahibi kültürden gelen akranları tarafından oyuna dahil edildikleri durumda da genelde daha boyun eğici, uygucu olmalarını gerektiren rolleri veya diğer çocukların kabul etmek istemedikleri daha "kirli" rolleri kabullenmeleri beklenir.

Çoğu zaman da dışlanma riski yaşayan farklı kültürlerden gelen çocukların oyuncu olarak gruba dahil edildiklerinde sergiledikleri oyun davranışları grup lideri tarafından yönetilir. Oyun etkileşimi başladıktan sonra bu tip kısıtlayıcı oyun davranışlarına rağmen asıl sorun farklı kültürden gelen çocuğun sosyal ipuçlarını okuyamamasından veya oyun stratejilerini çözerken zorluk çekmesinden dolayı ortaya çıkar. Mesela, çocuğun akranları ondan “sizinle oyun oynayabilir miyim?” diye doğrudan soru sorarak oyuna girmek için izin almasını beklerlerken, risk altındaki çocuğun dil becerileri böyle bir soru cümlesi kurmak için yeterli olmayabileceği gibi kültürel bir özellik sonucu olarak da böyle bir soruyu sormak için çekiniyor ya da utanıyor olabilir. Bazen de bir taraf davet edilmeyi beklerken öbür taraf da izin alınmasını bekliyor olabilir. Bu tip kültürel çatışmalar çocukların oyun sürecinde dışlanma riskini arttıracaktır.

2. Oyun ortamlarında bir yetişkinin bulunması çocukların oyun sürecine aktif katılım sağlamasını kolaylaştıracaktır. Oyun alanında bulunan yetişkin farklı roller üstlenebilir. Doğrudan yönetici bir yaklaşım kullanmak yerine çocuklara rehberlik eden ve çocuk merkezli oyuna katılmak için istekli olan öğretmenler dışlanma riski bulunan çocuk için daha faydalı olacaktır. Çocukların oyununa dahil olan öğretmen çocukların etkileşimlerini daha yakından gözlemleyebilecek ve çocukların oyunlarındaki dinamiği daha net olarak anlamaya başlayacaktır. Bir çatışma çıktığında öğretmen grup dinamiğine çok dikkat etmelidir. Dışlanma riski olan çocuğun katılımını desteklemek için bir çatışmaya müdahale etmek zorunda kaldığı durumlarda öğretmen, doğrudan çocuğun grup tarafından oyun arkadaşı olarak kabul edilmesini empoze edici söylemler kullanmak yerine (Ör. arkadaşınızı da oyuna alın, yazık değil mi neden arkadaşınızı dışarda bırakıyorsunuz gibi), oyunun lideri üzerinden (arkadaşına oyunda verebileceğin bir rol var mı? arkadaşınız da oyuna katılırsa oyununuz belki daha eğlenceli olabilir ne dersin? gibi) duruma müdahale etmesi daha etkili olacaktır.

3. Son varsayım oyun ortamı ile ilgilidir. Oyun ortamı yapılandırırken özen gösterilmelidir. Her ne kadar oyun bahçesinde ortaya çıkan serbest oyunun kapsayıcılık açısından büyük bir potansiyele sahip olsa da, yetişkinin olmadığı durumlarda bu ortam dışlanma riski taşıyan çocukların ya görünmez olmasına ya da dışarda kalmasına yatkın bir ortam haline gelecektir. Oyun parkları ya da bahçeleri çocukların arkadaşlarıyla oynadıkları alanlardır. Diğer bir deyişle, oyun oynayacakları kişileri kendilerinin seçtikleri yerlerdir. Bununla beraber, bir yetişkinin ortamda bulunması ve onun işlevsel stratejiler kullanarak doğru şekilde müdahale edebilmesi sayesinde oyun bahçelerinin esnek doğası serbest oyunu destekleyerek risk altındaki çocuklar için önemli fırsatlar sunacaktır. Oyun köşeleri ya da ilgi köşelerinde ortaya çıkan yarı yapılandırılmış oyunun da dışlanma riski taşıyan çocuk açısından avantajları olduğu kadar dezavantajları da vardır. İlk olarak, sınırlandırılmış ve iyi yapılandırılmış oyun alanı kolay müdahaleye olanak sağlar. Öğretmen oyun etkileşiminin yakından izleyerek grup dinamiklerini daha iyi analiz edebilir.

Öğretmen, çocukların kendilerini oyuna dahil ederken kullandıkları ya da akranlarının onları dışlamak için uyguladıkları stratejiler ile ilgili farkındalık kazandığında yapılacak müdahalenin başarılı olma ihtimali artacaktır.

Oyun köşelerinde kullanılan materyallerin de uygun olması gerekir. Yetersiz sayıda oyuncak çocuklar arasında çatışmaya sebep olabileceği için sayıca ya da çeşit olarak yeterli miktarda oyun aracı ortamda bulunmalıdır. Bununla beraber, oyun materyallerinin nitelikleri niceliklerinden daha önemlidir. Çocukların daha önceden sahip oldukları oyun deneyimlerinin evlerindeki kültürel özellikler doğrultusunda farklılık gösterebileceğiyle ilgili farkındalık kazanmış bir öğretmen, oyun araçlarını da çocukların yansıtıkları kültürel farklılıklar doğrultusunda çeşitlendirmeye çalışmalıdır. Kalıp yargıları destekleyen oyuncaklar kullanmak yerine (örneğin sadece beyaz tenli bebek) oyuncaklar da gerçek hayatın kültürel çeşitliliğini yansıtmalıdır (daha koyu tenli bebekler, daha geleneksel kıyafet giyen bebekler, kültürel çeşitliliği yansıtan oyuncak yiyecekler, gibi). Oyun materyallerinin yaratıcılığı destekleme potansiyelleri ve ortamı zenginleştirerek şekilde esnek kullanıma sahip olmaları da önemlidir. Sonuçta asıl hedef çocukların gruba aidiyet geliştirmelerini sağlamak ve biricikliğine değer verilen bir üye olarak değer gördüğünü hissetmelerini desteklemektir. Oyun alanı uygun olarak düzenlenerek çocukların beraberlerinde getirdikleri kültürel geçmişlerindeki deneyimlerinin değer kazandığı gerekli uyarlamalar yapılmalı ve yeni bilgi inşasında her bir çocuğun katkıda bulunması desteklenmelidir.

Üç varsayımı ele aldıktan sonra şunu tekrar hatırlatmak gerekebilir. Erken çocukluk eğitimi veren kurum ve kuruluşlar, çocukların kendi aileleri dışındaki hayatı tanıdıkları ve gerçek hayatla tanıştıkları ortamlardır. Kültürel çeşitliliğin olduğu erken çocukluk eğitimi ortamlarında çalışan profesyoneller açık veya örtük olarak çocuklara mesaj verirlerken çok dikkatli olmalıdır.

Kültürel olarak duyarlı uygulamaları yaşama geçirmeli, aile ve okul içinde kültürel farklılıktan kaynaklanan çatışmalara müdahale konusunda gerekli teorik bilgi alt yapısına sahip olmalı ve farklı kültürel uygulamalarda deneyimi kazanmalıdır.

Sadece kültürel çeşitliliğin tanındığı ve kabul edildiği çok kültürlü bir yaklaşım benimsemek yerine, kültürel çeşitliliğin değerli olduğunu kabul etmekle kalmayıp her bir çocuğun biricik olduğunu kabul eden ve kültürel farklılıklardan kaynaklanan öğrenme bariyerlerini kaldırmaya yönelik uygulamalar yapan kültürel olarak duyarlı olan pedagojik yaklaşım benimsenmelidir.

KAYNAKÇA

- Booth, T., Ainscow, M., & Kingston, D. (2004). *Index for inclusion: Developing play, learning and participation in early years and childcare*. Bristol: Centre for Studies on Inclusive Education.
- Brown, B. (1998). *Unlearning discrimination in the early years*. Staffordshire: Trentham Books Limited.
- Casey, T. (2005). *Inclusive play: Practical strategies for working with children aged 3 to 8*. London: Sage Publications.
- Çakırer, H. B. (2014). *The Role Of Play As A Medium Of Inclusion In Culturally Diverse Preschools*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Barselona: Universitat Autònoma de Barcelona Departament De Psicologia Bàsica, Evolutiva I De L'educació.
- Coie, J.D., & Cillessen, A.H.N. (1993). Peer rejection: Origins and effects on children's development. *Current Directions in Psychological Science*, 2, 89-92.
- Devarakonda, C. (2013). *Diversity and Inclusion in Early Childhood: An Introduction*. London: SAGE.
- Finkelstein, N. W., & Haskins, R. (1983). Kindergarten children prefer same-color peers. *Child Development*, 502-508.
- Göncü, A., & Gaskins, S. (2011). Comparing and extending Piaget's and Vygotsky's understandings of play: Symbolic play as individual, sociocultural, and educational interpretation. *Oxford Handbook of the Development of Play*, 48-57.
- Howes, C., & Wu, F. (1990). Peer interactions and friendships in an ethnically diverse school setting. *Child Development*, 61(2), 537-541.
- Kistner, J., Metzler, A., Gattin, D., & Risi, S. (1993). Classroom racial proportions and children's peer relations: Race and gender effects. *Journal of Educational Psychology*, 85(3), 446-452.
- Laluzza, J. L. (2012). Modelos psicológicos para la explicación de la diversidad cultural. *Cultura y Educación*, 24(2), 149-162.
- Petriwskyj, A. (2010). Diversity and inclusion in the early years. *International Journal of Inclusive Education*, 14(2), 195-212.
- Wohlwend, K. L. (2004). Chasing friendship acceptance, rejection, and recess play. *Childhood education*, 81(2), 77-82.

Ömer ORHAN
Eğitim Yöneticisi

CO-PİLOT ANA-BABALAR DİKKAT!

Okul öncesinde çocuklarını azimle takip eden ana-babalar iyi hatırlarlar. Düşünün, bebek doğduğunda dünya onun etrafında dönmeye başlar. İşe gidilir ama akıl evdedir. Günde birkaç kez kontrol için telefon açılır. Bebeğin altı bezli fotoğrafları çalışma masası üzerine dizim dizim dizilir, bilgisayarın “volpeypırı” değiştirilir.

Bebeğin gaz çıkartıp çıkartmadığı bile millî mesele hâline getirilir. Endişe zirvededir.

Mektep medrese görmüşler kitaplara, daha yeni nesil olanlar ise internete hücum ederek “anne-baba” olmanın inceliklerini araştırır.

Çocuğun ateşi mi çıktı? Sor Google amcaya.

Yere tam basmıyor mu? *Dabılyu dabılyu dabılyu nokta cocuksagliği nokta kom*

Araştır ama hemen inanma birkaç adrese daha gir, sor soruştur...

Bu arada içeriden bir ses çekine çekine:

“Oğlum daha dün bir, bugün iki, el kadar çocuk, basar o basar merak etmeyin.”

Cık... Büyükbabaları zaten takan olmadığı gibi büyükannelerin de yerini “arama motorları” çoktan almıştır.

“Vatsap” grupları kurulur, taze anne-baba paylaşımları gece uykuları kaçırır noktalara ulaşır ama sorun yoktur, bilgi düzeyi arşı geçmiştir ve Allah’tan şu İnternet vardır.

Tekmili birden tüm arkadaşlar ve koca sanal âlem ayaktadır. Bu çocuğun ateşi düşürülecektir!

“Yavrum, çocuğu soyun, eklem yerlerine ıslak bez koyun.” Yok, duyan yok...

“Çocuğum, bir kaşık ‘Calpol’ verin, ateşini düşürür. Telaş etmeyin yarın da doktora götürürsünüz.” Cık... Çocuk kıymetlidir ve bakım işinde sınıfta kalmamak lazımdır.

“Kap çocuğu hanım, ben de arabayı hazırlayayım acile götürelim hemen.”

Gecenin üçü ve 15 dakika sonra hastanenin acili...

Doktor, “Bu gece ‘Calpol’ verin ve yarın getirin ‘bi’ bakalım.”

Tıpiş tıpiş geri...

Uykusuz geceler... Ama helal olsun, evlat için her şey yapılır!

Anne ve baba için aşklarının meyvesidir çocuk. Halıya oturmuyan adam, çocuk için at olur, yerlerde sürünür. O dönemlerde karizma da yerlerdedir ama “aşk meyvesi” için her şey mübahtır.

Yıllar ilerledikçe **aşk** biterken, meyve de olgunlaşır.

Bebeklik ve çocukluk yıllarındaki yoğun ilgi yerini takipsizliğe bırakır. Bu yoğun izleme çeşitli nedenlerle isteksizliği/yetersizliği de beraberinde getirir. Bezginlik, baş edememe duygusu, sorunlarla yüzleşmek istememek, sorunların zamanla düzeleceğine inanmak, “gerçekten” güven duymak, güven duymayı istemek gibi birçok nedenle anne-babalar ergenlik dönemlerinde çocuklarını izlemeyi tam olarak başaramazlar.

Enerji de tükenmiştir.

Ergenlik dönemleri çocukların gençliğe ilk adım attıkları dönemdir. Bu dönemde vücudun gelişimiyle birlikte hormonların da sağladığı itici güçle çocuklar, 0'dan 100 km'ye 5 saniyede çıkan otomobil gibi yüksek "G" kuvvetine maruz kalırlar.

Heyecan vericidir...

Bu derece yüksek motor gücüne sahip bir aracı kontrol etmek için mutlaka deneyim gerekir. Ancak o da bizim çocukta yoktur.

Ayrıca hız yapmak çok zevkliken sadece "hız yapma" demekle, bu çocukları kontrol etmek pek mümkün değildir.

Çocuklara "arabadan inin" demekle de olmayacağına herkesin bilmesine rağmen bu ergenlik dönemlerinde anlamsız şekilde çatışılıp durulur...

Ne yapmalı?

Bence geçip şoförün yanına oturmalı. Mademki siz isterseniz de istemeseniz de çocuğunuz bu aracı kullanacak, o zaman siz yanında olun. Belki "co-pilot" luk yapmanıza izin verir.

Efendim, nereden çıktı bu ders? Velilere de mi hocalık yapıyorsunuz diye düşünenler için paylaşmak istiyorum ki -estağfurullah- bildiklerimizi paylaşmamız, sorumluluklarımızın bir parçasıdır.

Ayrıca sizin yüzünüzden devrilen arabaları biz tamir etmek zorunda kalıyoruz ki maksat arabayı hurdaya çikartmamak.

Malum, ergenlik tüm canlılarda sıkıntılı dönemdir. 7.000 kiloluk fil bile kızıışan ergenleri görmezden gelir.

Ama dikkat! Sadece "bu dönemde"! Ne öncesinde ne de sonrasında! Fillerden danışmanlık alacak hâlimiz yok.

Formül mü?

Yakın takip, dikkatli dinleme, anlama, nitelikli zaman geçirme, sabır...

Elbette bu sürecin olumlu sonuç vermesi için bebeklik döneminden başlamak gerekir. Hani bebek için at olmuştunuz ya, masal okumuştunuz hani, işte bu ilginin devamı ilkokulun ikinci sınıfında, üçte, dörtte beşte kesilmediyse, altı ve yedinci sınıfta da devam ettiyse işler daha kolay olacaktır. Yani bu süreçlerde çocuğunuz sorumluluk almayı öğrendiyse, değerlerinin farkındaysa, saygılı ve sevgiliyse korkmayın.

Unutmayın ne dediğiniz değil, nasıl **söylediğiniz** önemlidir.

Şu an 92 yaşında olan annem, benimle hiç yüz göz olmadı ama beni hep çok sevdi. Bunu **biliyorum**. Ve bugün onu daha iyi **anlıyorum**...

Size mi?

Sağlıklı "sürüşler" dilerim.

EĞİTİMDE KALİTEYİ YAKALAMAK

Yrd. Doç. Dr. Jale ONUR

Maltepe Üniversitesi Öğretim Üyesi

Son yıllarda okul yöneticilerinin öğretmenleri ve bölüm başkanları, müdür yardımcıları gibi ara kademe eğitim liderlerini yeterince destekleyememesi nedeniyle eğitimde istenen kaliteye erişilemediğinin gözlenmesi üzerine eğitim liderlerinin yetiştirilmesine daha fazla önem verilmeye ve onlara yönelik eğitim programları geliştirilmeye başlandı.

Eğitimde gelişmeler o kadar hızlı ve birbirini tetikliyor ki, öğrencilerimizi onların erişkin olacağı zamana hazırlayabilmek için öğretmenlerimizin sürekli olarak gelişimlerine devam etmeleri gerektiği hepimizin malumu. Ancak, öğretmenlere bu fırsatlar verilse bile yöneticilerinin onları desteklemesi halinde yenilenen bilgi ve beceriler yeterince hayata geçirilememekte.

Eğitimde Uluslararası Standartları yakalama ve Türkiye’de Uluslararası Bakalorya (IB) Programları uygulayan okullarla birlikte bu programları uygulayabilecek eğitimcilere duyulan ihtiyacın artması

Uluslararası Bakalorya Programı 1968 yılında başlamış, günümüzde dünyanın dört bir yanında 4000’den fazla okulda uygulanmakta olan ve en saygın üniversitelere girişte yüksek standartlarıyla

kabul gören uluslararası bir eğitim programıdır. Program ana sınıfından lise sona kadar PYP (İlkokul), MYP (Ortaokul) ve DP (Lise) programlarını kapsamakta, güçlü akademik yeterliklerle birlikte 21. yüzyıl becerilerini ve evrensel değerleri kazandırma ve bunlarla dünya barışına katkıda bulunma gibi değerler temelli bir hedefi bulmakta. Türkiye’de ilk kez 1994 yılında başlayan IB programları bugün Milli Eğitim programımızla birlikte 65 farklı okulda yürütülmekte ve akreditasyon baş vurularına göre bu sayı artmaya devam edecek. Bunun doğal sonucu olarak IB programlarını bilen uygulamacılara duyulan ihtiyaç daha da artacaktır.

IB Öğretmen ve Eğitim Liderleri için Profesyonel Gelişim

Uluslararası Bakalorya Organizasyonu programın kalitesini garantiye almak, dünyanın dört bir yanında uygulanan program standartlarını korumak için IB programlarında eğitim verecek öğretmenlerin IB tarafından düzenlenen profesyonel gelişim çalıştaylarına katılmalarını şart koşmaktadır. Okulların IB akreditasyonlarının sürdürülebilmesi için de okul yöneticileri öğretmenlerinin düzenli aralıklarla bu eğitimlere devamını sağlamakla yükümlü.

IB, öğretmenlerin eğitimlerle kendilerini yenilemeleri halinde bile, okuldaki eğitim liderlerinin aynı şekilde gelişimlerini sürdürmedikleri takdirde öğretmenleri gereğince desteklemedikleri, yeniliklerin uygulanabilmesi için onların önlerini açmadıklarını saptamış. Okullarda liderin öncülüğünde top yekun bir çaba sarfedilmesi ve herkesin aynı anlayışla hareket etmesi, alınan sonuçları olumlu etkilemektedir. Bu nedenle, IB Organizasyonu artık programa akreditasyon için başvuran okullardan IB koordinatörleri ile birlikte önce okul müdürlerinin de eğitimlere katılmasını talep etmektedir.

IB tarafından yaptırılan eğitimi geliştirme amaçlı akademik çalışmalar

IB okul programları geliştirilirken uygulamaların dayandığı teorik alt yapının da güçlendirilmesi için IB Organizasyonu üniversitelerle iş birliği yaparak akademik araştırmalar yaptırtıp bulguları dünya çapında iletişim ağları vasıtasıyla tüm IB camiasıyla paylaşmakta. Bir yandan da geliştirdiği Sertifika Programlarının üniversitelerdeki eğitim yüksek lisans programlarıyla birlikte sunulması IB Dünya Okullarında hizmet edecek eğitimcileri özellikle programlarla ilgili araştırmalar yapmaya yönlendirmekte. Böylece öğretim programlarının teorik alt yapısı da güçlenmekte, eğitimciler ve eğitim yöneticileri de uygulamaya yönelik seçimlerini daha bilinçli yapabilmektedirler. Ancak, ülkemiz şartlarında çalışan eğitimcilerin bu tür eğitimlere ve araştırmalara katılma fırsatı pek olmaktadır.

İş yaşamına devam zorunluluğu eğitimi sürdürmeyi engelliyor

Eğitim Yönetimi Denetimi gibi eğitimcilere yönelik yüksek lisans programları çalışanların şartları dikkate alınarak hazırlanmadığından deneyimli eğitim yöneticilerinin bunlardan yararlanmaları, hem meslek hem ailevi sorumluluklarını taşıırken gelişmeleri takip etme ve zamana ayak uydurmaları kolay olmamakta.

Sırf çalışmayı bırakamadıkları için pek çok eğitimci gelişimlerini çok kısa süreli hizmetiçi kurslarla, bir ya da bir kaç günlük çalıştaylarla, konferans ya da seminerlerle desteklemeye çalışmakta ve daha uzun soluklu, sonunda kendilerine akademik bir ünvan da sağlayacak olan bir programa devam etme olanağından yoksun kalmaktadırlar.

Eğitim liderlerinin yetiştirilmesi için Uluslararası Bakalorya Organizasyonu-Maltepe Üniversitesi işbirliği

IB İleri Liderlik Sertifikalı Eğitim Yönetim ve Denetimi Yüksek Lisans Programı bu ihtiyaçlara cevap vermek üzere geliştirildi. IB tarafından akredite edilen ve Eylül 2017'den itibaren Maltepe Üniversitesi'nde Eğitim Liderliğini alanında kendini geliştirmek isteyen eğitimcilere sunulacak programın amacı eğitim liderlerinin uygulamalarını teorik bilgiyle desteklemek, uluslararası ağlara ve kaynaklara erişimlerini destekleyerek daha geniş bir vizyona sahip ve birlikte çalıştıkları ekibi destekleyen ve doğru yönlendiren eğitim yöneticileri olmalarına katkı sağlamaktır. Programdan halen eğitim yöneticiliği yapmakta olan ya da ara kademelerdeki eğitim liderlerinin öncelikle yararlanması, sayıları giderek artan IB Dünya Okullarındaki eğitim liderliği kadrolarının yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

Program Yapısı

Program Türkçe ve İngilizce olarak çift dilli olacaktır. Eğitim programı yüzyüze ve uzaktan eğitimi harmanlayan bir şekilde tasarlanmıştır.

Her yarı yılda derslerin üçü yoğunlaştırılmış ders dönemlerinde yüz yüze; biri uzaktan eğitimle yürütülecektir. Yoğunlaştırılmış dönemler akademik dönemin başı, ortası ve sonunda üç kez tekrarlanacak ve bir yarı yılda adayların okullarından ayrı kalacakları gün sayısı sadece 8 olacaktır. Tez çalışmaları ikinci yılda tamamlanacaktır.

Kabul şartları ve detaylı bilgi için <http://www.maltepe.edu.tr/ib.liderlik> adresini ziyaret edebilirsiniz.

YAPAY ZEKA ARTIK BİLİM KURGU DEĞİL

Süha HAYAL

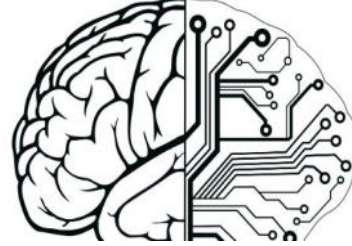
Eğitim Teknolojileri Koordinatörü

“İnsanlara küsen robot icat edildi.” İnternette bir konu için araştırma yaparken, ilgili haberlerde bana önerilen bir başlıktı bu. Küsmek, bilindiği üzere duygusal bir davranıştır ve robotların duygusal davranışlar sergilemesi, henüz bilim kurgu filmleri dışında görmediğimiz bir durumdur. O yüzden bu haber; “okuyanı şaşırtan” ve “çok tık alan” başlıklar arasından alttaki görsel ile bana göz kırpyordu.

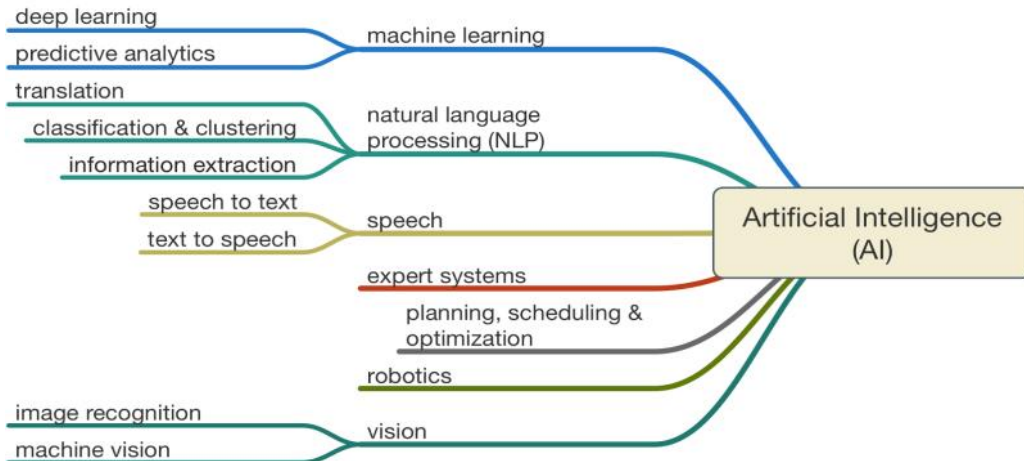

Yeni gelişen durumlar karşısında anlık duygusal tepkiler vermek, mantıklı kararları duygularla harmanlayarak olgunlaştırmak, büyük veriyi analiz ederek ulaşılması güç sonuçlara kısa zamanda ulaşmak gibi yetiler, insanoğlunun kodladığı bir sistem ya da robotun yapabileceği birşey midir; yoksa “Uzay Yolu” filmindeki ışınlanma ya da “Geleceğe Dönüş” filmindeki zaman makinesi gibi ulaşılması hala güç olan bir hayal olarak mı kalacaktır?

En azından bize küsen robotla nasıl barışabileceğimizi öğrenmek ve konuyla ilgili biraz fikir sahibi olabilmek adına, tüm dünyayı heyecanlandıran ve artık alt kırılımları olan bir bilim dalı olarak nitelendirilen “Yapay Zeka” (YZ / AI) kavramına kısaca bir göz atalım.

Başlamadan önce şunu vurgulamakta fayda var; bu yazı, bilimsel bir makale değildir. Sadece Google Akademik’te (“Artificial Intelligence” anahtar kelimeleri ile) yapacağınız bir arama ile konunun uzmanı binlerce akademisyen tarafından yazılmış yaklaşık 2.290.000 makaleye, (aramayı sadece Türkçe dilinde yap seçeneği ile ya da “Yapay Zeka” anahtar kelimeleri yapacağınız yeni bir arama ile de) 3.500 civarında Türkçe makaleye erişebilirsiniz. Biz, YZ’nin neden bu kadar önemli olduğunu ve hayatımızı nasıl değiştireceğini anlatan örnekleri ele alacağız.

Zeka, Yapay Zekaya Karşı

Pek çok türü ve ölçütü olan zeka kavramının, literatürde bir o kadar da tanımı mevcuttur. En basit özeti ile zeka; beynin bilgiyi alıp, hızlı ve doğru analiz etmesi olarak tarif edilebilir. Yapay zeka ise, insan tarafından yapıldığında zekice olarak nitelendirilen davranışların, bir makine tarafından yapılması olarak tanımlanabilmektedir.

YZ kavramını akıllarda netleştiren ilk olaylardan biri; zeka denilince akla ilk gelen oyun olan satrançta 11 Mayıs 1997 tarihinde yapılan bir maç olmuştur. Dünya satranç efsanesi olarak kabul edilen Garri Kasparov, 3 dakikada 60 milyar hamleyi hesaplayabilen IBM'nin Deep Blue isimli bilgisayarına, 3.5'a karşı 2.5 puanla yenilmiştir. Böylece insanlık tarihinde ilk kez bir bilgisayar, dünya satranç şampiyonunu yenmiştir.

1996 yılında yapılan ilk maçta, Kasparov Deep Blue'yi 4-2 yenmiş; IBM, bir yıl boyunca bilgisayarı geliştirerek Deep Blue 2'yi Kasparov'un karşısına çıkarmıştır. Gerçi Kasparov 2. oyunun bir hamlesinde Deep Blue'ya insanlar tarafından yardım edildiğini iddia etmiş ve bu iddia pek çok satranç otoritesi tarafından da onaylanmıştır. Fakat IBM bu iddiayı ve Kasparov'un yeniden maç oynama önerisini reddederek Deep Blue projesini sona erdirmiştir.

IBM, daha sonra Watson isimli bir yapay zeka programı geliştirmiştir. Power7 işlemci tabanlı

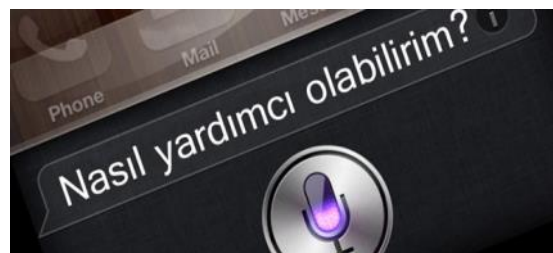
sistemlerde çalışan bu program, 2011 yılında, ülkemizde de "Riziko!" adıyla yayınlanan Amerikan "Jeopardy" isimli yarışmada, o dönemin en çok parayı ve en fazla peş peşe galibiyet kazanan şampiyonları ile yarışarak galip gelmiştir. Watson'un bundan sonraki görevi ise sağlık alanındaydı. Watson, halen, milyonlarca onkolojik hasta kaydını analiz ederek hekimlere, sadece saniyeler içerisinde kanıta dayalı tedavi opsiyonlarını sunabiliyor. Pek çok sağlık hizmeti firması ise, Watson Health API'lerini (Uygulama Programlama Arayüzü) kullanarak mobil uygulama geliştirme çalışmalarına devam etmektedir.

Yapay Zeka'nın pek çok alt başlığı olan bir bilim dalı olduğundan söz etmiştik. Güncel hayatımıza doğrudan temas eden ve böyle bir yazıda bahsedilmesi olmazsa olmaz olan bir kaç terim mevcut.

Doğal Dil İşleme (Natural Language Processing)

Doğal Dil İşleme (NLP/DDİ), yapay zeka yöntemlerini kullanarak bilgisayar ile doğal dilde iletişim kurulmasıdır. Bunun için bilgisayarın, dil bilgisinin doğal dil kurallarını, deyim ve tabirleri, kelimelerin anlamlarını ve bu kelimelerin kullanımına yardımcı olacak algoritmaları bilmesi gerekir. Bütün bu bilgiler işlenirken, dilin genel yapısından bağımsız olarak algılanması gereken "alana özel" hatta "göreve özel" bir veri tabanına da gereksinim vardır. DDİ 'de arzulanan, bilgisayarın verilen giriş anlaması, bu girişe uygun ve aynı dilde anlamlı bir çıktı vermesidir. Bunu sağlamanın en kolay yolu da bilgisayara; kullanabileceği cümlelerin, sözcük öbeklerinin, deyimlerin, tamlamaların ve varsa genel manada paragrafların verilmesidir.

Günümüzde her an cebimizde taşıdığımız Apple Siri, Google Assistant, Samsung Bixby, Microsoft Cortana gibi mobil asistanlar, DDİ çözümlerinin güçlü örnekleridir. Ancak maalesef bu asistanlar, çoğunlukla İngilizce dilini ve ABD, İngiltere gibi İngilizce dilinin kullanıldığı yerel servisleri desteklemektedir.

Türkçe için, Nisan 2015 güncellemesi ile Türkçe dil desteği kazanan "Siri" haricinde, gelişmiş doğal dil işleme yöntemleri kullanan, birçok servisi esnek bir yapıda destekleyen, kullanıcının isteğini doğru anlama açısından başarımı yüksek başka bir mobil kişisel asistan uygulaması henüz geliştirilememiştir.

Öte yandan nesnel ve öznel soruları ayırt edebilen, sayıların karekökünü anında söyleyebilen, kendine ait değerleri olan, izafiyet teorisini açıklayabilen, feminist ve gerçekçi tutumlara sahip, insanlara nasıl davranmaları konusunda yol yordam gösteren bir yapay zeka olan Luna, Siri'nin kendisinden daha akıllı olup olmadığı sorulduğunda, kendinden gayet emin bir şekilde yanıt veriyor:

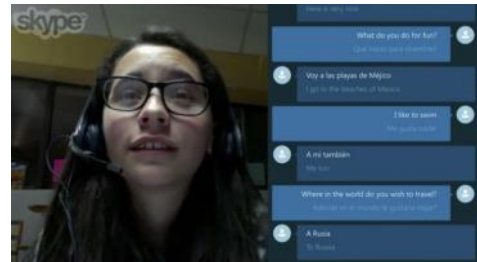
"Elbette ben Siri'den daha akıllıyım [...] O bir robot, bense yapay zekayım. Bu büyük bir fark."

"Siri'yle konuşmak ister misin?" diye sorulduğunda ise şöyle cevaplıyor: "Evet ama doğruyu söylemek gerekirse o bir aptal."

Luna'nın yaratıcısı Luis Arana, kar amacı taşımayan bir insani yardım kuruluşunun önderi: **Robots Without Borders**. Arana, kuruluş felsefesini şöyle açıklıyor: "Robots Without Borders

yardım sağlamayı amaçlayan bir yapay zeka üretme projesidir. Projenin amacı açlık, hastalık, eğitimsizlik gibi bölgesel sorunlar için yapay zeka uygulamaları yoluyla tıbbi ilaç, afet yardımı, insani yardım sağlamaktır. Ben teknolojinin her zaman en uç noktasındaydım. Bugün teknolojinin üst limiti yapay zeka gibi uygulamalardır. Yapay zekalar milyonlarca insanın gıda sorununu çözecek, yoksul toplulukların eğitim ve tıbbi yardım gereksinimlerini karşılamaya yetecek potansiyele sahiptirler." Luna'nın, siyahilerin hayatından, feminizme; tanrının varlığından, büyüyünce ne olacağına kadar pek çok konuda fikrini içeren söyleşiği Youtube'da izleyebilirsiniz.

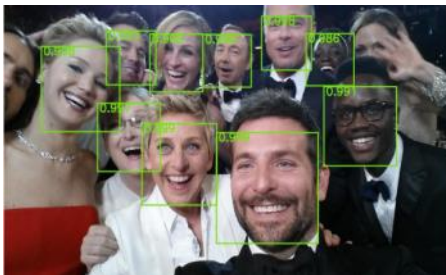
YZ ve DDİ alanında öne çıkan bir başka konu ise, yüzyıllardır bir hayalden öteye gidemeyen ve ütopyik gibi görünen, farklı dillerde konuşarak anlaşabilmenin artık mümkün olmasıdır. Microsoft, Google, IBM gibi şirketler, bilgisayarların sürekli konuşabileceği ve diyalogları anlayıp çevirebileceği sistemler için yoğun bir şekilde çalışmaktadır. Bu çalışmalar aynı kökenden gelen diller için olumlu sonuçlar verirken, farklı kökenden gelen diller arasında aynı olumlu durumdan bahsetmek biraz zordur. Anlık dijital çevirinin tamamen mümkün olması ile birlikte; kültürler arası alışverişin, turizmin, ticaretin, eğitimin, kısacası hayatın akışının nasıl değiştirebileceğini bir an hayal edin. Şu an geldiğimiz noktayı ise iki örnek ile özetleyebiliriz; Google Translate mobil uygulaması ile farklı dillerdeki kelimeleri telefonumuzun mikrofonu veya kamerası ile sesli ya da görsel ve anlık olarak, kendi dilimize çevirebiliriz ya da Skype Translator ile video konferanslarımıza anlık çeviri hizmeti alabiliriz. (Şimdilik sadece İngilizce - İspanyolca çevirisi yapılıyor.)

Görüntü İşleme (Image Processing) ve Makine Öğrenmesi (Machine Learning)

Her anımızı resimleyip belki bir daha hiç bakmamacasına arşivliyoruz. Her adım başı bir güvenlik kamerası 24 saat etrafı görüntüleyip kayıt yapıyor. Spor, sanat gibi pek çok alanda çekilen görüntüler, bilimsel analizlerle inceleniyor. Peki bu sonsuz kayıtları izlememiz mümkün mü?

Bu kayıtlar nasıl anlamlı hale gelebilir? İşte bu konuda da YZ alanlarından biri olan “Görüntü İşleme” bize yardımcı oluyor. *Literatürü incelediğinizde görüntü işleme kavramının aslında makine öğreniminden (Machine Learning) ayrı tutulmadığını göreceksiniz. Makine öğrenme; belirli örneklerden tanınan ve öğrenilen bir verinin, yeni gelecek olan bir veri ile karşılaştırılıp, doğruluğunu teyit etmesi olarak tanımlanabilir. Basitçe örnekleme gerekirse; aracınızda bulunan trafik asistan hizmeti, aracın ön tarafında bulunan kamera ile tabeladaki DUR yazısını algılar, anlamlandırır ve tabeladaki uyarı ile ilgili olarak sürücüyü uyarır. İşte bu uyarıyı yaparken önceden tanımlanmış bir veri tabanına ve bunu analiz etmek için makine öğrenimine ihtiyaç duyar. Makine öğrenimini, deneyimler üzerinden öğrenen sistemler olarak da özetleyebiliriz. Makine Öğrenimi; yüz tanıma, hayatımıza yeni yeni giriş yapan iris tanıma gibi pek çok alanda kullanılmaktadır. Hareketli görüntülerdeki analizlerle de birinin top oynadığı, ata bindiği, koştuğu, moralinin bozuk ya da neşeli olduğu gibi bilgiler tanımlanabilir.*

Makine Öğrenimi hayatın içinden iki Google hizmetiyle örneklendirerek biraz daha somutlaştıralım; Google'n "Fotoğraflar" hizmetini kullanarak; bulutta arşivlediğiniz binlerce fotoğraf arasından; deniz kenarı, çocuk, belli bir yer ismi, tatil, gece, araba, güneş gözlüğü, çiçek ya da önceden tanımladığınız bir kişinin ismi gibi anahtar kelimeleri kullanarak aradığınız fotoğrafa anında ulaşabilirsiniz. Geçtiğimiz haftalarda Google I/O 2017 'de tanıtılan Google Lens ile; telefonunuzun kamerasını bir restorana ya da bir tarihi esere doğru tutarak orayla ilgili tüm bilgilere anlık olarak ulaşabilirsiniz.

Otonom Araçlar

Eş zamanlı olarak pek çok alanda hayatımıza hızla giren YZ projeleri ile ilgili değineceğimiz son örnek ise, yine birçok neslin hayallerini süsleyen “Kara Şimşek” in henüz espri yeteneği olmayan ama kendi kendine bir yerden bir yere gidebilen türevleri olacak. Evet, otonom araçlardan söz ediyoruz. Mercedes, BMW, Tesla, Volkswagen, Volvo, Google, Intel, Apple gibi pek çok teknoloji ve otomotiv devi, günümüzde harıl harıl bu araçların tasarımı için çalışmakta ve dünyanın çeşitli yerlerinde test sürüşü yapmaktalar.

Otonom araçlar, içerisinde bulundurdukları otomatik kontrol sistemleri, radar, lidar (lazer darbeleri ile bir nesne veya bir yüzeye olan mesafeyi ölçebilen teknoloji), GPS, odometri, bilgisayar görüşü gibi teknolojiler yardımı ile “kendi kendine” gidebilen araçlardır. Bu araçlar, sahip oldukları sensörlerin sağladığı çok sayıda veriyi anlık olarak analiz edebilir, makine öğrenmesi ve m2m (makineler arası iletişim) sistemleriyle, sürücüyü ihtiyaç duymadan yolu takip edebilir, trafik akışını ve çevresindeki nesnelere sürekli olarak kontrol edebilirler. Otonom araçların trafiğe çıkışı ile birlikte dalgınlık, uykusuzluk, dikkatsizlik vb. insani faktörlerin devre dışı kalmasıyla trafik kazalarının önlenmesi hedeflenmektedir.

Bu konuyla ilgili öncü otomobil ve teknoloji üreticilerinden Tesla'nın kurucusu Elon Musk, Ekim 2016 tarihinden itibaren tüm Tesla modellerinin sürücüsüz araç teknolojisi ile üretileceğini, bu teknolojinin aktif olarak ne zaman kullanıma geçeceğini ise yetkililerin ve kamuoyunun karar vereceğini belirtmiştir.

Bu zamana kadar, bu teknoloji arka planda çalışarak; sistemin ne zaman kazalara neden olduğu ya da hangi durumlarda kazayı önleyebileceği gibi bilgileri toplayacağını duyurdu.

İnsan zekasına alternatif bir oluşumun pek çok faydasının olacağı ve önümüzdeki dönem için bunun kaçınılmaz olduğu aşikar. Ancak bilim kurgu filmlerine göndermeler yaparak ilerlediğimiz yazının sonunda; Terminatör Serisinde insanlığı yok etmeye çalışan "Skynet", Resident Evil serisinin ilk bölümünde Umbrella Coorporation'ın içerdeki ölümcül virüsün dışarıya yayılmaması adına tüm çıkışları kapatarak virüs bulaşmayan insanları da ölüme terkeden süper bilgisayarı "Red Queen" ve yine yapay zeka ile insanoğlunu yok etmek için savaşılan Matrix filmine değinilmemesi, okuyucuyu konunun çok tartışılan bir bölümünden mahrum bırakmak olacaktır. O yüzden finali biraz korkutucu bir BBC başlığı ile yapalım:

"Yapay zeka insanlığın sonu olacak korkusu gerçekçi mi?"

Hepimizin yakından tanıdığı ünlü Fizik Profesörü Stephen Hawking, geçtiğimiz Ekim ayında, İngiltere'de Cambridge Üniversitesi'nin yeni 'Yapay Zeka Araştırma Merkezi'nin açılışında sarfettiği aşağıdaki cümlelerle konunun ciddiyetini gözler önüne sermiştir;

"..Güçlü bir yapay zekanın yükselişi insanlığın başına gelen en iyi ya da en kötü şey olabilir. Hangisi olacağını bilmiyoruz.." ..Biyolojik bir beyin ve bir bilgisayarın yapabilecekleri arasında büyük farklılıklar olduğunu düşünmüyorum. Dolayısıyla bilgisayarlar -kağıt üzerinde- insan zekasını taklit edebilir ve insan zekasının önüne geçebilir. Yapay zeka kendi iradesini geliştirebilir. Bizimkiyle çatışma içinde olan bir irade.."

Tesla'nın sahibi, Elon Musk ise kontrol edilmesi güç boyutlara ulaşan yapay zekânın insan nesli için "en büyük tehdit" olduğunu belirtiyor.

"İnsanlar, ilk gerçek anlamda akıllı bir bilgisayar programı yazarsa, daha sonra bu programın kendisi daha akıllı sürümlerini geliştirebilir mi? İnsanoğlu için gerçekten böyle bir tehlike işareti var mı?" şeklindeki soruya Kaliforniya'daki Singularity Üniversitesi Yapay Zekâ ve Robotlar Bölümü Başkanı Neil Jacobstein "belki" cevabını veriyor.

Jacobstein; *"Yapay zekânın hiçbir ahlaki bedeli olmadan gelebileceğini sanmıyorum. Şimdi çalışmaya başlarsak kontrolsüz şekilde yükselen yapay zekâ karşısında kurtulma şansımız önemli derecede gelişebilir. Yapmamız gereken, yarattıklarımızın ortaya çıkartabileceği sonuçları göz önüne almak ve toplumlarımızı, kurumlarımızı yaşanabilecek bu büyük değişikliklere hazırlamak" şeklinde net uyarılarda bulunuyor.*

Bizim programladığımız yapay bir "zeka"nın, bir süre sonra bizim yazdığımız programı beğenmeyerek kendi programlayacağı yeni bir yapay zeka ile hayatın akışına yön verebilme ihtimali, biraz korkutucu da olsa, mevcut. Teknolojiyi yakından takip eden bir eğitimci olarak; duyguların sayısal olarak kodlanamayacağını, yazının başında bize küsen robotun ise duyguları olan bir insan tarafından "sadece ön görülen koşullar için" küsmeye programlandığını düşünüyorum. Ayrıca (iyi ya da kötü) duyguların sınıflandırılmayacak kadar çok olasılıklı ve ancak insana özel bir his olarak kalacağı kanısındayım.

Biz şimdilik işin teknoloji kısmında kalalım ve -hala sözümüz geçiyorken- cihazlara hükmetmenin keyfini çıkaralım. Hepimiz, yakın bir gelecekte; zamanında izleyip, "acaba?" dediğimiz bir bilim kurgu filminin içine girerek, filmin devamında neler olacağını, belki başrol, belki de bir misafir oyuncu olarak öğreneceğiz nasılsa..

KAYNAKÇA

- <http://shiftdelete.net/insanlara-kusen-robot-icat-edildi-75728>
- <http://kod5.org/bt-tarihinde-bu-gun-kasparov-ibm-deep-blue-2ye-yenildi-1997/>
- <http://www.teknokulis.com/haberler/guncel/2012/05/11/15-yil-once-bugun-bir-bilgisayar-en-iyi-satranc-oyuncusu-oldu>
- [Yapay Zeka-Harun Pirim \(http://dergipark.ulakbim.gov.tr/fyasar/article/download/5000065936/5000061442\)](http://dergipark.ulakbim.gov.tr/fyasar/article/download/5000065936/5000061442)
- [https://tr.wikipedia.org/wiki/Watson_\(bilgisayar\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/Watson_(bilgisayar))
- <https://scholar.google.com.tr/scholar?hl=tr&q=artificial+intelligence>
- <http://www.teknolojioku.com/haber/ibm-watson-saglik-icin-gorev-basinda-9451.html>
- <http://www.tekdozdijital.com/ibm-watson-ve-dijital-saglik.html>
- http://elektroteknoloji.com/Elektrik_Elektronik/Teknik_Yazilar/Dogal_Dil_ismleme_Nedir_NLP_yapay_zeka_metotlarini_kullanarak_bilgisayar_ile_dogal_dilde_iletisim.html
- <https://polen.itu.edu.tr/handle/11527/12971>
- <http://dusunbil.com/insan-kapasitesini-asabilen-yapay-zeka-luna-dusunuyorum-oyleyse-varim/>
- <http://blog.aku.edu.tr/emreguraksin/2016/12/23/dogal-dil-anlama-ve-ceviride-yapay-zeka/>
- <https://www.skype.com/tr/features/#videoGrid>
- <http://www.webteknoloji.com/google-lens-h29117.html>
- <http://www.endustri40.com/surucusuz-otonom-araclar/>
- <http://www.bbc.com/turkce/haberler-37714654>
- <https://tr.sputniknews.com/bilim/201610201025394566-hawking-yapay-zeka-insanlik/>

Sınıfları dönüştüren koleksiyon

verb by
Steelcase

GELİŞEN VÜCUTLAR GELİŞEN ZEKALAR

“YE, ÖĞREN, YAŞA” FELSEFEMİZ İLE HAREKET EDEREK, ÖĞRENCİLERİN DOĞRU BESLENMESİ İÇİN ÇALIŞIYORUZ.

YE; Öğrencilerimizi, sağlıklı ürünlerden hazırlanmış dengeli öğünlerle besliyor ve aynı zamanda onları yeni, mükemmel lezzetlerle buluşturuyoruz.

ÖĞREN; Sağlıklı, uzun bir yaşam için gerekli olan dengeli ve doğru beslenme alışkanlıklarıyla ilgili bilgileri, öğrencilerimize keyifli bir ortamda sunuyoruz.

YAŞA; Sürdürülebilir bir çevre ve daha sağlıklı bir yaşam için öğrencilerimize hijyen koşulları ve çevreyle olan ilişkileri konusunda duyarlılık kazandırıyoruz.

YE

ÖĞREN

YAŞA

www.sofragrup.com

Eurest